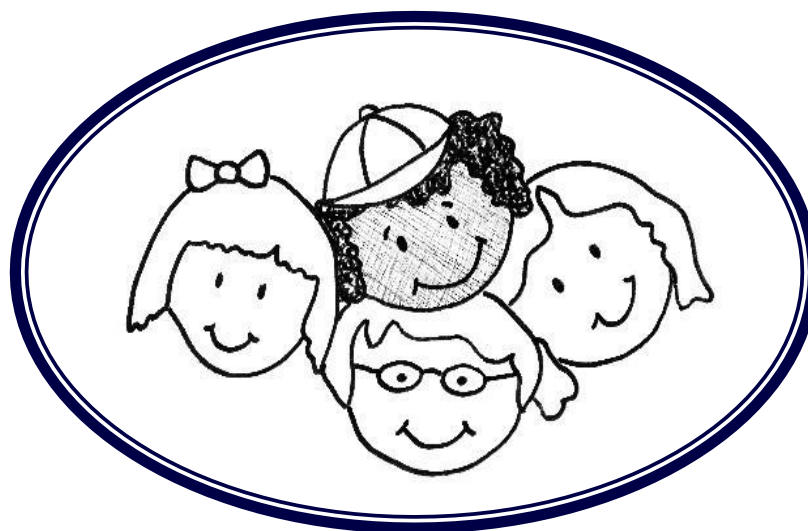

Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

ŠKOLA PLNÁ POHODY

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

OBSAH

1	Identifikační údaje	
2	Charakteristika školy	
3	Charakteristika ŠVP	
4	Učební plán	
5	Učební osnovy	
	5.1 <i>Český jazyk a literatura</i>	
	5.2 <i>Anglický jazyk</i>	
	5.3 <i>Matematika</i>	
	5.4 <i>Informatika</i>	
	5.5 <i>Prvouka</i>	
	5.6 <i>Vlastivěda</i>	
	5.7 <i>Přírodověda</i>	
	5.8 <i>Výtvarná výchova</i>	
	5.9 <i>Hudební výchova</i>	
	5.10 <i>Tělesná výchova</i>	
	5.11 <i>Pracovní činnosti</i>	
	5.12 <i>Začlenění dopravní výchovy do vzdělávacích oblastí</i>	
6	Hodnocení žáků	
	6.1 <i>Způsoby hodnocení</i>	
	6.2 <i>Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků</i>	
	6.3 <i>Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace</i>	
	6.4 <i>Zásady pro používání slovního hodnocení</i>	
	6.5 <i>Způsob získávání podkladů pro hodnocení</i>	
Příloha		
Dodatky k ŠVP		

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1 Oficiální název ŠVP ZV

ŠVP 2007

1.2 Motivační název ŠVP

„Škola plná pohody“

1.3 Předkladatel

Název školy:	Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60
IČO:	70188556
RED IZO:	650050576
IZO ZŠ:	108009271
Ředitelka školy:	Mgr. Jindřiška Klugerová
Adresa:	Roveň 60, 516 01 Rychnov nad Kněžnou
Telefon:	494 535 548
E-mail:	zsrovenrk@seznam.cz

Web:	www.zsrovenrk.cz
------	--

1.4 Zřizovatel

Název:	Město Rychnov nad Kněžnou
Adresa:	Havlíčkova 136
Telefon:	494 509 150
E-mail:	ludmila.cabalkova@rychnov-city.cz
Web:	www.rychnov-city.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2013

Razítko školy:

Podpis ředitelky:

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Typ školy

Základní škola patří mezi školy málotřídní. Nachází se v obci 4 km od Rychnova nad Kněžnou. Je spádovou školou pro Roveň a Dlouhou Ves. Žáci dojíždějí i z Jahodova a Pekla nad Zdobnicí.

Součásti školy:

Základní škola	2 třídy pro 1. – 5. ročník	kapacita 54 žáků
Mateřská škola	1 třída	kapacita 25 dětí
Školní družina	1 oddělení	kapacita 25 žáků
Školní jídelna	kuchyně a jídelna	kapacita 80 jídel

2.2 Vybavení školy

Prostorové

Školní budova leží při silnici ve směru Rychnov nad Kněžnou a její kořeny sahají až do roku 1887. Pod jednou střešou se nachází základní škola a školní družina. Okolí, budova i vnitřní prostory jsou pěkné a upravené. Nevýhodou je umístění v blízkosti frekventované silnice z hlediska hlučnosti a bezpečnosti dětí.

Budova prošla několikanásobnou rekonstrukcí - výměna oken, dveří, rekonstrukce střešy a další vnitřní úpravy.

V přízemí školy se nachází vybavená tělocvična, šatna, učebna školní družiny, kuchyňka a WC pro chlapce. V mezipatře je umístěno WC pro děvčata. V 1. patře jsou dvě učebny, kabinet a ředitelna. Mateřská škola a školní jídelna jsou ve druhé budově nedaleko školy.

U školy se nachází zahrada a menší pozemek pro pěstitelství.

Materiální

V kabinetu základní školy jsou pomůcky pro výuku všech předmětů, které jsou postupně obměňovány a modernizovány. Fond učebnic tvoří řady učebnic (nakladatelství Nová škola, Studio 1+1 a Prodos) pro výuku hlavních předmětů v 1. - 5. ročníku, ostatní učebnice jsou využívány jako doplňkové, pro přípravu učitelů a rozšíření nabídky činností a témat ve výuce. Obsahově učebnice neodpovídají zcela výstupům ŠVP ZV, nutné hledání jiných cest.

Učitelky i vychovatelky mají k dispozici řadu nových titulů odborné literatury. Pravidelně odebíráme pedagogické časopisy (Informatorium, Řízení školy). Pro žáky školy odebíráme Pastelku, Měďu Pusíka. Pro řízení školy a administrativu je využíván CD-ROM řízení málotřídní školy (aTre), který je dvakrát ročně aktualizován.

Pro evidenci žáků, tisk vysvědčení je využíván program Bakaláři.

Technické

Základní škola byla vybavena v rámci celostátního projektu Internet do škol třemi žákovskými a jedním učitelským multimediálním počítačem. Žákovské počítače jsou umístěny přímo ve II. třídě. Dodatečně byl do sítě připojen ještě jeden počítač.

K výuce je k dispozici kvalitní výukový software. Umístění počítačů a využívání při výuce zajišťuje rozvoj počítačové gramotnosti pro všechny žáky 1. stupně. Využití počítačových technologií má na naší škole dobrou úroveň.

K dispozici MŠ i ZŠ jsou běžné technické pomůcky: počítače s tiskárnou, magnetofon s CD, televize, video, DVD, gramofon, kopírovací stroj, skartovací a laminovací stroj, 2x interaktivní tabule.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen ředitelkou školy, pedagogickými pracovníky základní školy a předškolními pedagogy v mateřské škole. Úvazky a počty pedagogických pracovníků jsou závislé na počtu žáků ve škole. Pravidelně a často se zúčastňujeme dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků podle stanovených priorit v ročním plánu školy.

2.4 Spolupráce s ostatními školami

Se školou Synkov - Slemeno vyjíždíme pravidelně na Školu v přírodě. Ředitelky spolupracují v oblasti vedení školy.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Ve škole již řadu let pracuje Školská rada složená ze zástupců zřizovatele, zákonných zástupců a pedagogů školy. Pro rodiče se konají schůzky a konzultace, kulturní a společenská setkání. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Rychnově nad Kněžnou, s dobrovolnými hasiči v obci a DDM v Rychnově nad Kněžnou.

2.6 Projekt "EU peníze školám"

Od 1. 2. 2011 je naše škola zařazena do projektu "EU peníze školám". Každého půl roku bude zasílána na MŠMT monitorovací zpráva. Ukončení projektu je 31. 7. 2013.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vize školy

Na formulaci vize školy se podíleli všichni pedagogičtí pracovníci: „**Škola plná pohody - škola, kde se všichni budou cítit dobře.**“ Tato vize by se měla dotknout nejen žáků, ale i zaměstnanců školy, rodinných příslušníků žáka a našich dalších partnerů, kteří do školy přicházejí.

Hlavní směry pro naplnění vize:

- ▶ Vytváříme pohodové školní prostředí

► Vychováváme lidskou osobnost

► Vytváříme informační prostředí

► Zvládáme pravidla komunikace

► Učíme se i mimo školu

3.2 Cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělávání orientovaného zejména na situace blízké životu a praktického jednání. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich osvojení je dlouhodobý a složitý proces, mající počátek již v předškolním vzdělávání a dotváří se v průběhu celého života.

Jednoduchým schématem lze vyjádřit postavení klíčových kompetencí v systému cílů:

KOMPETENCE K UČENÍ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ týdenní plány, účast žáka na plánování výuky ▪ možnost volby (dobrovolné úkoly, volba náročnosti úkolů, způsobu řešení a zpracování) ▪ zajímavé úkoly (např. děti zpracovávají libovolně zadané téma) ▪ způsoby učení (paměťové, logické, činnostní) ▪ různé organizační metody práce (frontální, dvojicích, skupinová, individuální, projekty) ▪ tvoření otázek a hledání odpovědi
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ volný přístup k informačním zdrojům (Internet, encyklopedie) ▪ učíme žáka pracovat s počítačem ▪ návštěvy knihoven, informačních center ▪ praktické aktivity: formuláře, dotazníky, nakupování, příprava výletu, jízdní řády, vědomostní soutěže, kartotéky, katalogy, práce s rejstříkem, tvoříme úkoly pro spolužáky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tematické projekty, propojování předmětů, integrovaná tematická výuka napříč všemi předměty
<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ praktické aktivity: pokusy, experimenty, výzkumy, ankety, pozorování ▪ záznam a zpracování výsledků, formulace závěrů

<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplňuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zakládání prací, žákovské portfolio ▪ individuální plány, hodnocení žáka a jeho průběžné výsledky, vlastní záznamy žáka, formulace sebehodnocení ▪ počítačové testování s možností opakování a oprav, práce s chybou
--	--

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplňuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoluúčast na řešení problémů (diskuse) ▪ rozhovory o problémových situacích mimo školu (informace z masmédií, zkušenosti žáků) ▪ řešení problémů v problémových úlohách ze života (využití formy dramatické výchovy), např. organizace školního výletu
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ práce s informacemi získanými z různých zdrojů (ústní, tištěné, mediální a počítačové) ▪ přiměřeně věku se učíme pracovat s Internetem ▪ sloh: dokončování příběhů ▪ práce s chybou ▪ praktické pokusy
<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, užívá při řešení problémů logické a matematické postupy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zařazujeme do vyučování netradiční úlohy (Matematický klokanek, Matematická soutěž malotřídních škol) ▪ zařazování problémů do projektů ▪ skupinová práce – porovnávání řešení mezi skupinami, porovnávání způsobů řešení, zdůvodňování postupů

<ul style="list-style-type: none"> ▪ ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při obdobných nebo nových problémových situacích, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ výuka žák – žák: děti se učí navzájem
<ul style="list-style-type: none"> ▪ kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sebehodnocení, učíme děti všimnout si pozitiv i negativ daného rozhodnutí ▪ prezentace závěrů: grafy a vizuální zpracování, prezentace práce před skupinou

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ slohový výcvik v rámci českého jazyka (např. dějová posloupnost, vyhledávání podstaty sdělení), besedy nad knihami ▪ pravidelné mluvené projevy žáka, diskusní kruhy - možnost vyjádření názoru žáka, prezentace práce před skupinou ▪ řečový vzor učitele
<ul style="list-style-type: none"> ▪ naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ společné stanovení a dodržování pravidel účelné komunikace ▪ učíme se naslouchat, hovořit k problému, učíme se vysvětlit PROČ obhajujeme daný názor, učíme se doložit konkrétními podklady ▪ učíme žáky obhajovat svůj názor vhodnou formou v dané situaci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládáme dětem různé zdroje a druhy textů, zvukových záznamů, obrazových materiálů ▪ pantomima jako prostředek pochopení lidských gest ▪ výuka čtení s prvky kritického myšlení, čtení s porozuměním, vyhledávání odpovědí v textu

<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učíme se nahrávat zvuk, obraz (kamera, fotoaparát), telefonovat (mobilní telefony a jeho možnosti), ▪ zkusíme tvořit vlastní internetové stránky ▪ základy ovládání multimediální techniky (televize, video, kopírování) ▪ základy obsluhy PC a jednotlivých prvků sestav (tiskárny, scanner)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráce s ostatními lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvádění veřejných aktivit, účast a jednání s partnery školy, návštěvami ve škole ▪ spolupráce napříč ročníky (komunikace s různými věkovými skupinami) ▪ připravujeme akce pro mateřskou školu ▪ navazujeme kontakty s jinými školami ▪ bezpečné prostředí

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učíme se pracovat ve skupině (od práce ve dvojicích v nižších ročnících, až po rozdělení rolí ve skupině a samostatnou práci skupiny) ▪ sestavujeme a dodržujeme pravidla práce ve skupině, včetně TV a prosazování sportovního chování ▪ poznáváme role, které hrajeme v životě (dítě, sourozenec, žák, kamarád,...) ▪ vzájemná pomoc spolužáků (starší – mladší, bystřejší – pomalejší) ▪ osobnostně sociální výchova ▪ reflexe - jak jsem se cítil v roli

<ul style="list-style-type: none"> ▪ podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ přes nácvik pozitivního vztahu ke své osobě (sebedůvěra, sebevědomí) stáváme se součástí pozitivních mezilidských vztahů ▪ seznamujeme se s etikou a morálními hodnotami našeho národa i národů jiných ▪ spolupodílíme se na fungování třídy (třídní služby) ▪ spolupracujeme v prostředí mimo školu (výlety, školy v přírodě) ▪ bezpečné prostředí – kdy se cítíme dobře
<ul style="list-style-type: none"> ▪ přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zodpovědnost při práci ve skupině za výsledky celého týmu, pocit zodpovědnosti – na základě konkrétního úkolu, který mám jako člen skupiny splnit ▪ sebehodnocení skupiny vzájemně (reflexe) – nastavení zrcadla vlastním činům
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osobnostní výchova ▪ učíme se poznávat své kvality, pochválit se ▪ poznáváme nedostatky a hledáme způsob, jak je minimalizovat

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznáváme hodnoty druhých lidí (multikulturní výchova), práva dětí ▪ dramatické a sociální hry, sociálně osobnostní výchova ▪ pohádky (dobro x zlo)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvorba pravidel, řádů (ve školním řádu odkaz na pravidla žákovská) ▪ zdroj: Slabikář dětských práv

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ začlenění výuky zdravotní výchovy ▪ krizové situace - nácvik řešení pomocí dramatické výchovy (modelové situace)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznávání tradic prostřednictvím návštěv muzeí, divadel, kulturních akcí, výstav ▪ účast na kulturních akcích školy, veřejná vystoupení ▪ reprezentace školy (soutěže, sport) ▪ propojení s životem v obci
<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ekologické aktivity (např. třídění odpadků, sběr papíru, úklid obce - Den Země, výpravy do přírody, péče o životní prostředí kolem sebe) ▪ spolupráce s ekologickými centry (např. Ekocentrum)

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Co má žák umět na konci základního vzdělání?	Co chce nabídnout naše škola?
<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo pracovní podmínky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizace v rámci pracovní činnosti (práce s jednoduchými nástroji, keramika, pěstování rostlin, ...) ▪ změna pracovního prostředí (škola v přírodě, školní zahrada)

<ul style="list-style-type: none"> ▪ přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamujeme děti průběžně s pravidly BOZP, udržujeme pořádek a čistotu při práci, šetříme materiály, pomůckami ▪ účast dětí na výzdobě prostředí, vystavování žákovských prací, vážíme si práce druhých ▪ dodržování a kontrola pravidel
<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá znalostí, zkušeností a dovedností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznáváme práci dospělých (rodičů), besedy, exkurze na pracoviště
<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ manipulace s penězi ▪ hry s danou tematikou ▪ plánujeme a organizujeme školní akci

Bloomova taxonomie kognitivních cílů

Bloomova taxonomie kognitivních cílů obsahuje šest kategorií intelektuálních cílů, které jsou považovány za určité hladiny a postupují od nejjednodušší (znalost) k nejsložitější (hodnotící posouzení). Zvládnutí úloh na vyšších úrovních předpokládá zvládnutí úloh na úrovních nižších.

Jednotlivé hladiny kognitivní domény, jejich popis a odpovídající akční slovesa procesu myšlení, která jsou v souvislosti s touto hladinou často používána, jsou uvedena v tabulce. V tabulce se orientujte tak, že 6. hladina je nejkomplexnější, tedy i nejvyšší hladinou:

Hladina	Popis	Vhodné výrazy popisující činnost	Produkt
6. Hodnocení	Žáci stanovují na základě dříve naučených norem a kritérií hodnotu nebo cenu složitěho produktu	obhájit nebo vyvrátit, rozvíjet a kritizovat, posoudit, zaujmout nebo podpořit stanovisko, ospravedlnit, diskutovat, rozhodnout, zvážit, dát do souvislosti, pochválit, doporučit, řadit, odhadnout, zhodnotit, vybrat, předpovědět, zvolit, měřit, ocenit, shrnout	závěr, přehled, posudek, standard, hodnocení, doporučení, porovnání, jednání u soudu, sebehodnocení, řízená skupinová diskuse
5. Syntéza	Žáci vytvářejí z několika jednodušších komponentů původní a složitý výrobek	tvořit, stavět, sestrojít, smontovat, složit, vytvořit originál, vytvořit hypotézu, komponovat, psát, řešit, předvést, stanovit, předpovědět, naplánovat, vynalézt, rozvinout, navrhnout, zorganizovat, připravit, formulovat, uspořádat, zatřídit, zkombinovat	článek, vynález, hlášení, formulace, otázka, hra, píseň stroj, nástroj, alternativní činnost, alternativní postup, experiment, divadelní hra, kniha, soubor pravidel, soubor norem
4. Analýza	Žáci rozčlení složitou věc na její komponenty a dokáží vysvětlit, proč je daná složitá sestava vztahů uspořádána daným způsobem nebo jaké příčiny k takovému uspořádání vedly	porovnat, analyzovat, rozdělit, vysvětlit proč, ukázat jak, nakreslit schéma a grafy, načrtnout, roztrždit, najít rozdíl, prozkoumat, vybrat, experimentovat, ptát se, inventarizovat, rozeznat, odlišit, řešit, diskutovat, kritizovat	dotazník, diskuse, kampaň, odhalení chyby, hlášení, zpráva, přehled, ověření závěrů, definice, slova, graf
3. Aplikace	Žáci použijí dříve naučenou látku, například pojmy, pravidla generalizace při zpracování nové látky	zařadit, aplikovat, nalézt, vybrat, vypočítat, použít, připravit, vytvořit, zobecnit, uspořádat, vyřešit, předvést, nakreslit, provádět, dramatizovat, cvičit, ukázat, naplánovat, ptát se, překládat, komunikovat, posunout, zobrazit	mapa, projekt, předpověď, graf, ilustrace; Dokument, který vychází z: přehledu, řešení, seznamu, projektu, dramatizace, kresby, uměleckého díla

<p style="text-align: center;">2. Porozumění</p>	<p>Žáci vyjádří vlastními slovy dříve naučenou látku</p>	<p>definovat, diskutovat, podat zprávu, vyjádřit vlastními slovy, popsat, shrnout, podpořit názor, uvést příklady, přiřadit, přeformulovat, vysvětlit, zdůvodnit, umístit, rozpoznat, poznat</p>	<p>model, řeč – projev, nahrávka na kazetě, vzájemné vztahy, dramatizace, kreslený komiks, scénka, graf, fotografie, prohlášení, porovnání, analogie, přehled, diagram, shrnutí, prohlášení závěry, příběh, porovnání teze</p>
<p style="text-align: center;">1. Znalost</p>	<p>Žáci si vybaví, reprodukují nebo rozeznají dříve naučené informace</p>	<p>reprodukovat, říci, připomenout, referovat, vyprávět, vybavit si, udělat seznam, zaznamenat, identifikovat, nazvat, označit, vybrat, seřadit, popsat, naučit se z paměti, recitovat, definovat, pojmenovat, vyjmenovat</p>	<p>události, nahrávky, noviny, časopisy, TV show, rádio, texty, filmy, video, divadelní hry, ukázky z filmů</p>

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná **spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a školského poradenského zařízení**. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto dětí. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka. Za nutné také považujeme stálé zkvalitňování odbornosti pedagogických pracovníků.

Zásady komunikace učitele s rodičem:

- vytvoření klidné atmosféry (pochvala dítěte, optimismus)
- dopřání dostatku času pro rozhovor s rodiči (vhodnost využití konzultačních hodin)
- popsání (nehodnocení) situací, chování a příhod se žákem (nedávat dítěti „nálepky“)
- uvádění zdrojů svých informací (totéž umožnit rodičům)
- ujasnění si pojmů spolu s rodiči (nastolení „pravidel hry“)
- uvádění konkrétních příkladů a objasňování svých stanovisek (rozebrat s rodiči možné souvislosti, uvést důvody, co vše učitel zvážil, než se rozhodl takto reagovat)
- snaha citlivě rodičům poradit a nabídnout jim pomoc

Vzdělávání žáků se zdravotním postižením

Vycházíme ze zákona č. 561/2004, vyhlášky č. 27/2016 a z RVP ZV, kapitoly č. 8, kde jsou popsány možnosti a podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči či zákonnými zástupci žáka na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy (architektonické řešení, možnost asistenta pedagoga, počet žáků ve třídě, zkušenosti a vzdělání učitelského sboru, zabezpečení materiálně technickým vybavením školy, spolupráce se školským poradenským zařízením, spolupráce s rodiči apod.) i místním specifickým (dopravní obslužnost, dostupnost zdravotně sociální péče, vzdálenost jiné školy od bydliště dítěte a tak dále).

Za nezbytnou spolupráci s odborným pracovištěm považujeme:

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka (možnost přednášek a konzultací vztahujícím se k postižení žáka)
- dohoda s rodiči a odborným pracovištěm na možnostech úzké spolupráce
- pomoc při vypracování individuálního vzdělávacího plánu
- vysvětlení a objasnění způsobu hodnocení žáka (slovní hodnocení, možnosti úlev)
- zabezpečení potřebných kompenzačních a didaktických pomůcek
- zajištění odborné literatury

Zásady práce pro žáky se zdravotním postižením:

- respektování zvláštností a možností žáka
- včasné poskytnutí speciální pomoci (čím dříve, tím lepší výsledek práce)
- dodržení jednotlivých vývojových etap (důležité je „nepřeskakovat“)
- vytvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry

- zajištění kompenzačních a didaktických pomůcek
- užívání speciálních metody a forem při práci
- dodržení zásady všestrannosti (dbáme na to, aby dítě mohlo své znevýhodnění kompenzovat i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- dodržení zásady soustavnosti (snaha zapojit žáka do všech vzdělávacích aktivit)

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení

Vycházíme ze zákona č. 561/ 2004 a z vyhlášky č. 27/2016.

Při diagnóze specifické poruchy učení postupujeme následovně:

- seznámíme všechny pedagogy s poruchou žáka a s jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek (zpravidla jednou měsíčně), v případě potřeby budou schůzky častější
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev
- vypracujeme individuální vzdělávací plán
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- zajistíme žákovi potřebné pomůcky
- umožníme docházení žáka do reedukačních hodin

Zásady pro práci s dětmi se specifickými poruchami učení:

- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků, časté opakování učiva
- využívání reedukačních postupů podle druhu a stupně poruchy
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa
- možnost změn v uspořádání třídy pro skupinové vyučování a výchovné činnosti
- širší možnosti sportovního vyžití k uvolnění psychického a fyzického napětí
- odstranění rušivých vlivů při práci
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný
- zařazování relaxačního cvičení

Při práci s dětmi se specifickými poruchami učení je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě specifické poruchy učení jejich dítěte.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí talent a mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje Individuální vzdělávací plán (IVP) se strukturou dle právní úpravy. Mimořádně nadaní žáci mohou být přeřazeni do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

V rámci výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Pro nadaného žáka učitel připravuje a zadává školní práci, která odpovídá a rozvíjí úroveň jeho dovedností v oblasti jeho nadání. Nadaní žáci mají možnost pracovat ve vybraných blocích výuky s vyšším ročníkem. Velkou snahou školy je vychovávat tyto žáky k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci a ochotě pomáhat slabším.

Všechny žáky vedeme k tomu, aby byli tolerantní k odlišnostem a chovali se přátelsky nejen k handicapovaným spolužákům, ale i k těm, kteří v něčem vynikají.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve školním vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale **integrujeme je do jiných vyučovacích předmětů** a realizujeme jejich obsah **formou projektů**, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Průřezové téma	Kód	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova	OS 1	Rozvoj schopností poznávání - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
	OS 2	Sebepoznání a sebepojetí - já jako zdroj informací o sobě, druhí jako zdroj informací o mně, moje tělo, moje psychika, co o sobě vím a co ne, můj vztah k sobě samému, moje vztahy k druhým lidem, zdravé vyrovnané sebepojetí
	OS 3	Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly, sebeovládání, organizace vlastního času, plánování učení a studia, stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení)
	OS 4	Psychohygienu (dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, dovednosti zvládání stresových situací – uvolnění, relaxace, efektivní komunikace)
	OS 5	Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti dotahovat nápad do reality)
	OS 6	Poznávání lidí (vzájemné poznávání se ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí)
	OS 7	Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc, lidská práva)
	OS 8	Komunikace (řeč těla, zvuků a slov, předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikační dovednosti, dialog, komunikace v různých situacích)
	OS 9	Kooperace a kompetice (rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, pro etické zvládání soutěže, konkurence)

	OS 10	Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů)
	OS 11	Hodnoty, postoje, praktická etika (analýzy vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí, povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování, pomáhající a prosociální člověk)
Výchova demokratic. občana	VO 12	Občanská společnost a škola (škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratické vztahy ve škole, význam aktivního zapojování do žákovské samosprávy)
	VO 13	Občan, občanská společnost a stát (občan jako odpovědný člen společnosti, Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti, principy soužití s minoritami)
	VO 14	Formy participace občanů v politickém životě (obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí)
	VO 15	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování (principy demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země, demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě)
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	GV 16	Evropa a svět nás zajímá (rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, místa, události, artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu; naši sousedé v Evropě, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy)
	GV 17	Objevujeme Evropu a svět (naše vlast a Evropa; evropské krajiny; Evropa a svět; mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, Den Evropy, život Evropanů a styl života v Evropských rodinách; životní styl a vzdělávání mladých Evropanů)
	GV 18	Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace; instituce Evropské unie a jejich fungování; čtyři svobody a jejich dopad na život jedince; co Evropu spojuje a co ji rozděluje; mezinárodní organizace a jejich příspěvek k řešení problémů dětí a mládeže)
Multikulturní výchova	KV 19	Kulturní diference (jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti, poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností různých etnik, základní problémy sociokulturních rozdílů v ČR).
	KV 20	Lidské vztahy (právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi, bez ohledu na jejich kulturní, sociální, náboženskou, zájmovou nebo generační příslušnost, vztahy mezi kulturami, předsudky a vžité stereotypy, uplatňování principu slušného)
	KV 21	Etnický původ (rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, postavení národnostních menšin, různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa, projevy rasové nesnášenlivosti)
	KV 22	Multikulturalita (multikulturalita současného světa jako prostředek vzájemného obohacování, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem, význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání a celoživotního vzdělávání)

	KV 23	Princip sociálního smíru a solidarity (odpovědnost a příspěvní každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám, nekonfliktní život v multikulturní společnosti, otázka lidských práv, základní dokumenty)
Environment. výchova	EV 24	Ekosystémy (les, pole, vodní zdroje, moře, tropický deštný les, lidské sídlo – město – vesnice, kulturní krajina)
	EV 25	Základní podmínky života (voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, ekosystémy, energie, přírodní zdroje)
	EV 26	Lidské aktivity a problémy životního prostředí (zemědělství a ŽP, ekologické zemědělství, doprava a životní prostředí, průmysl a ŽP, odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině, dlouhodobé programy zaměřené k růstu ekologického vědomí veřejnosti)
	EV 27	Vztah člověka k prostředí (naše obec, životní styl, aktuální ekologický problém, prostředí a zdraví, nerovnoměrnost života na Zemi)
Mediální výchova	MV 28	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení (pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních a společensky významných, hledání rozdílů mezi různými sděleními, chápání podstaty mediálního sdělení)
	MV 29	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce, rozdíl mezi reklamou a zprávou, identifikace společensky významných hodnot v textu, zjednodušení sdělení, opakované užívání prostředků)
	MV 30	Stavba mediálních sdělení (příklady pravidelnosti v uspořádání sdělení ve zpravodajství, principy sestavování zpravodajství, pozitivní principy, zezábavňující principy, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších mediálních sdělení)
	MV 31	Vnímání autora mediálních sdělení (postoje a názory autora ve sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění pro vyjádření či zastření názoru a postoje i pro záměrnou manipulaci, výběr a kombinace slov, obrazů, zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu)
	MV 32	Fungování a vliv médií ve společnosti (organizace a postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život, společnost, kulturu, politický život, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne, volbu konverzačních témat, na postoje a chování)
	MV 33	Tvorba mediálního sdělení (pro školní časopis, uplatnění a výběr jazykových prostředků, technologické možnosti a jejich omezení)
	MV 34	Práce v realizačním týmu (redakce školního časopisu, televize či internetového média, význam různých věkových a sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, pravidelnost ,mediální produkce)

4 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň						Minimální časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	Naše dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	<i>Český jazyk</i>	9	9	9	8	7	42	35
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	3	3	3	11	9
Matematika a její aplikace	<i>Matematika</i>	4	5	5	5	5	24	20
Informační a komunikační technologie	<i>Informatika</i>					1	1	1
Člověk a jeho svět	<i>Prvouka</i>	2	2	2				12
	<i>Vlastivěda</i>				2	2		
	<i>Přírodověda</i>				1	2	13	
Umění a kultura	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1	2	2		12
	<i>Hudební výchova</i>	1	1	1	1	1	12	
Člověk a zdraví	<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	<i>Pracovní činnosti</i>	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata	Využití:							
Disponibilní časová dotace volná	<i>Český jazyk</i>		1	2	2	1	6	14
	<i>Přírodověda</i>				1		1	
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	1			3	
	<i>Matematika</i>		1	1		1	3	
	<i>Informatika</i>				1		1	
Celková povinná časová dotace								118
<i>minimální počet hodin v ročníku</i>		18	18	22	22	22	102	
<i>maximální počet hodin v ročníku</i>		22	22	26	26	26	122	
Naše dotace hodin v ročníku		21	22	24	25	26	118	

4 UČEBNÍ PLÁN

Verze platná pro rok 2013/2014

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň						Minimální časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.	Naše dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	<i>Český jazyk</i>	9	9	9	8	8	43	35
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	3	3	3	11	9
Matematika a její aplikace	<i>Matematika</i>	4	5	5	5	5	24	20
Informační a komunikační technologie	<i>Informatika</i>					0*	0	1
Člověk a jeho svět	<i>Prvouka</i>	2	2	2				12
	<i>Vlastivěda</i>				2	2		
	<i>Přírodověda</i>				1	2	13	
Umění a kultura	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1	2	2		12
	<i>Hudební výchova</i>	1	1	1	1	1	12	
Člověk a zdraví	<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	<i>Pracovní činnosti</i>	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata	Využití:							
Disponibilní časová dotace volná	<i>Český jazyk</i>		1	2	2	1	6	14
	<i>Přírodověda</i>				1		1	
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	1			3	
	<i>Matematika</i>		1	1		1	3	
	<i>Informatika</i>				1		1	
Celková povinná časová dotace								118
<i>minimální počet hodin v ročníku</i>	18	18	22	22	22	102		
<i>maximální počet hodin v ročníku</i>	22	22	26	26	26	122		
Naše dotace hodin v ročníku	21	22	24	25	26	118		

* Výuka Informatiky u žáků pátého ročníku byla splněna v předchozím školním roce 2012/2013.

5 UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Učební osnovy předmětu ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

*Vzdělávací oblast:
Jazyk a jazyková komunikace*

Charakteristika předmětu

Český jazyk má mezi předměty významné postavení. Dovednosti získané v tomto předmětu jsou základem kvalitního jazykového vzdělání, ale i pilířem úspěšného osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny v mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Žák získává předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci, tj. schopnost dorozumět se s ostatními lidmi a porozumět informaci.

Obsahové vymezení

Předmět Český jazyk má komplexní charakter. Všechny složky se vzájemně prolínají, ve výuce se neodděluje sloh, čtení a literatura, mluvnice a psaní. Složky jsou převzaty shodně s RVP pro ZV a rozšířeny o vybrané výstupy z doplňujícího vzdělávacího oboru Dramatická výchova a Etická výchova:

- **Komunikační a slohová výchova (zahrnuje i výuku psaní)**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**
- **Dramatická výchova**
- **Etická výchova**

Závazné výstupy RVP pro ZV, které jsou členěné na 1. a 2. období, jsou v ŠVP ZV pro 1. - 5. ročník shrnuty v jeden celek. Umožňují tak časovou variabilitu dle schopností žáka. Učivo je prostředkem k dosažení očekávaných výstupů. Učivo, které je uvedeno v předmětu Český jazyk je pro učitele závazné, stejně jako výstupy. Roztřídění učiva do jednotlivých ročníků je orientační, učitel volí učivo s ohledem na složení žáků tak, aby na konci 5. ročníku každý žák naplnil v největší míře očekávané výstupy. V praxi to znamená, že je možné zařadit učivo v odůvodněných případech dříve či později.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
9 hodin týdně	9 hodin týdně	9 hodin týdně	8 hodin týdně	7 hodin týdně (8 hodin týdně 2013/2014)

Organizace

Výuka probíhá zejména v kmenové třídě. Mimo učebnu jsou realizovány akce vyžadující jiné prostředí: návštěva divadla, kina, knihovny, informační centra, exkurze, veřejná vystoupení. Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina, zařazujeme krátkodobé i dlouhodobé projekty.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při výuce klademe důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnosti, spolupráci a umění učit se. Směřujeme k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, rozuměli informacím a pracovali s nimi, vnímali literární umělecká díla a získávali vztah k umění a používali jazyk v podobě mluvené i psané.

Volba metod výuky odpovídá požadavkům na podporu samostatnosti a spolupráce dětí, aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Část výuky je věnována práci s dostupným výukovým softwarem vhodným pro český jazyk.

Výuka čtení a psaní v 1. ročníku probíhá analyticko syntetickou metodou. Ve 2. ročníku se upevňuje zejména dovednost čtení a psaní. Žáci se učí pracovat s texty. Ve 3. - 5. ročníku volíme jako základ hodiny práci s textem, ze kterého se vychází v dalších logicky navazujících činnostech. Volba textů by měla být přizpůsobena týdennímu tématu a učivu prvouky. Vhodné je zařazování podobného učiva a aktivit napříč ročníky, odlišnost se projevuje ve stoupající náročnosti učiva.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s různými informačními zdroji a literárními texty ▪ chápe znalost jazyka a četby jako důležitý nástroj celoživotního vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákovi přístup k různým informačním zdrojům, literárním pramenům a textům, elektronickým zdrojům ▪ vede žáka k používání školního diáře a informační knížky, poskytuje dostatek času na pravidelnost zápisů a kontrolu

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při práci s textem se jej učí posuzovat z různých úhlů pohledu ▪ řeší problémy vyplývající z charakteru informačního zdroje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládá žákům přiměřeně náročné texty dle čtenářské vyspělosti ▪ seznamuje žáky s různými metodami práce s textem, které vedou k porozumění a ke kritickému myšlení
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ má dostatečný prostor pro písemné i ústní vyjadřování ▪ používá komunikační pravidla ▪ prezentuje svou práci ve školním kolektivu i na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytuje žákům dostatečný prostor k rozvoji písemného i ústního projevu, zařazuje do výuky mluvní cvičení ▪ umožňuje žákům prezentovat se nejen ve školním kolektivu, ale i na veřejnosti (vystoupení)
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdílí své čtenářské zážitky z vlastní četby ▪ naslouchá ▪ posuzuje jazykové projevy druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hovoří spisovným jazykem, používá jazykové prostředky odpovídající jeho roli řečového vzoru žáků ▪ povzbuzuje žáky k získání sebedůvěry pro vystoupení na veřejnosti
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozlišuje národní a cizí literaturu i jazyk ▪ odlišuje současný a historický jazyk a literaturu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodnými texty rozvíjí emocionální i estetické vnímání ▪ podporuje národní uvědomění žáka ▪ přiměřeně k žakovým schopnostem překládá a vybírá vhodné texty a autory z minulosti
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umí využívat techniku ▪ prakticky realizuje získané vědomosti (např. tvorba pozvánek, pohlednice...) ▪ ověřuje si možnost realizace činnosti dle popisu pracovního postupu, který vytvořil 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákům ovládnutí techniky ▪ poskytuje prostor pro rozvoj praktických dovedností využitím propojení s výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

ČJ

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip soc. smíru a solidarity
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Učivo	Očekávané výstupy				
	<i>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA</i>				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	<i>Plynule čte s porozuměním přiměřeně náročné texty (potichu i nahlas).</i>				
<ul style="list-style-type: none"> Výuka čtení dle analyticko syntetické metody 	Rozvoj plynulého čtení jednoduchých vět: <ul style="list-style-type: none"> opakované čtení obtížných a delších slov nebo slovních spojení před čtením textu párové čtení ve dvojicích (žák - učitel, rodič) 				

	Čtení s porozuměním - období slovních útvarů: ■ čte správně a s porozuměním slova stále složitější stavby a obsahu	Čtení s porozuměním - období plynulého čtení vět: ■ plynule čte celá slova ■ čte s porozuměním jednoduché věty ■ vyhledává v textu slova, věty	Čtení s porozuměním - období čtení celků s porozuměním: ■ čte s porozuměním jednoduché věty ■ doplňuje chybějící slova v textu, hledá slova nadbytečná	Čtení s porozuměním - období čtení krátkých textů: ■ uspořádá zpřeházené věty, odstavce, verše nebo sloky ■ podle textu se orientuje v situačním nákresu, plánu	Čtení s porozuměním: ■ zachytí obsah čteného textu graficky (myšlenkové mapy, řetězce slov), výtvarně nebo dramatizací
	■ nakreslí ilustraci k textu	■ spojí text s ilustrací (volba z více možností)	■ spojí část textu (odstavec, sloku) s ilustrací		
	Průprava na tiché čtení - čtení bez pohybu rtů: ■ čte potichu slova	Nácvik tichého čtení: ■ potichu čte a provede stručné pokyny ■ čte pokyny, které jej samostatně zaměstnají	Rozvoj tichého čtení: ■ kombinace tichého a hlasitého čtení textu s průběžnou kontrolou porozumění		
	Výrazné čtení: ■ správně dýchá při čtení	Výrazné čtení: ■ spojuje předložky a spojky s následujícím členem ■ správně intonuje konce vět	Výrazné čtení: ■ hlasitě předčítá ostatním ■ společně hlasitě čte po přípravě		
<i>Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává.</i>					
■ Porozumí písemným nebo mluveným pokynům.					

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozumí jednoduchým pokynům. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hraje hry a cvičení k porozumění písemným pokynům (viz. nácvik tichého čtení). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Čte zadání úkolu až do konce. Využívá opakované čtení při neporozumění. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyhledává klíčová slova v textu. Učí se tvořit myšlenkovou mapu z klíčových slov. Přečte, vyhledá a zaznamenává podstatné informace z textu. ■ Pracuje podle návodů, snaží se porozumět informacím v číselných přehledech, tabulkách... 	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Práce s větou - vynechává méně důležitá slova - zkracování. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Práce s textem - vynechává méně významná sdělení s cílem najít podstatu textu. ■ Obsah sdělení se pokusí shrnout do několika vět, do jedné věty nebo v daném časovém limitu. 	
<i>Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Oslovuje spolužáky jménem. ■ Během rozhovoru se dívá druhému do očí. ■ Dělí se o slovo. ■ Snaží se mluvit klidně. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mluví srozumitelně. ■ Naslouchá, nechá druhého domluvit. ■ Mluví jeden po druhém. ■ Aktivně se účastní rozhovoru. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Umí klást otázky. ■ Reaguje na to, co druhý řekl. Tvoří odpovědi. ■ Občas opakuje, co druhý řekl. ■ Zkouší přemýšlet nahlas. ■ Učí se druhého pochválit. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Snaží se reagovat na to, co druhý řekl. ■ Povzbuzuje druhé k účasti na dialogu. ■ Snaží se dosáhnout souladu mezi členy skupiny. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Učí se kriticky posuzovat nápady. ■ Domluví se na integraci rozdílných nápadů.
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Předvede základní společenská pravidla telefonování. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Předvede telefonický rozhovor. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Komunikuje se "zákazníkem" - zanechá srozumitelný vzkaz. 	
<i>Pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá podle komunikační situace.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Individuálně docvičuje na jednoduchých říkankách chybné hlásky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Individuálně docvičuje správnou výslovnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozlišuje slova spisovná a nespisovná. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nahrazuje slova nespisovná slovy spisovnými. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Slang - žakovský, jako slovník dané skupiny osob.

<i>V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči. Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru.</i>				
■ Provádí hlasová a mluvní cvičení (návik realizován dle složky Dramatická výchova).				
<i>Volí verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích.</i>				
■ Rozvíjí slovní zásobu v jednoduchých cvičeních a hrách (počáteční písmena, tematické skupiny, významové okruhy, apod.)				
■ Pokouší se vyjádřit mimojazykovými prostředky (mimika, gesta, pantomima).				
			■ Do projevu vkládá přímou řeč, používá širší paletu různých sloves, vhodně upřesňuje význam pomocí přídavných jmen.	
<i>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.</i>				
■ Tvoří krátké mluvené projevy o vlastních zážitcích (ranní kruhy, možnost vyjádřit se i během dne v souvislosti s aktuálním tématem).				
■ Mluvní cvičení připravená a nepřipravená, řízená i volná.				
■ Pojmy: vypravování.	■ Pojmy: vypravování, popis předmětu, postavy	■ Pojmy: vypravování, zpráva, oznámení, popis pracovního postupu, popis děje, charakteristika		
<i>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení.</i>				
■ Pojmy: pozdrav, rozloučení, poděkování, prosba.	■ Pojmy: omluva, žádost.	■ Pojmy: přihláška, pozvánka, vzkaz, dopis.	■ pojmy: dotazník, zpráva, oznámení.	■ Pojmy: reklama, inzerát.
<i>Reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta.</i>				
■ Hraje hru Na tichou poštu a její obměny, předává vzkaz, hraje dramatické i didaktické hry. Reprodukuje obsah čtených i mluvených sdělení.				
<i>Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržáním časové posloupnosti.</i>				

	<ul style="list-style-type: none"> Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. 	<ul style="list-style-type: none"> Seřadí jednoduché věty podle dějové posloupnosti a rozvíjí podle nich jednoduchý příběh. 	<ul style="list-style-type: none"> Učí se tvořit osnovu podle stavby textu. 	<ul style="list-style-type: none"> Zkouší sestavit jednoduchou osnovu vypravování nebo popisu. Na jejím základě vytváří krátký mluvený projev. 	<ul style="list-style-type: none"> Sestaví osnovu vypravování.
<i>Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> Osvojuje si základní hygienické návyky při psaní (sezení, naklonění papíru, držení tužky, tlak na psací pomůcky). 			<ul style="list-style-type: none"> Zná správné hygienické návyky při psaní a snaží se je dodržovat. 	
<i>Píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> Výuka psaní dle 	<ul style="list-style-type: none"> Upevňování dovednosti psaní (procvičování tvarových skupin písmen, spojování, psaní slov i vět) 	<ul style="list-style-type: none"> Snaží se o plynulý a úhledný psací projev. Provádí kontrolu podle originálu. 	<ul style="list-style-type: none"> V písmu projevuje vlastní osobitý styl. Dodržuje zásadu čitelnosti a úpravu textu. Kontroluje písemný projev podle originálu i podle svých vědomostí sobě i spolužákům. <p>- v 5. ročníku se seznámí s písmem Comenia Script</p>	
<i>Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> Zapisuje si své myšlenky (deníček). 	<ul style="list-style-type: none"> Píše adresu, pozdrav z prázdnin, vzkaz, krátké vypravování. 	<ul style="list-style-type: none"> Píše přání, pozvánku, soukromý dopis, popis, vypravování. Vyplní přihlášku. 	<ul style="list-style-type: none"> Píše zprávu a oznámení, vyplní dotazník. 	<ul style="list-style-type: none"> Píše dopis cizí osobě.
			<ul style="list-style-type: none"> Umí psát věty s velkým písmenem na začátku a interpunkčním znaménkem na konci. 	<ul style="list-style-type: none"> Člení text na obrazovce. Píše ručně, ale i v textovém editoru na PC. 	
JAZYKOVÁ VÝCHOVA					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

<i>Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky.</i>				
Stavba slova	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dle analyticko syntetické metody výuky čtení. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: souhlásky měkké, tvrdé, obojetné; samohlásky dlouhé, krátké, abeceda 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozdělujeme slova na konci řádku. 	
<i>Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená. Dále porovnává slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová.</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Spojí slovo s obrázkem dle významu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: slova opačného významu; slova nadřazená, podřazená, souřadná. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: slova příbuzná (ve spojení s vyjmenovanými slovy). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: slova stejného nebo podobného významu.
<i>Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku.</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: písmeno, hláška jako část slova. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: slabika jako část slova. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: kořen, předpona, přípona 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: koncovka
<i>Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Třídí slova (podstatná jména) podle podobné vlastnosti (názvy zvířat, povolání apod.). ■ Pojmy: slovo, význam 		<ul style="list-style-type: none"> ■ Třídí slova podle významu v základním tvaru k jednotlivým slovním druhům i podle jiných kritérií (slovo, které patří do řady). 	
<i>Rozlišuje slovní druhy v základním tvaru. Určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu.</i>				

		<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává názvy slovních druhů v souvislosti s tříděním slov. ■ Poznává podstatná jména (názvy osob, zvířat a věcí) a slovesa. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyjmenuje názvy slovních druhů. Ve větě poznává podstatné jméno, sloveso, předložku a spojku. ■ Pojmy: ohebné a neohebné slovní druhy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje všechny slovní druhy v jednoduchých případech. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje slovní druhy slov. Slova, která neumí určit, zařadí s pomocí Slovníku spisovné češtiny.
<i>Užívá v mluveném projevu správně gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves.</i>					
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Užívá správné tvary na základě okamžité zpětné vazby. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje číslo a rod podstatných jmen. ■ Doplnjuje správné tvary slov do vět. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod) ■ Zařadí podstatné jméno ke vzoru. ■ Skloňuje podstatná jména v čísle jed. i mn. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje číslo, čas a osobu sloves. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje mluvnické kategorie sloves (osoba, číslo, čas, způsob). 	
					<ul style="list-style-type: none"> ■ Používá správné gramatické tvary přídavných jmen.
<i>Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.</i>					
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává druhy vět podle postoje mluvčího. ■ Pojmy: věta oznamovací, věta tázací - otázka, věta rozkazovací, věta zvolací ■ Vybírá a používá vhodné jazykové prostředky při tvoření vět. 		<ul style="list-style-type: none"> ■ Používá správně interpunkci v druzích vět podle postoje mluvčího. 	
<i>Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: věta = vyslovená nebo zapsaná myšlenka 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: věta a souvětí, spojovací výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojmy: spojky, věta jednoduchá a souvětí ■ Souvětí poznává podle výskytu plnovýznamových sloves. 		

<i>Užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje.</i>				
■ Spojuje slova pomocí spojek a, i, nebo.	■ Doplnuje vhodné spojovací výrazy smysluplně mezi slova nebo věty.	■ Ke spojení dvou slov nebo vět využije vhodného spojovacího výrazu.	■ Vymýšlí souvětí dle větných vzorců (daný počet vět a spojovací výrazy).	
<i>Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu.</i>				
	■ Vyhledává ve větě jednoduché sloveso, jako základ věty.	■ Poznává ve větě podmět a přísudek.	■ Používá pravidla pro psaní koncovek ve shodě přísudku s podmětem.	
<i>Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.</i>				
	■ Psaní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách.	■ Píše správně i/y ve tvarech vyjmenovaných slov.	■ Píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných.	■ Píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách.
■ Píše velká písmena ve vlastních jménech osob a zvířat a na začátku věty.		■ Píše velká písmena ve vlastních jménech místních pojmenování.		
	■ Píše slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě a ů/ů .			
<i>LITERÁRNÍ VÝCHOVA</i>				
1. ročník		2. ročník		5. ročník
<i>Čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.</i>				
■ Přednáší z paměti nejméně dvě básně (v každém ročníku).		■ Přednáší z paměti nejméně dvě básně a jeden krátký prozaický text nebo úryvek textu v každém ročníku.		

<i>Vyjadřuje své pocity z přečteného textu. Vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je.</i>				
■ Jednoduchými mluvenými prostředky vyjadřuje své pocity a dojmy z přečteného textu.		■ Popisuje atmosféru příběhu. ■ Snaží se nalézat příčiny jevů a porozumění jim.		
■ Pozorně naslouchá literárním textům předčítaných učitelem, učí se vnímat reprodukované slovo.		■ Pozorně naslouchá literárním textům vzájemně předčítaným.		
■ Ke konci školního roku se pokouší číst knihu.	■ Během školního roku přečte nejméně 1-3 knihy (doma nebo ve škole).	■ Během školního roku přečte nejméně 3 -5 knih (doma nebo ve škole). Zážitky z knih zaznamenává do deníku.	■ Během školního roku přečte nejméně 5 knih. Knihy si zaznamenává do deníku.	
<i>Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů.</i>				
■ Pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, pohádka, kniha, čtenář	■ Pojmy: báseň, příběh, spisovatel, básník	■ Pojmy: bajka, přísloví, divadelní představení, herec, režisér	■ pojmy: povídka, poezie a próza, literatura umělecká a věcná	■ Pojmy: balada
<i>Pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy.</i>				
■ Pojmy: slovo,řádek	■ Pojmy: rým, rytmus, věta	■ Pojmy: verš, odstavec, sloka, přirovnání, postava, děj, prostředí	■ Pojmy: básnické nebo zastaralé výrazy	
		■ Čtení rolí, dramatizace textu nebo jeho části.		
<i>Volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma.</i>				
■ Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu dle úrovně čtenářských dovedností a vyspělosti žáka.				

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Tvoří dvojice slov, která se rýmují. Vymýšlí jednoduché verše. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vymýšlí jednoduché říkanky, které se rýmují. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zkouší vymyslet jednoduchou pohádku nebo příběh podle zadaných pravidel (vyjmenovaná slova, dané téma, stejná písmena na začátku slov...). Zkouší složit jednoduché básničky. 		
	<i>DRAMATICKÁ VÝCHOVA</i>				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	<i>Zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla; dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznávat je v chování druhých. Účelem je vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních i určité postavy.</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Provádí cvičení na rozvoj rytmického citění a držení těla (slovo spojené s pohybem) ■ Provádí cvičení na prodlužování výdechu, práci s dechem. ■ Provádí cvičení na zlepšení artikulace a výslovnosti (výslovnost jednotlivých hlásek, uvolnění jazyka a rtů). ■ Provádí cvičení na nácvik měkkého hlasového začátku. ■ Provádí cvičení na nácvik rytmu, tempa a melodie řeči. ■ Procvičuje zřetelnou výslovnost. 				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Hlasem i pohybem vyjádří základní emoce. ■ Usiluje o vyjádření vnitřních stavů a emocí vlastních nebo určité postavy. 				
	<i>Rozlišuje herní a reálnou situaci; přijímá pravidla hry; vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná.</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zvládá herní dovednosti a rozvíjí je v dramatických hrách: vstup do role, dodržování pravidel hry. ■ Provádí cvičení na rozvíjení dialogu a sociálně komunikačních dovedností. ■ Hraje různé role. ■ Hraje dramatické hry na rozvoj sociálně komunikačních dovedností. 				
	<i>Zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání. Rozpoznává témata a konflikty v situacích a příbězích. Nahlíží na ně z pozic různých postav, zabývá se důsledky jednání postav.</i>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ztvárňuje dramatické situace - konflikt (situace z běžného života, vymyšlené); výměna rolí, sdílení pocitů, odlišné chování postav a jejich vyhodnocování. ■ Domýšlí dramatické situace, dokončení příběhů a navrhuje různé možnosti jednání postav. 				
	<i>Spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace nebo menšího inscenačního tvaru, a využívá různých výrazových prostředků.</i>				

	<ul style="list-style-type: none"> ■ V průběhu roku spolupracuje na tvorbě nejméně jednoho typu jevištní situace (činoherní, loutkové, zpěvohra, pohybové a taneční). 				
	<p><i>Prezentuje inscenační tvar před spolužáky, sleduje a hodnotí prezentace ostatních spolužáků.</i></p>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ V průběhu roku má možnost se účastnit alespoň jedné veřejné inscenace . ■ Učí se hodnotit prezentace spolužáků (ne spolužáky). 				
	<h2>ETICKÁ VÝCHOVA</h2>				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Osvojí si oslovování křestními jmény, používání vhodných forem pozdravu, naslouchání, dodržování jednoduchých komunikačních pravidel ve třídě, poděkování, omluvu, přiměřenou gestikulaci.</i></p> <p><i>Reflektuje důležitost prvků neverbální komunikace, eliminuje hrubé výrazy z verbální komunikace, zvládá položit vhodnou otázku.</i></p>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Užívá vhodné formy pozdravů a oslovení; poprosí, poděkuje, omluví se. ■ Rozlišuje zdvořilé a hrubé výrazy ve verbální komunikaci, eliminuje hrubé výrazy. ■ Představí se ostatním, řekne několik vět o sobě (o rodině, svých zálibách, dovednostech, přáních...) ■ Dodržuje pravidla komunikace v diskusním kruhu - naslouchá ostatním, vhodně reaguje na sdělení ostatních - vyjádří souhlas, nesouhlas, klade vhodné otázky, odpovídá na otázky, ... ■ Seznámí se s prvky neverbální komunikace (postoj těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky) a vnímá jejich důležitost. ■ Rozvíjí své verbální dovednosti v jednoduchých scénkách - dramaticky ztvární situace z běžného života. 				
	<p><i>Osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých (vytvoření sebeúcty a úcty k druhým).</i></p> <p><i>Zvládá prosociální chování: pomoc v běžných školních situacích, dělení se, vyjádření soucitu, zájem o spolužáky.</i></p> <p><i>Reflektuje situaci druhých a adekvátně poskytuje pomoc.</i></p> <p><i>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky.</i></p>				
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Projeví pozornost, laskavost, ochotu druhému pomoci. ■ Učí se odpustit, snaží se předpokládat reakce druhých lidí. ■ Vyjádří uznání, správně reaguje na pochvalu. ■ Pracuje sám, spolupracuje ve dvojicích i ve skupině - dodržuje základní pravidla spolupráce. ■ Prezentuje nápady své, učí se přijímat nápady ostatních. ■ Při různých činnostech zjišťuje své schopnosti, uvědomuje si své silné a slabé stránky - slabé stránky se snaží vylepšit. ■ Učí se toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám. 				

	<p><i>Podílí se na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel. Využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů. Iniciativně vstupuje do vztahů s vrstevníky, dokáže rozlišit jejich nabídky k aktivitě a na nevhodné reaguje asertivně.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Dodržuje společně dohodnutá třídní pravidla, podílí se na jejich tvorbě. ■ Společně plní úkoly, učí s překonávat strach z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování. ■ Přichází s vlastními nápady, možnostmi řešení úkolu. ■ Snaží se o vytvoření něčeho nového zajímavého. ■ Projevuje radost ze společné činnosti a výsledku. ■ Hledá možnosti jak vycházet s jinými lidmi ve třídě, v rodině, mezi vrstevníky. ■ Poznává a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje. ■ Rozlišuje nabídky druhých, odmítne nabídky k podvodu, krádeži, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání. ■ Svěří se rodičům, učitelům, příbuzným s případy ohrožení, šikany.
	<p><i>Vyjadřuje city v jednoduchých situacích. Dokáže se těšit z radosti a úspěchu jiných, vyjadřuje účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.</i></p>
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Učí se vyjadřovat a usměrňovat své základní city (pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav, hněvu). ■ Projeví ochotu darovat, dělit se, pomoci. ■ Vyjádří soucit, povzbuzení. ■ Zajímá se o své přátele, váží si přátelství a pečuje o něj. ■ Jednoduše zhodnotí kvalitu práce, výtvarné práce nebo pohybové činnosti u sebe i u ostatních spolužáků.

5.2 Učební osnovy předmětu ANGLICKÝ JAZYK

*Vzdělávací oblast:
Jazyk a jazyková komunikace*

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je na naší škole vyučován již od mateřské školy. Cílem předmětu je zejména probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření kladného vztahu k tomuto předmětu. Žáci získávají schopnost rozumět běžným slovním projevům a adekvátně na ně reagovat. Získávají také schopnost porozumění a domýšlení si obsahu projevu v případě nemožnosti doslovného překladu.

Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby a zvládnutí vztahů mezi zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení řečových dovedností. Velký důraz je kladen na kvalitu uvedení cizího jazyka v raném věku. Žáci se poprvé seznamují s některými typickými jevy života a kultury zemí mluvících anglicky. Chápu anglický jazyk jako nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, uvědomují si i jeho důležitost při práci s počítačem (Internetem).

Obsahové vymezení

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem čtení a písemného vyjadřování. K tomuto se přistupuje až po důkladném audioorálním procvičení jazykových jevů. Výklad gramatiky je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je zvolena zejména na základě zájmů dětí tohoto věku. Žáci si postupně utvářejí základ slovní zásoby a běžných konverzačních frází, na jednoduchých textech budují čtenářské dovednosti a na nich pak schopnost psát.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 hodina týdně	1 hodina týdně	3 hodiny týdně	3 hodiny týdně	3 hodiny týdně

Organizace

Organizace výuky je závislá na počtu žáků v ročnících.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena nejen s mateřským jazykem, ale také s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou (např. hraní rolí, dramatická improvizace, apod.). Využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček, aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Vyučující rozvíjí představivost dětí, podněcuje a oceňuje jejich aktivitu, jejich tvůrčí přístup k činnostem.

V prvních fázích je cílem především motivace dětí. Důraz je kladen na získání správných počátečních návyků. Zařazují se zábavné aktivity, na ně navazují další činnosti, při kterých žáci přijímají dovednosti a nové poznatky. Na konci každého tématu je zařazován malý projekt, kterým se upevní znalosti žáků.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ tvoří úkoly pro spolužáky, účastní se na plánování výuky, zakládá si práce, vede si vlastní záznamy ▪ formuluje vlastní hodnocení ▪ testuje se na PC s možností oprav, praktické aktivity ▪ rozvíjí tvořivé myšlení pomocí slovní zásoby ▪ vyhledává informace (na Internetu, ve slovnících)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří týdenní plány, organizuje čas ▪ umožní volbu (dobrovolné úkoly, domácí úkoly, volba náročnosti úkolů, způsobu řešení i zpracování), zajímavé úkoly ▪ využívá netradičních prvků, různých metod práce (práce ve skupinách, poslechy, rozhovory, hry), tvoří otázky, hledá odpovědi ▪ zpřístupní informační zdroje (Internet, slovníky) ▪ praktické aktivity, tematické projekty, propojuje předměty, individuální plány

Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ diskutuje, pracuje s informacemi ▪ pracuje s chybou, hledá správné řešení ▪ zdramatizuje příběh, hraje hry, učí se vlastním prožitkem ▪ pracuje ve skupině, využívá výuky žák – žák, sebehodnotí se, prezentuje svoji práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoluúčastní se na řešení problému, používá známé situace ze života žáka ▪ umožní vyhledání potřebné informace (ve slovníku, v textu, apod.) ▪ dostatečně vysvětlí a sdělí potřebné informace, vytvoří prostor pro řešení problému ▪ zařazuje metody, při kterých žáci řeší a tvoří závěry (např. anglické křížovky, čtyřsměrky) ▪ zadává problémové úkoly (doplňování do neúplného textu, oprava úmyslné chyby, vymyšlení nových vět, otázek, ...)
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ využívá pravidelných mluvených projevů, prezentuje svoji práci ▪ naslouchá, mluví k problému ▪ obsluhuje PC (multimediální programy, PC testy s možností učení, apod.) ▪ spoluúčastní se jednoduchých konverzací, používá maňáska (pokud má problém s komunikací) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytuje řečový vzor, používá různé metody ▪ předkládá různé zdroje a druhy textů, zvukové záznamy, videozáznamy, výukové názorné pomůcky, PC ▪ vede žáky k porozumění různých typů textů, zvukových záznamů a obrazových materiálů ▪ vytváří prostor pro vyhledávání v textu ▪ podle možností využije navázání kontaktu s jinými školami ▪ navozuje atmosféru bezpečné a přátelské komunikace ▪ zařazuje metodu diskuse, vybízí žáky k jednoduchému vyjadřování a kladení otázek v rozsahu osvojené slovní zásoby
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje ve skupině i samostatně, pomáhá spolužákům při výuce, ▪ má pozitivní vztah ke své osobě ▪ spolupodílí se na fungování třídy, je zodpovědný při práci ve skupině za výsledky, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují, pomáhají si, povzbuzují se, oceňují se a respektují pokyny pedagoga (rozhovory, skupinová práce, práce ve dvojicích...) ▪ umožní rozhovor přes pomocníka (hračku), poznává nedostatky a hledá způsob jejich odstranění ▪ pochválí žáka a jeho práci, kladně motivuje

Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pochopí význam znalosti cizího jazyka, porovnává život v anglicky mluvících zemích s životem u nás (tradice, svátky...) ▪ poznává hodnoty druhých lidí ▪ využívá hru ▪ spoluúčastní se při rozvoji školy ▪ kontroluje zadanou práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dbá na dodržování dohodnutých pravidel, vytváří kritéria chování, spolupráce a hodnocení ▪ zajistí multikulturní výchovu, předkládá informace o způsobu života v jiném státě ▪ používá pohádky (dobro x zlo) ▪ podle možností zprostředkuje besedu s rodilým mluvčím, divadelní představení v AJ
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ realizuje se praktickou činností, nebrání v činnosti spolužákovi ▪ udržuje pořádek a čistotu během a po ukončení pracovního procesu ▪ účastní se na výzdobě prostředí ▪ vystavuje žakovské práce, spoluvytváří, dodržuje a kontroluje pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostatečně vysvětlí pracovní činnost a ujistí se, že jí žáci rozumí, průběžně činnost kontroluje ▪ používá různé metody a formy práce ▪ umožňuje žákům využívat moderní informační technologie ▪ zařazuje do výuky praktické činnosti – výroba pomůcek do výuky (kartičky se slovní zásobou, soubory obrázků ...) ▪ zadává úkoly (projekty na dané téma) v anglickém jazyce ▪ vytváří bezpečné a klidné prostředí

ANGLICKÝ JAZYK		I. období		
Učivo	Očekávané výstupy			
	<i>RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
	<p><i>Rozumí jednoduchým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje.</i> <i>Pochopí obsah a smysl jednoduché, pomalé a pečlivě vyslovované konverzace dvou osob s dostatkem času pro porozumění.</i></p>			

Pozdravy, představení se	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se ▪ Zeptá se kamaráda na jméno 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, řekne svoji národnost ▪ Zeptá se na jméno <i>What's your name?</i>
Pokyny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas ▪ Poprosí, poděkuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně <i>stand up, sit down, put up, put down, open, close</i> ▪ <i>Předvede: to take, put, catch, throw, kick the ball</i> ▪ Poprosí, poděkuje ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas
Podstatná jména, přídavná jména	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše jednoduše obrázek ▪ Užívá <i>big, small, short, long, colours</i>
Zájmena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá zájmena <i>I, you</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s <i>he, she, it</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá zájmena <i>I, you, he, she, it</i> ▪ Používá <i>this is</i>, seznámí se s <i>these are</i>
Číslovky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 10 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla 1-20, napíše čísla od 1 do 12 ▪ Přečte čísla od 1 do 12, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk <i>I am eight.</i>
Slovesa Tvorba otázky, záporu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s některými slovesy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá jednoduchá slovesa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá významová slovesa ▪ Tvoří jednoduchou větu ▪ Seznámí se s modálním slovesem <i>can</i>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s <i>to be</i> ▪ Seznámí se s <i>to have got</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá sloveso <i>to be</i> ▪ Používá <i>to have got</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Časuje sloveso <i>to be</i> (v osobách č. j.) ▪ Časuje sloveso <i>to have got</i> (v osobách č. j.) ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like, I don't like</i>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří otázku u slovesa <i>to be: Are you Czech? Is it big?</i>
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří zápor slovesa <i>to be (am not / isn't / aren't)</i>
Předložky, spojky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s vybranými předložkami 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá vybrané předložky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá spojky <i>and, or</i> ▪ Používá předložky <i>in, on, under</i>
Množné číslo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s množným číslem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší jednotné a množné číslo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří pravidelné množné číslo (<i>-s, -es</i>)
Člen určitý,	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s určitým a neurčitým 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá člen určitý <i>the</i>, člen neurčitý <i>a/an</i>

neurčitý		členem	
Poslechové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje slova ▪ Poslouchá a učí se říkadla, písňe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá CD nahrávky, rozumí jim, opakuje slova a věty ▪ Poslouchá a učí se říkadla, písňe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá CD nahrávky a rozumí čtenému textu ▪ Poslouchá pohádku, pozná název pohádky
<p><i>Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby. Rozlišuje grafickou a mluvenou podobu slova. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Používá abecední slovník učebnice.</i></p>			
Čísla	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 10 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20 ▪ Přečte čísla od 1 do 12, píše čísla podle diktátu ▪ Odpoví na otázku <i>How old are you? - I am eight.</i>
Barvy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní barvy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší všechny barvy ▪ Odpoví na otázku <i>What colour is it?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje všechny barvy, rozliší <i>light / dark</i> ▪ Zeptá se na barvu předmětu <i>What colour is it?</i>
Hláskování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s abecedou 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje abecedu ▪ Hláskuje své jméno a jiná slova ▪ Používá abecední slovník učebnice
Škola, třída, školní potřeby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní školní potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní školní potřeby ▪ Určí jejich barvu, počet, umístění 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje školní potřeby a třídní vybavení ▪ Určí jejich barvu a velikost <i>big, small, long, short</i>
Hračky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje alespoň 5 hraček 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje alespoň 5 hraček ▪ Určí jejich barvu, počet, velikost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje oblíbené hračky, třídí je podle barev, počtu a velikosti ▪ Dává pokyny: <i>take, put, catch, throw, kick the ball</i>
Zvířata	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje alespoň 5 zvířat ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje 10 zvířat a části jejich těla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje alespoň 10 zvířat (domácí, exotická,..) ▪ Pojmenuje domácí mazlíčky <i>cat, dog, mouse, fish, budgie</i>, určí jejich barvu, velikost, počet
Rodina, domov Oslavy, narozeniny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se základními členy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní členy rodiny (mum, dad, granny, grandpa, sister, brother) ▪ Zazpívá písničku <i>Happy birthday</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní členy rodiny ▪ Popřeje k narozeninám ▪ Zazpívá písničku <i>Happy birthday</i>

Dům, můj pokoj	▪	▪	▪ Pojmenuje základní nábytek v domě, pokoji
Tělo, obličej	▪ Seznámí se s částmi těla	▪ Pojmenuje části těla ▪ Zpívá písničku Head and shoulders	▪ Pojmenuje části obličeje, určí barvu a velikost <i>I have got two blue eyes. My mouth is small.</i> ▪ Popíše části těla
Ovoce, zelenina	▪ Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny	▪ Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>	▪ Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny ▪ Určí barvu, velikost, počet ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Potraviny, nápoje, jídlo	▪	▪ Pojmenuje některé potraviny, jídlo, pití ▪ Vyjádří libost a nelibost ▪ Seznámí se se základními frázemi při nakupování	▪ Pojmenuje základní potraviny a své oblíbené nápoje <i>bread, cheese, egg,... milk, water, tea,...</i> ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Oblečení	▪	▪ Pojmenuje některé oblečení	▪ Pojmenuje oblečení, určí barvu <i>This cap is blue.</i> ▪ Rozumí pokynům: <i>put on, take off</i>
Čas, dny v týdnu, denní režim	▪	▪ Seznámí se s pozdravy užívanými během dne ▪ Seznámí se s názvy dnů týdne	▪ Užívá pozdravy během dne ▪ Rozumí pokynům: <i>get up, go to bed</i> ▪ Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí ▪ Určí celé hodiny <i>It is five o'clock.</i>
Roční období, měsíce, počasí, příroda	▪	▪ Seznámí se s názvy ročních období ▪ Pojmenuje věci v přírodě	▪ Pojmenuje čtyři roční období ▪ Pojmenuje věci na obloze (sky, sun, moon, cloud, rainbow, snow, rain, star)
Doprava	▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky	▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky a určí jejich barvu, počet	▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky (car, train, bike, boat, plane)
Volný čas, zájmová činnost, sporty, koníčky, hudba	▪	▪	▪ Pojmenuje základní sporty <i>football, ice hockey, tennis, basketball, chess, cards,...</i> ▪ Tvoří věty: <i>I can play football. I like ice hockey.</i>

Česká republika Evropa, svět Svátky, tradice a zvyky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s vybranými tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích - Halloween, Christmas, Easter ▪ Pojmenuje některé z tradičních symbolů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede země, ve kterých se mluví anglicky ▪ Rozezná vlajku ČR, USA, Velké Británie ▪ Rozumí pojmům: <i>Czech, English, American</i> ▪ Odpoví na otázku: <i>Are you Czech / English?</i> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích, porovnává je s tradicemi a zvyky u nás (Halloween, Christmas, Easter)
---	---	--	---

II. období		
Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>RECEPTIVNÍ, PRODUKTIVNÍ A INTERAKTIVNÍ ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI</i>	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem, poskytne požadovanou informaci. Vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku. Sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, krátký text a odpověď na sdělení; vyplní své základní údaje do formulářů.</i></p> <p><i>Reprodukuje ústně i písemně obsah přiměřeně obtížného textu a jednoduché konverzace.</i></p>	
Pozdravy, představení se	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se, poděkuje ▪ Pozdraví a osloví spolužáka, učitele, cizí osobu ▪ Zeptá se na jméno <i>What's your/his/her name?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se, poděkuje, zeptá se na jméno ▪ Používá pozdravy a oslovení v písemném projevu ▪ Vyplní své osobní údaje do dotazníku ▪ Napíše dopis o sobě, svých zájmech a své rodině
Pokyny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Hraje hru, reaguje na pokyny ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Hraje hru, reaguje na pokyny, dává pokyny, hodnotí hru

Podstatná jména, přídavná jména	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, popíše obrázek ▪ Vyjádří existenci objektu v místě <i>There is / are</i> ▪ Používá <i>přivlastňovací pád</i>, určí majitele věci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše obrázek, popíše situaci na obrázku ▪ Vyjádří neexistenci objektu v místě <i>There is no...</i> ▪ Stupňuje pravidelná přídavná jména pomocí přípon <i>-er, -est</i>, (porovná stáří, velikost, kvalitu), nepravidelná příd. jm. <i>good, bad</i>
Zájmena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá osobní zájmena <i>I, you, he, she, it, we, they</i> ▪ Používá přivlastňovací zájmena <i>my, your, her, his, its</i> ▪ Používá <i>this is, these are</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá osobní zájmena po předložkách <i>me, him, her, us, them</i> ▪ Používá přivlastňovací zájmena <i>our, your, their</i> ▪ Seznámí se se samostatnými zájmeny <i>mine, yours</i> ▪ Používá <i>this, that, these, those</i> ▪ Používá <i>some, any</i>
Číslovky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 0 do 20, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk, své telefonní číslo ▪ Zeptá se kamaráda na věk, telefonní číslo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 0 do 100, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk, své telefonní číslo ▪ Zeptá se kamaráda na věk, telefonní číslo ▪ Seznámí se s řadovými číslovkami <i>the first, second, third,...</i>(<i>-th</i>) ▪ Používá <i>How much / How many</i>
Slovesa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Časuje významová slovesa ▪ Seznámí se s nepravidelnými slovesy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Časuje významová slovesa ▪ Vyjádří časovou posloupnost ▪ Vypravuje příběh podle obrázkové osnovy, popisuje probíhající děj
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří přítomný čas prostý ▪ Časuje sloveso <i>to be, have got, like</i> ve všech osobách ▪ Tvoří zápor pomocí <i>not</i>, otázku pomocí <i>do</i> ▪ Tvoří krátkou odpověď <i>Yes, I do. No, I don't.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří přítomný čas průběhový <i>-ing</i> ▪ Tvoří budoucí čas prostý pomocí <i>will</i> ▪ Tvoří minulý čas prostý u pravidelných sloves <i>-ed</i> ▪ Tvoří minulý čas prostý u sloves <i>to be, have, do</i> + zápor a otázku ▪ Převypráví pohádku (příběh) v minulém čase
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří plné a stažené tvary sloves ▪ Tvoří věty rozkazovací ▪ Vyjádří zákaz <i>Don't</i> ▪ Vyjádří libost, nelibost <i>I like / I don't like</i> ▪ Vyjádří přání <i>I would like</i> ▪ Používá modální sloveso <i>I can (play)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří domněnku <i>I think</i> ▪ Vyjádří jistotu <i>I know</i> ▪ Sdělí záměr nebo přání <i>I want, I wish</i> ▪ Vyjádří stupeň libosti, nelibosti ▪ Vyjádří vlastní potřebu něco mít nebo konat <i>I need</i> ▪ Zeptá se na příčinu <i>Why</i>, doporučí a odůvodní řešení <i>Because</i> ▪ Tvoří otázku začínající tázacím zájmenem <i>What</i>
Příslovce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s některými příslovci

Předložky, spojky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá <i>with, or, from, for, but</i> ▪ Používá předložky <i>in, on, under</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá předložky <i>in, on, under, behind, in front of, oposite, next to</i>
Množné číslo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s nepravidelnými tvary množného čísla (<i>mice, men, women</i>) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří pravidelné i nepravidelné množné číslo
Člen určitý, neurčitý	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá člen určitý <i>the</i>, člen neurčitý <i>a/an</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá člen určitý <i>the</i>, člen neurčitý <i>a/an</i>
Poslechové dovednosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje věty, odpovídá na otázky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje věty, rozumí dialogům
<p>Čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu. Obměňuje krátké texty se zachováním smyslu textu.</p>		
Čtenářské dovednosti Dramatizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v textu ▪ Vyhledá potřebné informace v textu ▪ Odpoví na otázky vztahující se k textu ▪ Doplnuje vynechaná slova v krátkém textu podle poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v textu ▪ Čte plynule a foneticky správně texty se známou slovní zásobou ▪ Reprodukuje ústně i písemně obsah přečteného textu ▪ Domýšlí obsah textu v případě nemožnosti doslovného překladu ▪ Odpovídá na otázky k textu, doplňuje vynechaná slova v textu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dramaticky předvede text (říkanku) - z paměti ▪ Čte pohádku a zahraje pohádku ▪ Poslouchá pohádku, čte pohádku ▪ Rozpozná názvy klasických pohádek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dramaticky předvede text (říkanku) - z paměti ▪ Čte, vypráví a zahraje pohádku ▪ Poslouchá pohádku, čte pohádku, snaží se porozumět jejímu obsahu ▪ Poznává a pojmenuje klasické pohádky
<p>Rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům. Rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů (časopisy, obrazové a poslechové materiály) a využívá je při své práci. Používá dvojjazyčný slovník.</p>		
Čísla	viz číslovky	viz číslovky
Barvy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje všechny barvy, zapíše je podle diktátu ▪ Zeptá se na barvu předmětu ▪ Zeptá se spolužáka na oblíbenou barvu ▪ Popíše barevný obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje barvy, zapíše barvy podle diktátu ▪ Zeptá se na barvu předmětu ▪ Zeptá se spolužáka na oblíbenou barvu <i>What colour do you like?</i> ▪ Užívá barev při popisech

Hláskování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje abecedu, hláskuje své jméno ▪ Píše písmena abecedy podle diktátu ▪ Zapiše slova podle hláskování ▪ Zpívá písničku: <i>Alphabet song</i> ▪ Používá dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje abecedu, hláskuje své jméno ▪ Zapiše slova podle hláskování ▪ Hraje hru: <i>Hangman, Shark</i> ▪ Používá dvojjazyčný slovník
Škola, třída, školní potřeby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje a popíše školní potřeby a vybavení třídy ▪ Nakreslí a popíše jednoduchý plán třídy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nakreslí a popíše plán třídy, školy ▪ Požádá o zapůjčení školní potřeby ▪ Vyjmenuje názvy předmětů ve svém rozvrhu
Hračky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje a popíše hračky (barvu, velikost) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje a popíše hračky (barvu, velikost)
Zvířata	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše zvířata domácí, cizokrajná, zvířata v ZOO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše a porovná zvířata domácí, cizokrajná, zvířata v ZOO
Rodina, domov Oslavy, narozeniny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše členy rodiny (jejich jméno věk, vzhled, záliby, schopnosti) ▪ Popřeje k narozeninám ▪ Vyrobí anglické blahopřání k narozeninám ▪ Zpívá písničku <i>Happy birthday</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypráví o členech své rodiny ▪ Popřeje k narozeninám ▪ Zpívá písničku <i>Happy birthday</i> ▪ Pozve na oslavu, vyrobí pozvánku
Dům, můj pokoj	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje nábytek ve svém pokoji ▪ Pojmenuje předměty ve svém pokoji (hračky, ...) ▪ Nakreslí a popíše plán svého pokoje ▪ Používá vazbu <i>There is / There are</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje místnosti v domě (kitchen, living room, bedroom,...) ▪ Popíše vybavení bytu nábytkem, doplňky a domácími přístroji ▪ Pojmenuje části domu a věci nacházející se v jeho blízkém okolí ▪ Nakreslí a popíše plán svého domova a jeho okolí ▪ Hovoří o domácích činnostech
Tělo, obličej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše části těla, obličej - přiřadí jim vlastnosti <i>big, small, long, short,...</i>, Popíše části těla zvířat ▪ Popíše ztracenou osobu ▪ Zpívá písničku <i>Head and shoulders</i> ▪ Hraje hru: <i>Simon says</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše části těla, obličej - přiřadí jim vlastnosti <i>big, small, long, short,...</i> ▪ Popíše ztracenou osobu, požádá o pomoc při jejím hledání ▪ Zpívá písničku <i>Head and shoulders</i> ▪ Hraje hru: <i>Simon says</i>
Ovoce, zelenina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Potraviny, nápoje, jídlo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy potravin, nápojů a jídla ▪ Vyjádří libost, nelibost 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některá tradiční jídla v anglicky mluvících zemích ▪ Požádá o jídlo a pití

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří pocit hladu a žízně ▪ Zeptá se kamaráda na oblíbené jídlo <i>Do you like ...?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny, určí chuť jídla ▪ Sestaví jídelníček dne
Oblečení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše oblečení osob (barvy, velikost, počet) ▪ Používá sloveso <i>to have got</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše oblečení osob (barvy, velikost, počet) ▪ Odpoví na otázku: <i>What are you wearing today? I am wearing ...</i>
Čas, dny v týdnu, denní režim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje dny v týdnu ▪ Určí celé hodiny ▪ Pojmenuje části dne <i>morning, afternoon, evening, night</i> ▪ Popíše svůj denní program (obvyklý den) ▪ Pojmenuje hlavní jídla dne <i>breakfast, lunch, dinner</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpoví na otázku: <i>What time is it?</i> ▪ Určí hodiny na digitálních i analogových hodinách ▪ Řekne datum a rok ▪ Popíše denní režim - různé činnosti
Roční období, měsíce, počasí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje měsíce v roce ve správném pořadí ▪ Pojmenuje čtyři roční období ▪ Pojmenuje věci na obloze (sky, sun, moon, cloud, rainbow, snow, rain) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje měsíce v roce, pojmenuje čtyři roční období ▪ Charakterizuje roční období ▪ Popíše stav počasí <i>It is sunny, cloudy, rainy, windy, cold, hot, ...</i>
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje dopravní prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje dopravní prostředky v anglicky mluvících zemích
Volný čas, zájmová činnost, sporty, koníčky, hudba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje sporty, své oblíbené koníčky, záliby ▪ Vyjádří oblibu sportu ▪ Hovoří o sportovních aktivitách svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hovoří o svých zájmech a koníčcích, o zimních a letních sportech, činnostech ve volném čase ▪ Vyjádří své schopnosti a dovednosti: <i>I can (play), I am good at, I love, I am intrested in ...</i> ▪ Pojmenuje hudební nástroje ▪ Seznámí se se sporty v anglicky mluvících zemích ▪ Orientuje se v televizním programu
Zdraví a nemoci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny ▪ Rozliší zdraví prospěšné a neprospěšné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří názvy některých chorob a nemocí ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny
Práce, povolání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některá povolání (teacher, driver, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní povolání
Tvary, vzory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje vzory na oblečení (dot, stripe)
Město, nakupování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řekne, kde bydlí <i>I live in...</i> ▪ Určí měnu ve Velké Británii, USA ▪ Pojmenuje některé obchody (<i>clothes shop, grocery</i>) ▪ Seznámí se s dialogy při nakupování v obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní budovy, obchody ve městě ▪ Popíše cestu, zeptá se na cestu, orientuje se na mapě, plánu ▪ Popíše své bydliště ▪ Zeptá se na cenu zboží <i>How much is it?</i> ▪ Předvede rozhovor prodavače a zákazníka

Česká republika Zeměpisné údaje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řekne, odkud pochází <i>I am from the Czech Republic.</i> ▪ Zeptá se, odkud kdo pochází <i>Where are you from?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše území ČR (pohoří, řeky, města) ▪ Pojmenuje nejvýznamnější památky v Praze
Česká republika Tradice a zvyky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s českými tradicemi a zvyky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s českými tradicemi a zvyky - porovnává je s tradicemi v anglicky mluvících zemích
Evropa, svět Zeměpisné údaje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje anglicky mluvící země, najde je na mapě ▪ Pozná státní vlajky anglicky mluvících zemí ▪ Určí českou, evropskou, britskou a americkou měnu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje anglicky mluvící země, uvede jejich hlavní města ▪ Pozná státní vlajky anglicky mluvících zemí ▪ Vyhledá základní informace o anglicky mluvících zemích, jejich hlavních městech (pojmenuje významná města, pohoří, řeky,...) ▪ Pojmenuje země Velké Británie ▪ Seznámí se s psaním anglických adres ▪ Určí českou, evropskou, britskou a americkou měnu ▪ Seznámí se s Londýnem a dalšími britskými městy ▪ Seznámí se s názvy památek Prahy v anglickém jazyce
Evropa a svět Tradice a zvyky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky v anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše rozdíly mezi oslavami v ČR a v anglicky mluvících zemích, vyjmenuje základní symboly svátků
	<p><u>Halloween</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem ▪ Hraje hru: <i>Trick or treat</i> 	<p><u>Halloween</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem ▪ Hraje hru: <i>Trick or treat</i>
	<p><u>Christmas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Popřeje veselé Vánoce a nový rok, vyrobí blahopřání ▪ Zpívá písničku: <i>We wish you ...</i> 	<p><u>Christmas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Popřeje veselé Vánoce a nový rok, vyrobí anglické blahopřání ▪ Zpívá písničku: <i>We wish you ..., Twinkle, twinkle...</i>
	<p><u>St Valentine's Day</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyrobí valentýnku, řekne říkanku <i>Roses are red...</i> 	<p><u>St Valentine's Day</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Napíše dopis Santovi <i>Letter to Santa (I wish)</i>
	<p><u>Easter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Popřeje veselé Velikonoce ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem 	<p><u>Easter</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyrobí valentýnku, řekne říkanku <i>Roses are red...</i> ▪ Popřeje veselé Velikonoce, zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

AJ

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností a poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip soc. smíru a solidarity
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

5.3 Učební osnovy předmětu **MATEMATIKA**

*Vzdělávací oblast:
Matematika a její aplikace*

Charakteristika předmětu

Předmět Matematika rozvíjí vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, analyticko-syntetické myšlení, logiku, tvořivost a schopnost řešit problém. Umožňuje zjednodušení rozumového poznávání přírodních zákonitostí pomocí matematických symbolů. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat žákovi matematickou gramotnost.

Obsahové vymezení

Na 1. stupni se zaměřujeme na základní tématické okruhy shodně s RVP pro ZV:

- **Číslo a početní operace**
- **Závislosti, vztahy a práci s daty**
- **Geometrie v rovině a v prostoru**
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4 hodiny týdně	5 hodin týdně	5 hodin týdně	5 hodin týdně	5 hodin týdně

Organizace

Výuka probíhá v kmenové třídě. Ve vyučovacím procesu uplatňujeme skupinové a projektové formy i práci frontální. Výuka je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Důraz klademe na samostatnost.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Při vyučování matematice se zaměřujeme na rozvoj všech životních kompetencí - učit se, spolupracovat, zodpovědnost, tvořivost, umět náležitě komunikovat a řešit problém. Klíčovou kompetencí, kterou předmět rozvíjí, je kompetence k řešení problémů. Pravidelně zařazujeme činnosti, při kterých žáci aplikují matematické dovednosti při řešení životních situací. Nabídkou pro talentované žáky jsou matematické soutěže, ve kterých se žáci zabývají nadstandardními úlohami. Do hodin jsou pravidelně zařazovány matematické rozcvičky. Obsahem mohou být příklady procvičující základní matematické operace. Při výuce jsou využívány počítačové programy. Počítače jsou pravidelně využívány a v hodině začleňovány do výuky.

Významné mezipředmětové vazby jsou s předmětem Informatika. Metody výuky jsou voleny s ohledem na učivo. Vhodné je řazení stejného nebo příbuzného učiva ve vyučovacích ročnících, a to je v takovém případě členěno dle náročnosti.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí mechanickou paměť při osvojování základních matematických operací ▪ rozvíjí abstraktní i exaktní myšlení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládá žákům dostatek materiálů a informací ▪ vede žáky ke kontrole výsledků a k sebehodnocení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí logické myšlení, kritický úsudek a věcnou argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů ▪ provádí rozbor problému, plán řešení, volbu postupu, odhad výsledků a vyhodnocení správnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládá dostatek aplikovaných úloh odrážející situaci z běžného života ▪ vede žáky k využívání získaných matematických poznatků v praxi, k hledání různých cest a způsobů řešení ▪ učí žáka vyhledávat problém v textu
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se přesně a stručně vyjadřovat prostřednictvím matematického jazyka a matematické symboliky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k efektivnímu využívání osvojeného matematického slovníku při komunikaci, vyjadřování názorů, postupů řešení ▪ vede ke zdokonalování grafického projevu
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti, systematickosti, vytrvalost, přesnost ▪ učí se ověřovat své hypotézy, návrhy řešení ▪ učí se spolupracovat při řešení úkolů, oceňovat zkušenosti druhých, respektovat různá hlediska 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje každému žákovi zažít úspěch ▪ hodnotí žáka na základě jeho vlastního pokroku
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se vnímat reálné situace a jejich matematické modelování, vyhodnocování matematického modelu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k tomu, že jedna reálná situace může být vyjádřena různými modely, že reálné situace mohou být složitější než jejich matematický model
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v konkrétních praktických činnostech (odhady, měření, porovnávání) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zadává úkoly, které vedou ke konkrétní činnosti ▪ využívá pomůcky pro modelování matematických situací

MATEMATIKA

Učivo	Očekávané výstupy				
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE					
1. ročník		2. ročník		3. ročník	
4. ročník			5. ročník		
<i>Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</i>					
■ Obor čísel 0 - 20	■ Obor čísel 0 - 100	■ Obor čísel 0 - 1000	■ Obor čísel 0 - 10 000 a 0 - 1 000 000	■ Všechna přirozená čísla	
■ Manipuluje s předměty, modely, obrázky, penězi, čtvercovou sítí. Vytváří si představu o množství a zobrazení daného množství číslem.					
■ Sčítá čísla v daném oboru. Vyjmenuje řadu čísel nebo její část.					
■ Počítá po jedné.	■ Počítá po 1, 2, 5, 10	■ Počítá po 1-9, 10, 100 a 1000	■ Počítá po 10 000, 100 000 a 1 000 000		
■ Počítá předměty, tvoří soubory prvků.					
<i>Čte, zapisuje a porovnává čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti v daném oboru N</i>					
■ Čte, zapisuje a porovnává čísla v daném oboru.					
■ Rozkládá čísla na součet dvou čísel.	■ Rozkládá čísla na desítky a jednotky.	■ Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Poznává J (jednotky), D (desítky), S (stovky).	■ Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Poznává J, D, S, T, DT, ST, M.	■ Rozkládá čísla v desítkové soustavě. Poznává J, D, S, T, DT, ST, M i vyšší řády (miliardy).	

	■ Pracuje s počítadlem do 20.	■ Pracuje s počítadlem do 100.	■ Pracuje s řadovým počítadlem	
<i>Užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose.</i>				
■ Manipulace s čísly (kartičky). Vzestupně a sestupně řadí čísla.				
■ Vyhledá, čte a zobrazí číslo na číselné ose.				
		■ Číselná osa v praxi (pravítka, měření délky).	■ Využívá číselnou osu k porovnávání. Sestrojí vlastní číselnou osu. Uvědomuje si, že díl osy nemusí být vždy hodnotu 1. Číselná osa v praxi (záznam, historických dat v prouce, teploměr).	
<i>Provádí z paměti (tzn. ústně i písemně bez zápisu postupu výpočtu) jednoduché početní operace s přirozenými čísly.</i>				
	■ Sčítá a odčítá v oboru bez přechodu desítky.	■ Sčítá a odčítá v číselném oboru.		
	■ Může sčítat i odčítat s přechodem přes desítku.	■ Násobí a dělí v oboru do 50 (násobilka 1-5 a číslem 0). Používá tabulku násobků.	■ Násobí a dělí v oboru do 100 (násobilka 0-10). Vyjmenuje řadu násobků čísel 1-10.	■ Násobí a dělí násobky čísla 10 (tzv. počítání s nulami). Násobí a dělí dvojciferná čísla jednociferným (mimo obor malé násobilky). Umí pokračovat v řadě násobků (přičítání činitele).
			■ Dělí se zbytkem. Rozumí pojům neúplný podíl, zbytek.	
		■ Počítá s jednou závorkou.	■ Počítá s jednou i více závkami. Chápe postupy pro počítání se závkami (výhodné počítání, přednost výpočtů).	
	■ Seznamuje se s pojmy: sčítanec, součet, menšenec, menšitel, rozdíl.	■ Seznamuje se s pojmy: činitel, součin, dělenec, dělitel a podíl.	■ Rozumí pojům jednotlivých početních operací.	■ Používá uvedené pojmy při základních početních operacích.
		■ Kombinuje při počítání dvě početní	■ Kombinuje při počítání 2 – 3 početní operace.	

		operace.	
<i>Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace.</i>			
	■ Řeší jednoduché slovní úlohy.	■ Řeší jednoduché i složené slovní úlohy.	■ Řeší jednoduché a složité slovní úlohy vedoucí k jednomu nebo dvěma výpočtům.
	■ Slovní úlohy řeší většinou ústně.	■ Slovní úlohy řeší ústně i písemně. Písemně tak, že podtrhává důležité údaje, zapisuje příklad a odpověď. ■ Poznává větu tázací ve slovní úloze.	■ Provádí stručný zápis slovní úlohy. V jednoduchých úlohách zapisuje řešení a odpověď na problém.
	■ Řeší úlohy na porovnávání (více, méně).	■ Řeší úlohy na porovnávání (o n více, o n méně).	■ Řeší úlohy na porovnávání čísel. Řeší úlohy typu n-krát více, n-krát méně.
		■ Tvoří jednoduché slovní úlohy - ústně.	■ Tvoří slovní úlohu na známé početní operace.
<i>Využívá při pamětné i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.</i>			
	■ Rozumí pojmu „záměna sčítanců“	■ Rozumí pojmu „záměna sčítanců a činitelů“.	■ Umí využít vlastností sčítání a násobení pro zjednodušení výpočtu.
			■ Rozumí pojmem komutativnost a asociativnost sčítání a násobení.
<i>Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel.</i>			
			■ Písemně sčítá a odčítá v oboru čísel. Provádí kontrolu výpočtu.

				<ul style="list-style-type: none"> ■ Písemně násobí i dělí jednociferným číslem. Provádí zkoušku dělení. Násobení kontroluje pomocí kalkulačky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Písemně násobí víceciferným činitelem a dělí dvouciferným dělitelem. Provádí zkoušky.
Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel.					
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Zaokrouhluje na desítky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zaokrouhluje na stovky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce, statisíce a miliony. 	
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Využívá zaokrouhlování při odhadu a kontrole výsledku. 			
Početní operace s čísly mimo obor přirozených čísel.					
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozumí pojmu polovina. Umí ji ukázat a modelovat na praktickém modelu („dělení napůl“) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Rozumí pojmu polovina, čtvrtina, třetina zejména ke vztahu k hodinám, notám nebo sportu. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Vyznačí názorně polovinu a čtvrtinu celku. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zlomky - dělení celku na části, určování části z celku, určování celku z dané části. Zlomky se jmenovatelem 1 - 10. porovnává zlomky pomocí zlomkové zdi. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Desetinná čísla v souvislosti s nakupováním a používáním peněz. Čte cenovky v obchodě jako koruny a haléře. Odhaduje součet částky zboží, využívá zaokrouhlování na stovky. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Desetinné zlomky. Desetinné číslo (čtení, psaní, porovnávání, zobrazení na číselné ose, zaokrouhlování na jednotky). 	
					<ul style="list-style-type: none"> ■ Sčítání a odčítání desetinných čísel v řádu desetin a setin. Řeší jednoduché slovní úlohy.

			■ Čte hodnotu na teploměru. Bod "nula", "nad nulou" v souvislosti s prvoukou.		
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
	<i>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času.</i>				
	■ Rozumí pojmům: den, noc (ráno, poledne, večer), měsíc, rok.	■ Pojmy: hodina, minuta, den.	■ Převody jednotek času. Týden = 7 dní. Počet dní v měsíci, roce.	■ Převody jednotek času (hodiny, minuty, sekundy).	■ Převody jednotek času.
	■ Na ciferníku hodin čte celé hodiny. „Co ukazuje malá ručička?". Čte číslice na digitálních hodinách.	■ Na ciferníku pozná čas v hod. amin. Porovnává čas s digitálními hodinami, zobrazuje digitální čas na ciferníku hodin.	■ Umí číst hodiny.	■ Prakticky využívá znalost hodin.	■ Umí vypočítat z časových údajů délku potřebného času.
	<i>Popisuje jednoduché závislosti z praktického života.</i>				
		■ Nakupujeme - závislost množství a ceny.	■ Jak rostu? - měření výšky. Pozorování změny v průběhu roku.	■ Kolik vážím?- měření hmotnosti. Pozorování změny v průběhu roku.	■ Závislost teploty a času. Pozorování teplot v jednotlivých měsících roku.
	<i>Doplňujeme tabulky, schémata, posloupnost čísel.</i>				
	■ Doplnujeme tabulky a posloupnosti čísel.	■ Tabulka násobků.	■ Zapisujeme data do tabulek a schémat.		
	<i>Vyhledává, sbírá a třídí data.</i>				

	<ul style="list-style-type: none"> Učí se rozpoznat důležitá data od méně důležitých. 	<ul style="list-style-type: none"> Vyhledává, sbírá, zaznamenává data s vzestupnou náročností. 			
Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy.					
	<ul style="list-style-type: none"> Rozumí pojmu sloupec a řádek, čte údaje z tabulek. 	<ul style="list-style-type: none"> Čte údaje z tabulek. Sestavuje jednoduché tabulky (ceny, násobky, čísla...) 	<ul style="list-style-type: none"> Čte údaje ze složitějších tabulek. Rozumí používání proměnných v tabulce. Sestavuje jednoduché tabulky. Znázorňuje řešení úloh jednoduchými nákresey. 	<ul style="list-style-type: none"> Čte údaje ze složitějších tabulek a z grafů. Sestavuje tabulky. Podle údajů ve čtvercové síti zakreslí jednoduchý sloupcový graf. 	<ul style="list-style-type: none"> Čte jízdní řády, tabulky a grafy. Pro tvorbu grafů využívá čtvercovou síť.
GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa.					
	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh. 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: lomená čára, bod, přímka, úsečka. 	<ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: polopřímka, kružnice, čtyřúhelník, mnohoúhelník. 	<ul style="list-style-type: none"> Pozná uvedené rovinné tvary. Umí je popsat. 	
	<ul style="list-style-type: none"> Obkresluje, ukazuje, modeluje, vytrhává rovinné útvary. 				
	<ul style="list-style-type: none"> Tělesa: krychle, koule, válec. 	<ul style="list-style-type: none"> Tělesa: kvádr. 	<ul style="list-style-type: none"> Tělesa: jehlan, kužel. 	<ul style="list-style-type: none"> Pozná uvedené rovinné tvary. Umí je popsat. 	

			■ Krychlové stavby.	■ Síť krychle, kvádrů.	■ Síť jiných těles.
<i>Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky.</i>					
	■ Porovnává velikost rovinných útvarů a těles (modely).	■ Měří a odhaduje délku úsečky, strany rovinných útvarů a hrany těles (cm, mm).	■ Převody jednotek délky (mm, cm, dm, m).	■ Převody jednotek délky (km).	■ Převody jednotek délky.
<i>Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici), užívá jednoduché konstrukce.</i>					
		■ Využívá čtvercovou síť (čtverec, obdélník, trojúhelník).			
		■ Chápe pojem kreslení a rýsování. Získává správné návyky při rýsování. Při rýsování používá správné označení (malá -velká písmena). Při rýsování rovinných útvarů umí používat kružítko.			
		■ Rýsuje body, přímky a úsečky.	■ Rýsuje polopřímku, kružnici, trojúhelník (podle daných stran).	■ Rýsuje čtverec a obdélník, pravouhlý trojúhelník.	
<i>Sčítá a odčítá graficky úsečky. Určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran.</i>					
		■ Určí délku lomené čáry.	■ Sčítá a odčítá graficky úsečky s využitím kružítko.	■ Určí obvod měřením a součtem stran.	■ Počítá obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku podle vzorce.
<i>Sestrojí rovnoběžky a kolmice.</i>					

			<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává vzájemnou polohu přímk v rovině. Pojmenuje rovnoběžky a kolmice. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sestrojuje rovnoběžky a kolmice. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Sestrojuje rovnoběžky a kolmice procházející daným bodem.
<i>Určí obsah pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu.</i>					
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Pojem obsah, jednotkový čtverec. Hry se čtvercovou sítí. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určí obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti. Používá cm^2. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Seznamuje se s dalšími jednotkami obsahu.
<i>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru.</i>					
		<ul style="list-style-type: none"> ■ Modeluje souměrné útvary v rovině (překládáním papíru). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Modeluje osově souměrné útvary ve čtvercové síti. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Určuje osu souměrnosti. Poznává a nakreslí souměrný útvar. 	
<i>NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY</i>					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
<i>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Zajímavé slovní úlohy. 			<ul style="list-style-type: none"> ■ Matematická soutěž malotřídních škol. Matematický klokan - Klokánek. Řešení úloh ze starších ročníků. Matematické pohádky. Zajímavé slovní úlohy. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doplnuje obrázkové řady, posloupnost. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doplnuje obrázkové a číselné řady. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Doplnuje obrázkové a číselné řady. Zkouší vytvářet vlastní kombinace. 		

	<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává shody a rozdíly (předměty a obrázky). Řeší jednoduchá bludiště. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bludiště a hlavolamy. Počítá magické čtverce (Sudoku). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Shody a rozdíly (Kimova hra), bludiště a hlavolamy. Počítá a tvoří magické čtverce. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nejen řeší, ale i pokouší se tvořit řady čísel, bludiště a hlavolamy, matematické hádanky. 	
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v prostoru (vlevo, vpravo, před, za, nahore, dole, vpředu, vzadu, uprostřed, hned před, hned za...) 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v prostoru z vlastního pohledu i z pohledu druhé osoby (využití panenky). 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v prostoru. Hry se čtvercovou sítí. Krychlové stavby. 		
	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v rovině (na papíře). 		<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v plánku, souřadnice. 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Orientace v mapě, souřadnice. 	
			<ul style="list-style-type: none"> ■ Poznává číselné zákonitosti: magické čtverce, hry s kostkou, kartami, kalkulačkou. 		

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: MAT

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekosystémy, Vztah člověka k prostředí

5.4 Učební osnovy předmětu **INFORMATIKA**

*Vzdělávací oblast:
Informační a komunikační technologie*

Charakteristika předmětu

Cílem předmětu je dosažení základní úrovně informační gramotnosti, získání elementárních dovedností v oblasti výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a umět je využívat v dalším životě. Základní dovednosti ovládání software získávají žáci i při výuce jiných předmětů, kde mají možnost využívat informační technologie.

Obsahové vymezení

Učivo obsahuje tematické celky v souladu s RVP pro ZV:

- **Základy práce s počítačem**
- **Vyhledávání informací a komunikace**
- **Zpracování a využití informací**

Časové vymezení

Dle učebního plánu naší školy je výuka Informatiky zařazena od 5. ročníku.

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
–	–	–	–	1 hodina týdně

Organizace

Žáci pracují převážně s počítačem. Organizace vyučování by měla umožnit obsazení počítače maximálně 3 žáky, kteří se v hodině pravidelně střídají (cca 15 minut přímé práce u počítače).

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Výuka je praktického charakteru, teorie je žákům předkládána souběžně s konkrétní činností. Pokud to umožňuje charakter učiva, výstupem je práce, kterou je možné prezentovat s využitím prezentační techniky. V hodině vzhledem k charakteru praktických činností je většinou provedena expozice praktické činnosti, její dokončení může být zadáváno formou domácích úloh, které je možné zpracovávat i na počítačích ve škole v odpoledních hodinách.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomuje si tok informací (vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání a praktické využití) ▪ srovnává různé varianty informací a posuzuje jejich věrohodnost ▪ využívá ICT ke zvýšení efektivity učení a usnadnění práce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje žáky s procesem informačních toků ▪ předkládá žáků různé varianty jedné informace a vede je ke srovnávání a ověřování věrohodnosti ▪ vede žáky k efektivitě při práci s ICT – ICT by měly vést k úspoře času (srovnávací aktivity např. psaní ručně a na počítači)
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se formulovat své požadavky při vyhledávání informací tak, aby vlastní práce byla maximálně efektivní ▪ objevuje klíčová slova (propojení s ČJ) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k uvědomění a používání klíčových slov a efektivitě při práci s ICT
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívá vhodný software i hardware při prezentaci své práce ▪ učí se ovládat základní pravidla prezentace – spojení mluveného projevu a prezentace, vhodná „reklama“ výsledků své činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákům různé varianty prezentace vlastní práce s ICT ▪ sám prezentuje svoji práci před žáky s cílem předvedení vzorových aktivit ▪ učí je ovládat prezentační techniku
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chrání soukromí své a nevstupuje do soukromí jiných osob ve spojení s používáním ICT (internet, e-mail) ▪ používá pravidla bezpečné práce s Internetem. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje žáky s bezpečným přístupem na Internet a možnostmi ochrany soukromých údajů ▪ společně s žáky tvoří pravidla zaměřená na respektování soukromí při práci s ICT, zvláště s e-mailem
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání software jiných autorů ▪ učí se stejným způsobem chránit svoje autorská práva 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při výuce používá legálně získaný software ▪ seznamuje žáky s informacemi o nelegální činnosti – neumožňuje žákům ve škole takovou činnost v oblasti šíření ICT ▪ učí žáky uvádět v práci informační zdroje, používat odkazy

Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedovolí informačním technologiím manipulaci se svým životem, chápe svoji roli jako toho, kdo ICT ovládá a využívá ▪ objevuje možnosti využívání ICT ▪ dodržuje zásady bezpečné a šetrné práce s ICT ▪ uvědomuje si důležitost svého zdraví a možných rizik spojených s dlouhodobější prací s ICT 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznamuje žáky s možnostmi využívání informačních technologií ▪ společně s žáky stanovuje pravidla duševní hygieny i tělesného zdraví při práci s počítačem ▪ upozorňuje žáky na zdravotní problémy spojené s nadměrným využíváním ICT
----------------------------	--	--

INFORMATIKA			
Učivo	Očekávané výstupy		
	<p><i>ZÁKLADY PRÁCE S POČÍTAČEM</i></p> <p><i>Využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie</i></p>		
Hardware Software	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="vertical-align: top; width: 50%;"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapne a vypne počítač (správně, bezpečně) ▪ Přihlásí se do operačního systému počítače (Windows) ▪ Poznává funkce klávesnice a myši ▪ Pojmy: základní části počítačové sestavy (počítač, monitor, klávesnice, myš, tiskárna, skener, reproduktory) ▪ Vytiskne dokument </td> <td style="vertical-align: top; width: 50%;"> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje pojmy: hardware, software, modem, scanner, procesor, základní deska ▪ Rozlišuje vstupní a výstupní zařízení, typy tiskáren ▪ Používá klávesové zkratky ▪ Upraví pracovní plochu - uspořádá ikony, změní pozadí, nastaví spořič obrazovky </td> </tr> </table>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapne a vypne počítač (správně, bezpečně) ▪ Přihlásí se do operačního systému počítače (Windows) ▪ Poznává funkce klávesnice a myši ▪ Pojmy: základní části počítačové sestavy (počítač, monitor, klávesnice, myš, tiskárna, skener, reproduktory) ▪ Vytiskne dokument 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje pojmy: hardware, software, modem, scanner, procesor, základní deska ▪ Rozlišuje vstupní a výstupní zařízení, typy tiskáren ▪ Používá klávesové zkratky ▪ Upraví pracovní plochu - uspořádá ikony, změní pozadí, nastaví spořič obrazovky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapne a vypne počítač (správně, bezpečně) ▪ Přihlásí se do operačního systému počítače (Windows) ▪ Poznává funkce klávesnice a myši ▪ Pojmy: základní části počítačové sestavy (počítač, monitor, klávesnice, myš, tiskárna, skener, reproduktory) ▪ Vytiskne dokument 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje pojmy: hardware, software, modem, scanner, procesor, základní deska ▪ Rozlišuje vstupní a výstupní zařízení, typy tiskáren ▪ Používá klávesové zkratky ▪ Upraví pracovní plochu - uspořádá ikony, změní pozadí, nastaví spořič obrazovky 		
	<p><i>Respektuje základní pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady.</i></p>		

Zásady bezpečnosti práce Údržba počítače Práce na školní počítačové síti Internet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti v počítačové učebně ▪ Seznámí se s údržbou počítače (hygiena počítače) ▪ Zná základy práce na školní počítačové síti ▪ Windows ▪ Spustí a vypne často používané aplikace (programy) ▪ Ovládá výukové programy ▪ Rozlišuje pojmy: ikona, okno, složka, soubor, pracovní plocha, koš ▪ Osvojuje si pravidla používání Internetu ▪ Rozlišuje pojmy: chat, web, viry, spam 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při práci s elektronikou (úrazy elektrickým proudem) ▪ Chápe pojem: ergonomie počítače ▪ Ovládá výukové programy ▪ Uvědomuje si možná mechanická poškození elektroniky i datových nosičů ▪ Učí se reagovat při nestandardním chování počítače ▪ Dodržuje pravidla používání Internetu ▪ Chápe význam antivirových opatření
<i>Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím.</i>		
Práce s daty Záznamová média	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upořádá data v počítači do složek (stromová struktura) ▪ Rozlišuje pojmy: soubory, adresáře, složky, dokumenty ▪ Uloží, zkopíruje, přesune, přejmenuje, smaže soubor (složku) ▪ Používá záznamová média (CD, DVD, flashdisk) ▪ Vyhledává data v počítači (používá funkci Hledat) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s možnostmi zabezpečení počítače (hesla, programy) ▪ Rozumí pojům: CD-R, CD-RW ▪ Rozlišuje nejběžnější přípony souborů (doc, jpg, gif, mp3) ▪ Seznámí se s programem na vypalování (Nero)
<h2><i>VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ A KOMUNIKACE</i></h2>		
<i>Při vyhledávání informací na Internetu používá jednoduché a vhodné cesty.</i>		
Internet Webové stránky E-mail	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Má základní přehled o světě informačních technologií ▪ Používá internetové stránky určené dětem (www.alik.cz) ▪ Rozlišuje pojmy: okno, adresový řádek, formát adresy, hypertext ▪ Používá různé vyhledavače (google, seznam, centrum) ▪ Vyhledává informace pomocí seznamových struktur, používá klíčová slova 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hledá různé cesty pro vyhledávání stejné informace ▪ Zkouší posuzovat pravdivé jádro podobných informací, ověřuje si pravdivost z různých zdrojů ▪ Používá různé vyhledavače, porovnává je
<i>Vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích.</i>		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na webových stránkách ▪ Vyhledává informace k výuce (projekty, referáty) ▪ Vyhledává obrázky ▪ Zjišťuje širší informačních zdrojů na Internetu při vyhledávání informací z různých oblastí jeho zájmu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje informace potřebné a nadbytečné ▪ Vyhledává informace za účelem jejich praktického využití ve výuce jiných předmětů i v životě (počasí, programy TV, dopravní spojení, apod.) ▪ Vyhledává obrázky, používá Pokročilé vyhledávání
<i>Komunikuje pomocí Internetu či jiných běžných komunikačních zařízení.</i>		
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Založí e-mailovou adresu na Internetu ▪ Odešle, přepoše e-mail, přiloží k e-mailu soubor ▪ Pracuje s e-maily (uloží, smaže, přepoše) ▪ Rozlišuje pojmy: předmět zprávy, adresa, příloha ▪ Seznamuje se s pravidly bezpečného užívání e-mailu ▪ Rozlišuje vyžádané a nevyžádané zprávy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá e-mail, pracuje se složkou kontakty (přidá kontakt, změní údaje, vytvoří skupinu kontaktů), změní nastavení e-mailu (vzhled, zabezpečení, spamová ochrana) ▪ Používá chat, telefonování, SMS bránu
<i>ZPRACOVÁNÍ A VYUŽITÍ INFORMACÍ</i>		
<i>Pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru</i>		
Textový editor Grafický editor Práce s digitálním fotoaparátem	<p><u>Textový editor Word</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spustí Word, uloží dokument a otevře existující dokument ▪ Používá klávesy: Enter, Shift, Delete, BackSpace ▪ Napíše jednoduchý text ▪ Provádí úpravy textu: odstavec, zarovnání ▪ Změní typ, barvu a velikost písma ▪ Přesune a zkopíruje text, používá textové pole ▪ Vloží do textu obrázky z Internetu, vloží klipart, fotografii ▪ Vytiskne dokument ▪ Používá tlačítko Zpět, Vpřed <p><u>Grafický editor malování ve Windows</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spustí grafický editor ▪ Nakreslí jednoduchý obrázek, používá základní nástroje 	<p><u>Textový editor Word</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá klávesové zkratky ▪ Provádí úpravy textu: tabulátory, odrážky, číslování ▪ Vkládá textová pole, provádí úpravy (výplň, ohrazení) ▪ Vkládá obrázky, fotografie, provádí úpravy (ohrazení, obtékání) ▪ Vkládá WordArt, provádí úpravy (typ písma, výplň) ▪ Vkládá automatické tvary, provádí úpravy ▪ Vytvoří jednoduchou tabulku, používá jednoduché formátování a úpravy tabulky i písma ▪ Pracuje s různými panely nástrojů (zobrazí si panely) <p><u>Grafický editor malování ve Windows</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nakreslí obrázek, používá základní nástroje ▪ Zkopíruje nakreslený obrázek do Wordu <p><u>Grafický editor, programy na kreslení</u></p>

	<u>Grafický editor, programy na kreslení</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s editorem <u>PowerPoint</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s tvorbou prezentací (vkládání obrázků, textových polí, jejich animace) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Náměty: Vizitka, diplom, vlajka ČR, EU, duhové bubliny, květina, vesmír (povrch planety) <u>PowerPoint</u> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří vlastní prezentace (přírodovědná, vlastivědná témata)
Internet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zjistí předpověď počasí ▪ Vyhledá autobusové, vlakové spojení (www.idos.cz) ▪ Pracuje s internetovou mapou ▪ Používá cizojazyčný slovník ▪ Používá různé vyhledávače, zkoumá jejich možnosti (google, seznam, centrum,...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zjistí předpověď počasí v určité oblasti ▪ Vyhledá autobusové, vlakové spojení podle zadání (cíl cesty, čas) ▪ Pracuje s internetovou mapou, využívá různých druhů map ▪ Porovnává ceny jednoho výrobku v různých internetových obchodech (www.zbozi.cz) ▪ Používá různé vyhledávače, porovnává je ▪ Při vyhledávání pojmů používá operátory + - „“ ▪ Seznámí se s tvorbou webového alba, internetových stránek podle hotové šablony

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: IT

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygienu, Kreativita, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské vztahy
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení, Práce v realizačním týmu

5.5 Učební osnovy předmětu PRVOUKA

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

Předmět vede žáka k pozorování přírodních jevů a orientování se v prostoru a čase. Na základě činností a pozorování podněcuje nové představy o jednoduchých, ale podstatných věcech a jevech, které ho obklopují doma i ve škole. Poznávání a pozorování vychází z nejbližšího okolí dítěte a postupně se rozšiřuje na celý svět. Žák je motivován objevovat a pozorovat vše, co ho zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v životě uspět. Získává orientaci ve světě informací. V předmětu je utvářen ohleduplný vztah žáka k přírodě i ke kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jeho ochraně. Žák se učí pojmenovávat předměty, jevy a vyjadřovat se o nich svými myšlenkami a názory. Přirozeně vyjadřuje pozitivní pocity ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí. Předmět vede žáka k plnění nejen osobních povinností, ale i společenských úkolů, ke kulturnímu a tolerantnímu chování na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití a k vytváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové práci.

Obsahové vymezení

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období je to, že prolíná všemi ostatními předměty. Toto prolínání dává možnost k vytváření mnoha projektů. V 1. ročníku se žáci učí pozorovat rostliny, zvířata a věci, které je obklopují. Všimají si změn v přírodě. Učivo je využíváno v průběhu celého roku v matematice, českém jazyce i v ostatních předmětech. Jednotlivé činnosti mohou být různě kombinovány a propojovány i v jiných časových celcích než je jedna vyučovací hodina. Ve všech okruzích učiva 2. ročníku využíváme zkušeností žáků a učivo probrané v 1. roč., které dále rozšiřujeme. Ve výuce se žáci seznamují s jevy a věcmi z blízkého okolí, získávají přehled o průběhu ročních dob a jejich vlivu na život rostlin a živočichů. Nadále dochází k propojování učiva s učivem ostatních předmětů. Ve 3. ročníku navazujeme na poznatky, které žáci získali v předchozích ročnících a prohlubujeme je. Zaměřujeme se na poznání místní krajiny, život lidí v obci, povolání, kulturu, pověsti, které se váží k obci a okolí. Upozorňujeme na významné stavby, události a osobnosti. Nadále využíváme mezipředmětové vztahy, propojujeme učivo s ostatními předměty a vytváříme krátkodobé projekty. Žáci pracují samostatně, ve dvojicích i ve skupinách, rozvíjíme přirozenou potřebu spolupráce.

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů v souladu s RVP pro ZV:

- **Místo, kde žijeme** – dopravní výchova, praktické poznávání místních a regionálních skutečností, utváření přímých zkušeností žáků
- **Lidé kolem nás** – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi
- **Lidé a čas** – orientace v dějích a čase
- **Rozmanitost přírody** – poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody
- **Člověk a jeho zdraví** – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situacích, poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2 hodiny týdně	2 hodiny týdně	2 hodiny týdně	–	–

Organizace

Výuka probíhá ve třídě, v prostorách školy i mimo školní budovu a pozemek. Do výuky jsou zařazovány vycházky a exkurze. Za tímto účelem je možné vyučovací hodiny přesouvat nebo spojovat v rámci jednoho týdne. Vyučující využívají různé audiovizuální zdroje informací.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Cíle jsou naplňovány prostřednictvím vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé jevy a věci pozorovat např. na vycházkách, při řízených činnostech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnosti vyučování v prouce podněcuje aktivitu a zvědavost dětí. Průběžně v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, objevování zaznamenávali různými způsoby (výtvarně, písemně).

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ orientuje se ve světě informací ▪ objevuje a poznává vše, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět ▪ aktivně vyhledává a třídí informace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zajišťuje dostatek a přiměřenost informací, pomáhá žákovi se v nich orientovat, učí ho vyhledávat podstatné ▪ umožňuje žákovi objevování a poznávání ▪ motivuje žáka k celoživotnímu učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ propojuje historické, zeměpisné a kulturní informace v rovině časové i místní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládá žákovi informace celistvé ▪ pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům ▪ učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, různými informačními zdroji

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšiřuje si slovní zásobu, pojmenovává pozorované skutečnosti a zachycuje je ve vlastních projevech a výtvorech ▪ komunikuje bez problémů a bez konfliktů v běžných i méně běžných situacích ▪ vystupuje a jedná samostatně 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu žáka, předkládá mu dostatečné množství pojmů ▪ umožňuje žákovi komunikovat v rámci celého kolektivu, pomáhá mu orientovat se v pravidlech komunikace, podporuje prezentaci žakových myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vede žáky k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování závěrů ▪ vede žáka k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává a chápe rozdíly mezi lidmi ▪ jeho chování je kulturní a tolerantní ▪ jedná na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně platných pravidel soužití ▪ plní povinnosti a společné úkoly ▪ pomáhá ostatním žákům ▪ přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáka k toleranci vůči odlišnostem mezi lidmi, pomáhá mu pochopit např. odlišné chování jiných kultur ▪ umožňuje žákům vytvořit pravidla společného soužití ve třídě, zajistí, aby tato pravidla byla ve třídě vystavena a učí žáky je respektovat ▪ umožňuje žákovi vyjádřit pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí ▪ individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vystupuje a jedná samostatně a sebevědomě ▪ poznává a ovlivňuje svou jedinečnost (možnosti a limity) ▪ utváří si ohleduplný vztah k přírodě i ke kulturním výtvorům a hledá možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně ▪ poznává podstatu zdraví i příčiny nemocí ▪ upevňuje si preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti vlastní i druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákovi vystupovat před ostatními ▪ klade na žáka takové nároky, aby mohl objevovat svou jedinečnost, možnosti i limity ▪ vede žáka k ohleduplnému vztahu a k ochraně kulturních památek a přírody ▪ předkládá žákovi informace o zdravém životním stylu ▪ věnuje pozornost výuce v oblasti situací mimořádného ohrožení a péči o bezpečnost a zdraví
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové práci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákovi zapojení do rozmanitých aktivit a pracovních úkonů (pokusy, praktická cvičení) ▪ poukáže na možná rizika, vede žáky k jejich eliminaci

PRVOUKA			
Učivo	Očekávané výstupy		
	<i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí. Začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci. Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost.</i>		
Domov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozná svůj dům ▪ Uvede adresu svého bydliště ▪ Popíše prostředí domova ▪ Orientuje se v místě bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapiše adresu svého bydliště ▪ Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště ▪ Pojmenuje vybavení bytu (popíše dům) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy ▪ Zapiše adresu svého bydliště, sdělí spojení na rodiče ▪ Popíše vybavení bytu, domu, okolí domu ▪ Nakreslí jednoduchý plán svého pokoje
Škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět ▪ Sdělí název školy, jméno tř. učitele a ředitele školy ▪ Orientuje se ve školních prostorách ▪ Seznámí se se školním řádem ▪ Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, rozliší nežádoucí formy chování ▪ Pojmenuje školní nábytek, nářadí, pomůcky a činnosti ve škole ▪ Připraví si pomůcky do školy ▪ Udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, uspořádá si pracovní místo ▪ Rozlišuje čas k práci a odpočinku (vysvětlí rozdíl mezi vyučovací 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět (rozliší množství nebezpečí v nejbližším okolí) ▪ Sdělí název školy, jméno tř. učitele a ředitele školy, zapiše adresu školy ▪ Pojmenuje prostory školy a ukáže je na plánu školy ▪ Zná školní řád a respektuje ho ▪ Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, rozliší nežádoucí formy chování ▪ Předvede v dramatické hře správné chování v různých situacích ▪ Připraví si pomůcky do školy ▪ Udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce, uspořádá si pracovní 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět (rozliší množství nebezpečí v nejbližším okolí) ▪ Zná název školy, jméno tř. učitele a ředitele školy, zapiše adresu školy ▪ Popíše funkci prostor školy, pokusí se je zakreslit do plánu ▪ Nakreslí jednoduchý plán třídy ▪ Zná školní řád a respektuje ho ▪ Upevňuje si vhodné způsoby chování ke spolužákům, učitelům a cizím osobám ▪ Připraví si pomůcky do školy, udržuje v nich pořádek ▪ Rozlišuje čas k práci a odpočinku; zvolí si vhodnou činnosti o přestávce – roztrídí činnosti podle míry pohybové aktivity

	<p>hodinou a přestávkou)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sdělí svá přání, názory, problémy ▪ Požádá o pomoc, poděkuje 	<p>místo</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje čas k práci a odpočinku (navrhne vhodné činnosti o přestávce) ▪ Sdělí svá přání, názory, problémy ▪ Orientuje se v rozvrhu hodin, vyjádří slovy obsah vyučovacích předmětů 	<p>(aktivní, pasivní)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sdělí svá přání, názory, problémy ▪ Navrhne vlastní rozvrh hodin, který by se mu líbil
<p>Obec Okolní krajina Česká republika</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje obec a ulici, ve které žije, název státu a hlavní město ▪ Pojmenuje významná místa v obci (škola, kino, divadlo, lékárna, policie, městský úřad, ...) ▪ Slovně popíše krajinu v okolí obce ▪ Všímá si lidských zásahů do krajiny, staveb 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje důležité části obce, významné orientační body v obci ▪ Poznává (navštíví) historická nebo kulturní místa v obci, ví jak se k nim má chovat ▪ Na základě poslechu reprodukuje pověst nebo příběh vztahující se k místu, kde žije ▪ Orientuje se v nejbližším okolí obce ▪ Rozliší možná nebezpečí v okolí ▪ Zná název státu, hlavního města, ukáže na mapě státní hranici, nakreslí státní vlajku ▪ Označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím ▪ Slovně popíše krajinu v okolí obce a pokusí se ji nakreslit (rovina, pohoří, lesy,...) ▪ Vyjmenuje dopravní prostředky v obci, dodržuje v nich pravidla slušného chování ▪ Všímá si značení nejbližších ulic, informačních a orientačních tabulí ▪ Všímá si lidských zásahů do krajiny, staveb – pokusí se krajinu nakreslit (rovina, pohoří, lesy, řeky) ▪ Pomáhá udržovat životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce, do jiných obcí ▪ Projevuje zájem o významná místa v obci, pozná je, chová se k nim s úctou, zná symboly obce (znak), jméno starosty, tradice obce, pověsti ▪ Uvede název státu, hlavního města, zařadí obec do příslušného kraje a histor. země, poznává symboly naší vlasti, pojmenuje sousední státy ▪ Zná dopravní prostředky v obci a umí jimi bezpečně cestovat ▪ Pozoruje a popíše změny v krajině v nejbližším okolí obce, pomáhá udržovat životní prostředí ▪ Rozliší přírodní a umělé prvky v krajině, nakreslí plánec krajiny, používá značky ▪ Určí hlavní a vedlejší světové strany, seznámí se s buzolou a kompasem ▪ Seznámí se s turistickou mapou blízkého okolí, pokusí se v ní vyznačit trasu, místo bydliště, školu ▪ Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ▪ Realizuje konkrétní aktivitu na podporu ochrany a zlepšení živ. prostředí obce

LIDÉ KOLEM NÁS

Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi.

Rodina

▪ Vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky a popíše jejich role, povinnosti a úkoly, seřadí členy rodiny podle věku, popisuje vztahy mezi členy rodiny ▪ Uvede svůj věk, porovnává fotografie členů rodiny, pozoruje plynutí času ▪ Vyjmenuje dobré a špatné vlastnosti ▪ Osvojuje si vhodné formy chování ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, kamarádům, neznámým lidem ▪ Popisuje zvyky rodiny (oslavy, akce, události), znázorní je kresbou ▪ Poblhopřeje k svátku a k narozeninám ▪ Popíše svůj pokoj ▪ Pojmenuje a třídí předměty domácnosti, nakreslí svoji oblíbenou hračku, vypráví, jak si s ní hraje ▪ Svěří se s osobním problémem	▪ Rozlišuje základní příbuzenské vztahy ▪ Vyjádří jednoduchým schématem (strom) generační uspořádání ▪ Zapiše datum svého narození a svátku, zjišťuje data významných událostí u nejbližších členů rodiny ▪ Osvojuje si v modelových situacích základní pravidla slušného chování ve společnosti a rodině (jednoduchou scénkou vyjádří role jednotlivých členů rodiny) ▪ Vysvětlí vlastními slovy pojem domov, osvojuje si pojmy: úcta, pochopení, ochrana, ... ▪ Rozumí pojům: dům, domov ▪ Chová se vhodně ke starším a mladším členům rodiny, domácím zvířatům, rostlinám, kamarádům, neznámým lidem ▪ Uvede pravidla bezpečného zacházení s některými přístroji v domácnosti	▪ Vypráví o své rodině ▪ Zná jména a příjmení členů širší rodiny, vyjádří vztahy mezi nimi ▪ Vyjmenuje způsoby, jak se zkontaktuje s rodiči nebo s příbuznými, zaznamená a vyhledá tyto kontakty (telefonní čísla) ▪ Dodržuje pravidla soužití v rodině i ve škole a podílí se na jejich vytváření ▪ V dramatizacích předvede pravidla slušného chování ▪ Seznamuje se s významnými svátky v průběhu roku ▪ Zachází bezpečně s některými přístroji v domácnosti

Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.

Práce, povolání

▪ Pojmenuje zaměstnání svých rodičů ▪ Všimá si významu a potřeby různých povolání a pracovních činností ▪ Uvede názvy pracovních pomůcek ▪ Znázorní kresbou a pantomimou některá povolání ▪ Rozliší pojmy: práce a volný čas	▪ Vyjmenuje a popíše různá povolání a pracovní činnosti, odvodí význam a potřebu jednotlivých činností ▪ Vysvětlí potřebu lidí a jejich povolání pro společnost ▪ Popíše povolání svých rodičů ▪ Znázornuje jednotlivá povolání	▪ Popíše povolání svých rodičů ▪ Pojmenuje další povolání a pracovní činnosti – roztrídí profese podle náplně na práci duševní a fyzickou ▪ Vypráví o svém vysněném povolání – zjišťuje podmínky, které musí splnit pro dosažení svého snu (vzdělání, dovednost)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří slovně nebo kresbou, jak tráví volný čas 	<p>kresbou, pohybem, dramatizací</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy práce, nezaměstnanost ▪ Rozpozná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti (televize, vysavač, pračka apod.) ▪ Učí se vážit si práce druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojem volný čas, vypráví o způsobech, jakými lze trávit volný čas ▪ Plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek ▪ Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, vysvětlí jednoduchý oběh peněz, zvažuje účelné / neúčelné vynaložení peněz ▪ Seznamuje se se světem techniky ▪ Odlišuje výrobky průmyslu a zemědělské produkce ▪ Zná čísla tísňového volání
<i>Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům.</i>			
Soužití lidí Chování lidí Ohleduplnost Etické zásady Právo a spravedlnost	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vhodně se chová v různých situacích a uplatňuje základní pravidla slušného chování ▪ Respektuje odlišné názory a zájmy druhých ▪ Všímá si podobností o odlišností lidí (původ, barva pleti, jazyk, povolání, společenské postavení) ▪ Rozliší nesprávné pracovní chování jiných i u sebe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objasní termíny: ohleduplnost a kamarádství ▪ Uvede příklady tolerance k nedostatkům a přednostem spolužáků ▪ Respektuje žáky s jejich přednostmi a nedostatky ▪ Pokusí se přizpůsobit ▪ Aplikuje zásady vhodného chování ve škole i mimo ni ▪ Uvědomuje si potřebu péče o nemocné a handicapované 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se obhajovat své názory, přizná svoji chybu, učí se domluvě na společném postupu a řešení problému v kolektivu ▪ Uvede základní rozdíly mezi jednotlivci, vyjmenuje společné znaky u jednotlivců (fyzické i charakterové) ▪ Konkretizuje svá práva a povinnosti ▪ Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která nelze tolerovat a která porušují základní lidská práva a demokratické principy ▪ Uvede práva a povinnosti žáka školy
LIDÉ A ČAS			
<i>Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti. Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost.</i>			

<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje roční období, popíše činnosti lidí a dětí typické pro dané období ▪ Vyjmenuje dny v týdnu, rozliší dny pracovní a dny volné ▪ Orientuje se v pojmech dnes, včera, zítra, pozítří, dopoledne, odpoledne ▪ Určí celé hodiny ▪ Popíše části hodin (ciferník, ručička) ▪ Rozlišuje a vyjmenuje části dne a přiřadí k nim správné denní činnosti ▪ Rozliší čas na práci a odpočinek, efektivně ho využívá ▪ Poznává zvyky a tradice minulosti (Vánoce, Velikonoce), zařadí je správně do ročního období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje měsíce v roce, přiřadí měsíce k roční době ▪ Orientuje se v čase – rozlišuje minulost, současnost, budoucnost ▪ Určí čas a datum podle hodin a kalendáře, rozliší kalendářní a školní rok (týdny, dny, hodiny, minuty) ▪ Porovnává údaje na ciferníku hodin a na displeji digitálních hodin ▪ Dodržuje základní pravidelné činnosti denního režimu a jejich délku - čas k zahájení a ukončení učení práce, hry, čas k návratu domů,... ▪ Vymezí vhodné pracovní a odpočinkové aktivity ▪ Na příkladech porovnává odlišnosti života (život lidí dříve a dnes) ▪ Zná významné památky v obci - radnice, muzeum, kostel, divadlo ▪ Vyjmenuje některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje dny v týdnu, měsíce, roční období ▪ Určí čas jako fyzikální veličinu ▪ Orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce ▪ Používá kalendář - sleduje data narození členů rodiny, vyhledá svátky a významné dny ▪ Respektuje vlastní časové potřeby i časové potřeby jiných lidí ▪ Objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní ▪ Konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast ▪ Vyjmenuje vánoční a velikonoční zvyky a tradice, symboly, seznámí se s tradicemi a zvyky v jiných zemích
<p><i>Pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije.</i></p>			
<p>Regionální památky, báje, mýty, pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s kulturními a historickými památkami svého regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s pověstmi svého regionu ▪ Uvede významné kulturní a historické památky regionu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypráví regionální pověst, ztvární ji výtvarně ▪ Seznámí se s významnými osobnostmi obce a regionu ▪ Navštíví některou z památek regionu
<p>ROZMANITOST PŘÍRODY</p>			
<p>1. ročník</p>		<p>2. ročník</p>	
<p>1. ročník</p>		<p>3. ročník</p>	

<i>Pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.</i>			
Vesmír a Země Životní podmínky Rovnováha v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozpozná, pojmenuje a charakterizuje roční období, popíše proměny v přírodě ▪ Popisuje počasí typické pro danou roční dobu ▪ Rozliší den a noc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje, popíše, porovnává viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ▪ Pozoruje počasí, chápe význam značek pro počasí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří záznamy o stavu počasí do kalendáře přírody (používá značky) ▪ Popíše koloběh vody v přírodě, ztvární ho výtvarně ▪ Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součástí vesmíru souvislost s rozdělením ročních období ▪ Nakreslí jednoduché schéma sluneční soustavy a pojmenuje planety ▪ Předvede pohybem nebo pomocí modelu obíhání planet kolem Sluce a Měsíce kolem Země
<i>Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě.</i>			
Rostliny Houby Živočichové	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše základní části rostlin, stromu ▪ Určí základní podmínky pro život rostlin ▪ Pojmenuje některé okrasné, užitkové a chráněné rostliny ▪ Pojmenuje ovoce a zeleninu, roztřídí ovoce (rostoucí na stromě nebo keři), nakreslí plody rostlin ▪ Určí, kde rostlina roste (pole, zahrada, sad, les) ▪ Vyjmenuje základní části těla u určených živočichů ▪ Porovnává chování živočichů v závislosti na ročním období ▪ Třídí živočichy na domácí, volně žijící (žijící v zoo) ▪ Poznává a pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává vzájemné vztahy mezi organizmy ▪ Rozezná základní rostliny, zeleninu, ovoce a určuje význam pro člověka ▪ Pozoruje na vybraném stromu v blízkém okolí vývoj plodu a změny zaznamená pomocí nákresů ▪ Určí a roztřídí některé přírodniny podle určitých znaků, vysvětlí rozdíl mezi bylinami, dřevinami, houbami; savci, ptáky ▪ Rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté ▪ Zařadí živočichy a rostliny do určitého společenstva (les, louka, pole, voda) ▪ Pojmenuje domácí zvířata a jejich mláďata, popíše způsob života a význam pro člověka ▪ Uvede příklad ptáků stálých a 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede příklady organismů vyskytujících se ve známé lokalitě ▪ Porovnává základní projevy života na konkrétních organismech ▪ Třídí organizmy do známých skupin ▪ Pojmenuje rostliny a živočichy z určitých přírodních společenstev (pole, louka, les, rybník), zařadí vybrané živočichy do příslušného přírodního společenství ▪ Seznámí se s tvorbou herbáře ▪ Vysvětlí význam chráněných území, zoologických zahrad, botanických zahrad ▪ Vhodně zachází s drobnými domácími zvířaty, pečuje o pokojové rostliny doma nebo ve třídě ▪ Vysvětlí rozdíly mezi dřevinami,

		<p>stěhovavých</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Popisuje péči o domácí mazlíčky (krmení, čistota,...) ▪ Uvědomuje si nezákonnost týrání zvířat ▪ Navrhne způsob pomoci živočichům v přírodě ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při kontaktu s neznámými rostlinami a zvířaty 	<p>bylinami, houbami; savci, ptáky, plazy, rybami, obojživelníky, hmyzem ap.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše stavbu těla živočichů ▪ Popíše části těla rostlin, vyjmenuje jejich společné znaky, rozpozná vybrané druhy plodů a semen, vysvětlí význam semen ▪ Pojmenuje vybrané kvetoucí, nekvetoucí rostliny a dřeviny, hospodářské a léčivé rostliny, chráněné rostliny, běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby
<i>Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů.</i>			
<p>Látky a jejich vlastnosti Voda a vzduch Půda, nerosty a horniny</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci každodenní potřeby a pokusí se určit materiál ▪ Sleduje růst rostlin a jejich reakce na teplo, světlo, vodu ▪ Při posuzování vlastností známých látek zapojuje všechny smysly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí materiál u věcí každodenní potřeby ▪ Pozoruje klíčení a růst rostlin (pěstuje fazole, hrách,...), zakreslí fáze růstu rostliny ▪ Poznává poslepu určité předměty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje prvky živé a neživé přírody ▪ Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti ▪ Zkoumá vlastnosti vzduchu a půdy ▪ Hodnotí a uvědomuje si význam vody, vzduchu a půdy pro život ▪ Sleduje změny teploty v průběhu ročních období, užívá značky počasí ▪ Určí rozdíl mezi přírodninou, surovinou a výrobkem ▪ Pozoruje výrobky, rozeznává materiály, ze kterých jsou vyrobeny ▪ Popíše vlastnosti některých látek a jejich změn na základě pozorování a pokusů (barva, chuť, rozpustnost, hořlavost,...) ▪ Vysvětlí základní význam vody, vzduchu, ohně, nerostů, hornin, půdy pro život člověka ▪ Provádí elementární pokusy s různými látkami při použití jednoduchých

			měřících pomůcek a dodržování zásad bezpečnosti
Ohleduplné chování k přírodě Ochrana přírody	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvojuje si pravidla správného chování v přírodě (k rostlinám i živočichům) ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše ohleduplné chování k přírodě, rostlinám a živočichům ▪ Dodržuje pravidla správného chování v přírodě ▪ Vyjmenuje přírodní (ekologické) katastrofy ▪ Nabídne vhodnou potravu ptákům do krmítek, lesní zvěři do krmelců ▪ Popíše úlohu člověka při zajišťování stravy volně žijícím živočichům. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě ▪ Rozlišuje aktivity prospívající životnímu prostředí a zdraví člověka a naopak ▪ Uvědomuje si důsledky přírodních katastrof ▪ Aktivně se podílí na ochraně přírody a životního prostředí ▪ Třídí správně odpad
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
<i>Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví. Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.</i>			
Lidské tělo Partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy Péče o zdraví, zdravá výživa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uplatňuje základní návyky osobní a intimní hygieny (mytí rukou, používání WC) ▪ Určí základní části lidského těla, rozliší smysly ▪ Dodržuje denní režim, pitný režim, chápe význam dostatečného spánku, odpočinku a aktivního pohybu pro zdraví člověka ▪ Zná základy správné životosprávy, správného stolování (držení příboru, používání ubrousku,...) ▪ Osvojuje si zásady bezpečného chování při různých činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede vhodná chování a činnosti ve vztahu ke zdraví (popíše prevenci nemocí a úrazů) ▪ Dodržuje zásady podávání léků ▪ Ošetří drobné poranění ▪ Zná způsob sebeochrany před nakažením krví ▪ Zná umístění obvazového materiálu ve škole i doma ▪ Dodržuje zásady bezpečného chování při různých činnostech ▪ Poznává nejznámější léčivé i jedovaté rostliny, houby ▪ Rozlišuje zdravé a nezdravé potraviny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí, orgánů a orgánových soustav a orientuje se v jejich funkcích ▪ Vysvětlí význam kostry a svalů ▪ Orientuje se v etapách lidského života, změnách lidského těla, v lidských potřebách a životních projevech ▪ Chová se ohleduplně k druhému pohlaví a respektuje rozdíly mezi chlapci a děvčaty v daném věku ▪ Dodržuje zásady podávání léků ▪ Osvojuje si na modelových situacích odmítání návykových látek

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápe pojmy léky, lékárna, lékař, lékárníčka, ordinace, čekárna ▪ Rozliší nemoc a úraz, snaží se jim předcházet ▪ Zná umístění obvazového materiálu ve škole i doma ▪ Chápe zdravotní rizika tabáku, alkoholu, odmítá jejich užívání, ▪ Chápe nebezpečí užívání léků, bez vědomí lékaře, rodičů, učitele ▪ Zná zásady správného chování u lékaře ▪ Poznává nejznámější léčivé i jedovaté rostliny, houby ▪ Uvede příklady zdravých potravin ▪ Vyjmenuje základní rozdíly mezi lidmi (žena, muž, barva vlasů, očí, pleti) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí jednoduché pokusy ke zkoumání lidských smyslů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si možné nebezpečí (šikana, týrání, sexuální zneužívání) ▪ Dbá na vlastní bezpečí, vyhledá číslo linky důvěry (bezpečí) ▪ Ošetří drobné poranění ▪ Zná způsob sebeochrany před nakažením krví ▪ Vyjmenuje nejznámější léčivé i jedovaté rostliny, houby ▪ Sestaví zdravý jídelníček ▪ Bezpečně zachází s běžnými mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti ▪ Zná rizika lepidel, barev, ředidel aj. a jejich používání bez dozoru dospělých
<p><i>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.</i></p> <p><i>Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.</i></p> <p><i>Chápe konkrétní nebezpečí spojená s riziky běžného života (doprava, chemické látky v domácnosti, elektrický proud, sport a zájmová činnost), s ohněm, s mimořádnou událostí.</i></p> <p><i>Dodržuje zásady bezpečného chování v běžných životních situacích tak, aby nedocházelo k ohrožení jeho fyzického i duševního zdraví a zdraví jiných. V případě potřeby použije linku tísňového volání.</i></p> <p><i>Rozpozná mimořádnou událost, jedná racionálně podle osvojeného schématu, vyhledá pomoc u důvěryhodné dospělé osoby</i></p>			

<p>Osobní bezpečí Ochrana člověka</p> <p>První pomoc Péče o zdraví Prevence rizik</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s čísly tísňového volání ▪ Zná adresu svého bydliště ▪ Ví, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit ▪ Neodchází nikam bez svolení, především s neznámou osobou, nebere nic od neznámého člověka, chová se obezřetně (zahraje scénku) ▪ Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádn. událostech ▪ Bezpečně dojde nejkratší správnou cestou do školy a domů ▪ Zná příčiny vzniku požáru, snaží se jim předcházet ▪ Přivolá pomoc při požáru ▪ Pravidlo: zastav se, lehni si, kutálej se 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede čísla tísňového volání (150, 155, 156, 158), přivolá telefonem pomoc ▪ Zná základní pravidla poskytování pomoci při drobných poraněních a běžných onemocněních ▪ Při nácviku chování v mimořádných situacích dbá pokynů dospělých ▪ Seznámí se se základním značením nebezpečných látek, bezpečnostními a výstražnými tabulkami (el. proud, požár, výbuch) ▪ Svěří se rodičům, učiteli, příbuzným s případy ohrožování, šikanování ▪ Vnímá nevhodnost filmů s projevy násilí a odmítá je ▪ Rozliší pojmy: lhostejnost, přátelství, rozdíly, žalování, pomoc, zbabělost, strach 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přivolá telefonem pomoc ▪ Zná zásady volání na tísňové linky, kdy volat, rizika a dopady bezdůvodného volání na tísňové linky ▪ Vyjmenuje situace hromadného ohrožení (mimořádných událostí): požár, výbuch plynu, povodeň, vichřice, lavina, únik nebezpečných látek ▪ Odhadne možná nebezpečí ▪ Při mimořádných situacích se řídí pokyny dospělých ▪ Pokusí se formulovat pravidla chování při mimořádných situacích (tvorba desatera) ▪ Rozpozná požární poplach, zkoušku sirén ▪ Uvědomuje si možné nebezpečí (šikana, týrání, sexuální zneužívání) ▪ Dbá na vlastní bezpečí, vyhledá číslo linky důvěry (bezpečí)
<i>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.</i>			
<p>Dopravní výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje základní pravidla pro chodce, k chůzi využívá chodník ▪ Chápe pojmy křižovatka, cyklista, chodec, d. prostředek, policista ▪ Rozliší různé druhy vozidel ▪ Poznává důležité dopravní značky (stop, hlavní silnice, ...) ▪ Řídí se podle světelné signalizace na přechodu pro chodce 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná význam a název dopravních značek v okolí školy a bydliště, řídí se podle světelné signalizace ▪ Respektuje pravidla silničního provozu (dodržuje zákl. pravidla pro chodce, cyklisty) ▪ Rozezná základní části a vybavení jízdního kola, vybavení pro cyklisty ▪ Jako cyklista užívá ochranné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje dopravní pravidla pro chodce, cyklisty, dbá na svoji osobní bezpečnost ▪ Určí nebezpečná místa v obci ▪ Roztřídí dopravní značky podle druhu ▪ Pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola, vybavení pro cyklisty ▪ Jako cyklista užívá ochranné pomůcky

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: PRV

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	▪ Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Kooperace a kompetice, Hodnoty, postoje a praktická etika
Výchova demokratického občana (VO)	▪ Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova (KV)	▪ Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
Environmentální výchova (EV)	▪ Ekosystémy, Základní podmínky života, Vztah člověka k prostředí

5.6 Učební osnovy předmětu VLASTIVĚDA

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu

Předmět vlastivěda přináší žákům základní poznatky o významných společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí. Formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společnosti v různých historických obdobích. Žáci poznávají místní krajinu, oblast a vytvářejí si ucelenou počáteční představu o České republice a jejím zařazení do společenství evropských států.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů v souladu s RVP pro ZV:

- **Místo, kde žijeme** – Žáci získávají základní poznatky a vědomosti o místní krajině, místní oblasti a vytvářejí si tak ucelenou představu o České republice, o jejich jednotlivých oblastech, sousedních státech i dalších státech Evropy. Učí se pracovat s plánem, náčrtem a mapou. Získané vědomosti využívají v praktických situacích. Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi i k ostatním státům Evropy.
- **Lidé kolem nás** – Žáci si osvojují a upevňují zásady vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu tolerance, pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Seznamují se ze základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost i svět (= globální problémy).
- **Lidé a čas** – Žáci se učí orientovat v dějích a v čase. Utvářejí si základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti. Je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů.

Kromě vlastního obsahu se zde realizují i témata průřezových témat, jako je Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova.

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
–	–	–	1,5 hodiny týdně	2 hodiny týdně

Organizace

Výuka probíhá ve třídě, v prostorách školy i mimo školní budovu. Při výuce se využívá různých forem práce (skupinové vyučování, projektová výuka, vycházky, exkurze, divadelní představení, škola v přírodě), vše s důrazem na vyhledávání informací a práci s nimi. Využívá se Internetu, encyklopedií, vzdělávacích CD-ROMů a filmů na DVD.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> aktivně vyhledává a třídí informace orientuje se ve světě informací prezentuje výsledky své práce (i skupiny) třídí vyhledané informace (dělá si výpisky)	<ul style="list-style-type: none"> učitel vede žáky ke správnému používání terminologie a symboliky zajišťuje dostatek a přiměřenost informací vede žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací a jejich propojování vede žáky k sebehodnocení, k vhodné prezentaci výsledků své práce nabízí žákovi různé způsoby, metody a formy učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> propojuje historické, zeměpisné a kulturní informace v rovině časové i místní objevuje vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů pracuje s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěných, mediálních, ústních) dochází k samostatným řešením a závěrům	<ul style="list-style-type: none"> učí žáky pracovat s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěných, mediálních, počítačových, ústních) předkládá žákovi informace celistvé ukazuje žákům různé druhy informací, které mohou vést k řešení problémů, jejich ověřování a srovnávání pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> pracuje na rozvoji své slovní zásoby v osvojovaných tématech při pojmenovávání pozorovaných skutečností	<ul style="list-style-type: none"> umožňuje žákovi komunikovat v rámci celého kolektivu, pomáhá mu orientovat se v pravidlech komunikace podporuje prezentaci žakových myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vede žáky k vzájemnému

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ komunikuje bez problémů a bez konfliktů v běžných i méně běžných situacích ▪ vystupuje a jedná samostatně 	<p>naslouchání a zdůvodňování závěrů</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáka k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe rozdíly mezi lidmi ▪ jeho chování je kulturní a tolerantní ▪ jedná na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně platných pravidel soužití ▪ plní povinnosti a společné úkoly ▪ pomáhá ostatním žákům, pracuje ve dvojici i v menší skupině při vyhledávání informací ▪ přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí ▪ učí se odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáka ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací vlastivědného charakteru ▪ vede žáka k toleranci vůči odlišnostem mezi lidmi, pomáhá mu pochopit např. odlišné chování jiných kultur ▪ umožňuje žákům vytvořit pravidla společného soužití ve třídě, zajistí, aby tato pravidla byla ve třídě vystavena a učí žáky je respektovat ▪ umožňuje žákovi vyjádřit pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí ▪ individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj ▪ učí žáka odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
Kompetence občanské	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vystupuje a jedná samostatně a sebedůvěrně ▪ utváří si ohleduplný vztah k přírodě i ke kulturním výtvarům a hledá možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti ▪ chápe principy demokracie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáka k ohleduplnému vztahu a k ochraně našich přírodních památek, tradic, kulturního a historického dědictví ▪ vede žáky ke správnému chápání principů demokracie ▪ klade důraz na dodržování práv i povinností žáků ▪ vede žáky k prezentaci a hodnocení vlastních výsledků ▪ projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové práci ▪ pracuje s různými materiály a zdroji informací (texty, Internet, encyklopedie, CD-ROM, mapy, časové přímky,...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabízí žákovi přiměřeně náročné úkoly, aby dosahoval pocitu sebeuspokojení ▪ zdůrazňuje význam potřeby různých činností a povolání ▪ motivuje žáky k zodpovědnému přístupu k zadaným úkolům a k úplnému dokončení práce ▪ zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat ▪ vede žáky k plánování úkolů a postupů ▪ výuku doplňuje o praktické exkurze

VLASTIVĚDA		
Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i>	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.</i></p> <p><i>Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</i></p> <p><i>Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištních lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli.</i></p> <p><i>Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického.</i></p> <p><i>Zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.</i></p>	
Domov Škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná prostředí domova, orientuje se v místě bydliště ▪ Orientuje se v prostředí školy, rozlišuje její části ▪ Podílí se na tvorbě příjemného prostředí ve škole, jejím okolí, okolí svého bydliště 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy: domov, národ, vlast, vlastenectví, cizina, národnost, státní příslušnost ▪
Obec Místní krajina Okolní krajina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vymezí polohu místní krajiny vzhledem k větším celkům ČR ▪ Začlení svou obec do příslušného kraje ▪ Výstižně charakterizuje místní a okolní krajinu (povrch, vodstvo, podnebí) ▪ Poznává životní prostředí místní krajiny a regionu, uvede příkl. poškozování, ochrany životního prostředí ▪ Reprodukuje pověsti o své obci ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje výrobní podniky a služby v okolí ▪ Učí se o minulosti, zná současnost obce (jméno starosty) ▪ Uvede významné rodáky a předky, kulturní a historické památky regionu, významné události a jejich místa, porozumí regionálním tradicím a symbolům ▪ Navštíví informační centrum ▪ Dle jízdního řádu se dopraví na smlouvené místo v blízkém okolí ▪ Orientuje se v silniční síti obce, rozliší silnice 1. třídy, polní a lesní cesty, stezky pro cyklisty, pěší zónu
Regiony ČR Naše vlast	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na mapě ČR vyhledá významná města a oblasti ČR ▪ Pojmenuje a ukáže na mapě kraje ČR, krajská města 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí svými slovy postavení ČR v Evropě ▪ Na mapě ukáže a stručně popíše kraje ČR (povrch regionů, řeky,

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s Prahou a vybranými regiony ČR ▪ Seznamuje se s národním bohatstvím (přírodní zdroje, kulturní památky, národní zvyklosti, tradice a symboly) ▪ Pojmenuje a ukáže na mapě historické země: Čechy, Moravu a Slezsko 	<p>přehrady, jezera, významná města, údaje o přírodních podmínkách a hospodářství, zajímavosti, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje národopisné oblasti ČR ▪ Zná letopočet vzniku Československa a České republiky
Evropa a svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá na mapě Evropy ČR ▪ Pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy ČR ▪ Charakterizuje zážitky a zkušenosti ze svých cest a porovná způsoby života v zahraničí s naším ▪ Seznámí se s EU (měna euro) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozšiřuje si poznatky o sousedních státech ČR, podle mapy tyto státy vyhledá, stručně je charakterizuje ▪ Zprostředkuje ostatním zkušenosti ze svých cest po ČR, po Evropě a porovná způsoby života v zahraničí s naším ▪ Shromáždí poznatky o EU, využívá médií ▪ Přiřadí nejznámější typické výrobky k určitým státům Evropy ▪ Přiřadí nejznámější stavební památky k příslušnému státu
Mapy, plány	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map ▪ Seznámí se s měřítkem mapy ▪ Vyjádří svými slovy územní pojmy ▪ Určí hlavní a vedlejší světové strany podle směrové růžice, buzoly, podle jevů v přírodě ▪ Pracuje s turistickou mapou místní krajiny a rozumí její barevné grafice a smluvním značkám (práce s buzolou) ▪ Ukáže na regionální mapě významné zemědělské, průmyslové, rekreační a chráněné oblasti ▪ Na mapě vyhledá, ukáže a pojmenuje nejvýznamnější řeky, přehrady, rybníky, jezera, NP, CHKO,... ▪ Na mapě vyhledá, ukáže a pojmenuje nejvýznamnější hory, pohoří a vrcholy ČR, přečte nadmořskou výšku ▪ Vyhledá na mapě město, v němž žije ▪ Ukáže na mapě a vyjmenuje nejvýznamnější naleziště nerostných surovin, vysvětlí význam těžby pro člověka ▪ Ukáže na mapě a vyjmenuje důležité zemědělské plodiny a oblasti pěstování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě Evropy - ukáže její hranice ▪ Vyhledá hlavní města vybraných států Evropy, významná pohoří, nížiny, řeky, oceány, moře, průlivy, ostrovy, poloostrovy, ... ▪ Vyhledá na mapě země EU (měna euro) ▪ Pracuje se slepou mapou ▪ Vyjmenuje a ukáže na mapě (globusu) světadíly a oceány ▪ Rozliší na globusu poledníky a rovnoběžky
<i>Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam.</i>		

Parlament Vláda Demokracie Volby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje a popíše státní symboly ▪ Nakreslí správně státní vlajku ▪ Vysvětlí pojmy: stát, prezident, premiér, parlament, poslanec, vláda, ministr ▪ Pojmenuje některé státní svátky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí význam státních symbolů ▪ Charakterizuje politický systém našeho státu ▪ Pojmenuje orgány státní moci - zná nejvyšší zástupce státní správy ▪ Pojmy: volby, demokracie,
<h2 style="margin: 0;"><i>LIDÉ KOLEM NÁS</i></h2>		
4. ročník		5. ročník
<p><i>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</i></p> <p><i>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</i></p>		
Rodina Soužití lidí Chování lidí Etické zásady Práce, zaměstnání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí svými slovy důležitost rolí, které zastávají jednotliví členové rodiny ▪ Posoudí potřebu zachování příbuzenských a mezigeneračních vztahů ▪ Rozlišuje pojmy práce fyzická a duševní a chápe její důležitost pro společnost ▪ Rozlišuje druhy zaměstnání a vysvětlí nutnost a potřebnost práce ▪ Vyjadřuje vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektuje názory druhých ▪ Dodržuje pravidla soužití ve škole (školní řád) a pravidla slušného chování ▪ Vysvětlí význam spolupráce, pomoci a odpovědnosti ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině ▪ Dokáže vyjádřit vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektuje názory druhých ▪ Vysvětlí svými slovy význam politických stran, církví ▪ Odhadne, jak může vzhledem k svému věku pomáhat nemocným a sociálně slabým lidem ▪ Prohlubuje si znalosti základních práv dítěte, práv a povinností žáků školy, základních lidských práv a chová se podle nich ▪ Obhájí své názory, připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení problému ▪ Rozliší základní rozdíly mezi jednotlivci (povaha, vlastnosti) ▪ Rozvíjí své představy o budoucím povolání ▪
<p><i>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</i></p> <p><i>Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích.</i></p>		

Právo a spravedlnost Vlastnictví Domácí rozpočet Způsoby placení Banky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se se základními lidskými právy a právy dítěte ▪ Zná práva a povinnosti žáků školy ▪ Objasní pojmy: demokracie, spravedlnost, korupce, reklamace, půjčka, splátka ▪ Používá peníze v běžných situacích ▪ Zjistí číslo linky důvěry a krizového centra 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší způsoby chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ▪ Vysvětlí pojem demokracie a zná základní principy demokracie ▪ Rozlišuje základní formy vlastnictví (veřejné, osobní, hmotný, nehmotný majetek) ▪ Porovná příjmy a výdaje v domácnosti ▪ Rozlišují hotovostní a bezhotovostní způsob placení
<i>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).</i>		
Základní globální problémy Kultura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše současný stav životního prostředí v obci a navrhuje možnosti zlepšení ▪ Chová se ohleduplně k životnímu prostředí a krajině ▪ Vyjmenuje významná místa a kulturní památky obce a okolí ▪ Navštěvuje podle možnosti divadlo, kino, koncerty, muzea a výstavy ▪ Seznamuje se se sociálními problémy, nesnášenlivostí mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše a chápe základní podoby a projevy kultury ▪ Poznává některé kulturní instituce ▪ Navštěvuje podle možnosti divadlo, kino, koncerty, muzea a výstavy ▪ Vysvětlí základní sociální problémy naší společnosti ▪ Popíše stav a problémy životního prostředí ▪ Chová se ohleduplně k životnímu prostředí a krajině ▪
<h2 style="margin: 0;"><i>LIDÉ A ČAS</i></h2>		
4. ročník		5. ročník
<p><i>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy.</i></p> <p><i>Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek.</i></p> <p><i>Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik.</i></p> <p><i>Srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik.</i></p> <p><i>Objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů.</i></p>		

<p>Orientace v čase a časový řád Současnost a minulost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Měří čas a chápe čas i jako fyzikální veličinu ▪ Orientuje se na časové přímce ▪ Rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ▪ Využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ▪ Pojmenuje některé důležité památky svého regionu ▪ Převypráví některé pověsti, báje, mýty spjaté s regionem ▪ Charakterizuje svými slovy některé významné osobnosti a události jednotlivých historických období 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Znázorní a využívá časovou přímku ▪ Vysvětlí pojmy letopočet, století, generace ▪ Rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí ▪ Využívá poznatky z archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti ▪ Seznámí se s lidmi a obory, které zkoumají minulost ▪ Pojmenuje některé důležité regionální památky ▪ Rozliší rozdíl mezi pověstí a historickou skutečností ▪ Zařadí do příslušného období významné osobnosti, orientuje se v dějinách českého státu ▪ Vyhledá informace o naší minulosti v encyklopediích, Internetu ▪ Odvodí důvod zařazení státních svátků a významných dnů
<p>4. roč. - Pravěk Nejstarší osídlení vlasti Keltové, Germáni Středověk Slované, Sámo Velká Morava Přemyslovci Románský sloh Lucemburkové Gotický sloh Husité Jagellonci</p> <p>5. roč. - Novověk Habsburkové Renesance Bitva na Bílé hoře Třicetiletá válka J. A. Komenský</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje období pravěku v českých zemích ▪ Seznámí se s životem Keltů na našem území ▪ Charakterizuje způsob života starých Slovanů ▪ Uvede některé postavy ze Starých pověstí českých ▪ Vyjádří rozdíl mezi pověstí a histor. skutečností ▪ Jmenuje první státní útvary na našem území - zná významné osobnosti této doby (Konstantin a Metoděj) ▪ Seznámí se s vládou Přemyslovců a Lucemburků ▪ Charakterizuje hospodářský a kulturní rozvoj státu za vlády Karla IV., popíše způsob života jednotlivých vrstev obyvatelstva ▪ Seznámí se s životem ve středověké vsi, městě, na hradě ▪ Popíše období husitských válek, jmenuje významné osobnosti této doby (Jan Žižka, Jan Hus, Prokop Holý, Jiří z Poděbrad) ▪ Seznámí se s vládou prvních Jagellonců a prvních Habsburků ▪ Rozliší základní stavební prvky románského slohu, gotiky a renesance 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše způsob života v období habsburské monarchie ▪ Zná významné osobnosti této doby (císař Rudolf II., Jan Amos Komenský, Marie Terezie a Josef II.) ▪ Posoudí změny ve způsobu života v novověku, vyloží význam vědy a techniky pro rozvoj výroby ▪ Uvede jména českých vynálezců (Gerstner, Božek, Ressel, Diviš, bratrance Veverkové) ▪ Charakterizuje období národního obrození, vyjmenuje jeho významné představitele ▪ Seznámí se s revolučním rokem 1848 ▪ Charakterizuje svými slovy hospodářský, politický a kulturní rozvoj v českých zemích koncem 19. a počátkem 20. století ▪ Posoudí život v českých zemích v době 1. světové války ▪ Uvede datum vzniku samostatné Československé republiky a jméno prvního prezidenta (T. G. Masaryk) ▪ Charakterizuje hospodářství a kulturu za 1. republiky (průmysl, Osvobozené divadlo, ...) ▪ Posoudí život v českých zemích v době nacistické okupace a význam obnovení Československé republiky ▪ Charakterizuje způsob života v poválečném období, v období totality a po obnovení demokracie

<p> Marie Terezie Josef II. Čeští vynálezci Národní obrození Rok 1848 Rakousko-Uhersko T. G. Masaryk 1. světová válka 2. světová válka Období totality Sametová revoluce Vznik ČR </p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná významné dny : 8. květen - Den vítězství, 5.květen - Květnové povstání českého lidu, 17. listopad - Den boje za svobodu a demokracii ▪ Rozliší základní stavební prvky renesance, baroka
---	--	---

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat: VL

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	▪ Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace, Komunikace
Výchova demokratického občana (VO)	▪ Občan, občanská společnost a stát
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Multikulturní výchova (KV)	▪ Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
Environmentální výchova (EV)	▪ Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	▪ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

5.7 Učební osnovy předmětu **PŘÍRODOVĚDA**

*Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět*

Charakteristika předmětu

Přírodověda navazuje na učivo prvouky. Rozvíjí vztah žáků k přírodě, učí je ohleduplnému chování v přírodě, ochraně přírody a životního prostředí. Vede žáky k touze poznávat, objevovat a orientovat se ve světě informací v těchto oblastech. Rozvíjí jejich slovní zásobu v osvojovaných tématech, učí je pojmenovávat pozorované skutečnosti a formulovat vlastní názory a myšlenky. Vede žáky k zájmu o zdravý způsob života, poznávání podstaty zdraví i příčiny nemocí i jak jednat v situacích ohrožení vlastního zdraví a zdraví druhých.

Předmětem prolínají průřezová témata, zejména environmentální výchova (vztah člověka k prostředí, zodpovědnost a spoluodpovědnost za stav životního prostředí, ekosystémy, základní podmínky života) nebo osobnostní a sociální výchova.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů v souladu s RVP pro ZV:

- **Rozmanitost přírody** – Země jako planeta sluneční soustavy; rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody (rostliny, houby, živočichové), znaky života, životní potřeby a podmínky; rovnováha v přírodě; vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- **Člověk a jeho zdraví** – lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce; partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy; péče o zdraví, první pomoc; odpovědnost člověka za své zdraví; situace hromadného ohrožení

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
–	–	–	1,5 hodiny týdně	2 hodiny týdně

Organizace

Výuka probíhá převážně v kmenové učebně. Zařazovány jsou také vycházky a exkurze do přírodního prostředí v okolí školy nebo obce. Součástí výuky je exkurze do planetária. Při výuce používáme frontální práci, řízený rozhovor, zařazujeme projektové vyučování, práci ve skupinách, názorně demonstrační metody práce (pozorování předmětů a jevů, předvádění činností a pokusů), využíváme audiovizuální techniku, vzdělávací CD-ROM, názorné pomůcky (encyklopedie, obrazy, soubory hornin a nerostů, herbáře, ...). Při pobytech ve zdravotně příznivém prostředí - *škola v přírodě* - využíváme možnosti pro realizaci krátkodobých projektů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Žáci při výuce pozorují přírodniny, vyhledávají informace v encyklopediích a na Internetu, shromažďují a porovnávají zjištěné informace. Při získávání informací jsou vedeni k samostatnosti. Učí se zobecňovat základní poznatky. Při ústních projevech se snaží o správnou formulaci myšlenky, shrnutí získaných informací, vystižení podstaty učiva a hledání souvislostí mezi získanými informacemi. Učí se předvést jednoduchý pokus od jeho naplánování a zdůvodnění postupu, až po vyhodnocení a vysvětlení jeho výsledků.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje a řídí své vlastní učení ▪ pozoruje přírodu, experimentuje ▪ vyhledává a třídí informace o přírodě ▪ zaznamenává a hodnotí výsledky svého pozorování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu ▪ zajišťuje dostatek a přiměřenost informací, pomáhá žákovi se v nich orientovat, učí ho vyhledávat podstatné ▪ motivuje žáka k celoživotnímu učení
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ řeší zadané úkoly, využívá získaných vědomostí a dovedností ▪ vyhledává informace vhodné k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zařazuje metody, při kterých žáci docházejí k objevům, řešením a závěrům samostatně ▪ učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi, různými informačními zdroji
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k používání správné terminologie, rozvíjí aktivní i pasivní slovní zásobu žáků ▪ podporuje prezentaci myšlenek a názorů žáků, kladení

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vlastních projevech, názorech a výtvorech ▪ vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy ▪ naslouchá a reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ otázek k věci, vede žáky k vzájemnému naslouchání a zdůvodňování závěrů ▪ vede žáka k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje ve skupině, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu ▪ respektuje názory a zkušenosti druhých ▪ v případě potřeby poskytne pomoc nebo o pomoc požádá ▪ přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně ▪ zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků ▪ umožňuje žákovi vyjádřit pozitivní city ve vztahu k sobě i k okolnímu prostředí ▪ individuálním přístupem buduje sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ chápe rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci ▪ správně se chová v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých ▪ chápe environmentální problémy a základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vyžaduje dodržování pravidel slušného chování ▪ vede žáka k toleranci vůči odlišnostem mezi lidmi ▪ vede žáka k ohleduplnému vztahu a k ochraně kulturních památek a přírody ▪ předkládá žákovi informace o zdravém životním stylu ▪ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje správné pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti ▪ provádí různé pracovní úkony (pozorování, manipulace, experimenty, ...) ▪ dodržuje vymezená pravidla 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky ▪ vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti ▪ umožňuje žákovi zapojení do rozmanitých aktivit a pracovních úkonů (pozorování, manipulace, experimenty) ▪ poukáže na možná zdravotní rizika, vede žáky k jejich eliminaci

PŘÍRODOVĚDA

Učivo	Očekávané výstupy	
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka.</i></p> <p><i>Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí.</i></p> <p><i>Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.</i></p>	
<p>Rozmanitost podmínek života na zemi</p> <p>Látky a jejich vlastnosti</p> <p>Živá příroda</p> <p>Ekosystémy - přírodní společenstva</p> <p>Neživá příroda</p> <p>Rovnováha v přírodě</p> <p>Životní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Formuluje základní projevy života rostlin a živočichů (dýchání, výživa a příjem potravy, růst a vývoj, rozmnožování, péče o mladé, vylučování, pohyb) ▪ Třídí přírodniny na: živé x neživé; houby x rostliny x živočichy ▪ Vysvětlí, co to jsou rostlinná patra ▪ Chápe význam zemědělství pro člověka ▪ Třídí rostliny na: kulturní x plané; kvetoucí x nekvetoucí; užitkové x okrasné; jednoleté x dvouleté x vytrvalé, léčivé, jedovaté, chráněné ▪ Rozpozná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití, rozliší běžné druhy zeleniny a ovoce ▪ Třídí byliny (podle typu stonku) a listy podle tvaru ▪ Pojmenuje hlavní části rostlin a části listu (čepel x řapík) ▪ Popíše části květu ▪ Pojmenuje různé druhy stonku (lodyha, stvol, stéblo) ▪ Popíše stavbu těla hub ▪ Vyjmenuje zásady správného houbaření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Třídí rostliny vyskytující se v nejbližším okolí podle stavby těla a výrazných znaků do známých skupin ▪ Vyhledá rostlinu podle výrazných znaků v atlasu ▪ Vysvětlí význam hub a rozdíl mezi houbami a rostlinami (způsob výživy, rozmnožování) ▪ Třídí rostliny na byliny a dřeviny (výtrusné a semenné) ▪ Třídí živočichy podle stavby těla: obratlovci - ryby x obojživelníci x ptáci x plazi x savci; bezobratlí - hmyz x pavouci x měkkýši ▪ Popíše stavbu těla zástupců různých skupin, všímá si hlavních rozdílů ▪ Popíše propojenost živé a neživé přírody na příkladu koloběhu kyslíku (výživa a dýchání rostlin a živočichů - nakreslí schéma) ▪ Vysvětlí význam neživých přírodnin (půda, horniny, nerosty) v přírodě ▪ Rozpozná důležité horniny a nerosty, vysvětlí příčiny jejich zvětrávání, uvede příklady využití ▪ Objasní rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji

<p>podmínky</p> <p>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší domácí a volně žijící zvířata ▪ Třídí živočichy podle přijímané potravy (masožravci x všežravci x býložravci) ▪ Popíše stavbu těla vybraných živočichů ▪ Popíše přípravu živočichů na zimu ▪ Popíše propojenost živé přírody na příkladu potravních řetězců živočichů i rostlin ▪ Rozpozná důležité horniny a nerosty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše vznik půdy, způsoby jejího využití a princip ochrany ▪ Vysvětlí pojmy: potravní řetězec, pyramida
<p>Rizika v přírodě</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zkoumá společenstvo (ekosystém) zahrada, pole, rybník, les ▪ Vyjmenuje některé zástupce rostlinné a živočišné říše daných společenstev (zařadí zástupce do společenstev) ▪ Vysvětlí vzájemné vztahy mezi organismy (koloběhy látek) a uvede příklady některých přizpůsobení daným podmínkám (končetiny, barva srsti, dominance některých smyslů apod.) ▪ Uvede příklady mimořádných událostí způsobených přírodními vlivy (požár, povodeň, vichřice, bouřka) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovnává různé podmínky života na Zemi a přizpůsobení rostlin a živočichů vnějším podmínkám ▪ Popisuje společenstva v různých podnebných páslech světa a porovnává je s našim podnebným pásmem ▪ Vyjmenuje některé zástupce rostlin a živočichů daných společenstev ▪ Vysvětlí vztahy mezi organismy (koloběhy látek) a uvede příklady některých přizpůsobení daným podmínkám
<p><i>Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.</i></p>		
<p>Vesmír a Země</p> <p>Střídání dne a noci, ročních období</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí význam Slunce pro život na zemi ▪ Prohlubuje si poznatky o střídání částí dne, střídání ročních období ▪ Objasní pojmy podnebí a počasí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše podmínky života na zemi ▪ Vyjmenuje planety sluneční soustavy, vyhledá základní informace o planetách ▪ Ukáže otáčení Země kolem své osy a pohyb kolem Slunce ▪ Objasní pojmy: planeta, hvězda, souhvězdí, Měsíc, družice, zemská přitažlivost ▪ Zdůvodní střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru
<p><i>Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.</i></p>		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posoudí, které činnosti člověka přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují ▪ Aplikuje pravidla správného chování v přírodě ▪ Navrhne aktivitu na podporu ochrany přírody ▪ Objasní pojem: Recyklace ▪ Pozoruje třídění odpadu v obci, hledá možná vylepšení ▪ Popíše koloběh vody v přírodě, uvede příklady možného znečištění vody ▪ Uvede příčiny i důsledky znečištění vody a ovzduší 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posoudí, které činnosti člověka přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují (uvede příklady prospěšných a škodlivých zásahů člověka do přírody) ▪ Vysvětlí význam národních parků, chráněných území nebo botanických a zoologických zahrad ▪ Diskutuje o vlivu činností člověka na přírodu ▪ Uvědomuje si, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení ▪ Vyhledává informace o přírodních katastrofách a jejich důsledcích ▪ Vysvětlí smysl třídění odpadu a uvede konkrétní příklad recyklace ▪ Vysvětlí význam čističek odpadní vod ▪ Za pomoci učitele zorganizuje aktivitu na podporu ochrany přírody
<p><i>Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.</i></p>		
<p>Látky a jejich vlastnosti Měření veličin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje a zaznamenává změny počasí v průběhu roku do kalendáře přírody ▪ Pozoruje život rostlin a živočichů v průběhu roku, učí se zapisovat výsledky svého pozorování ▪ Pečuje o pokojové rostliny ▪ Pozoruje změny látek a skupenství ▪ Osvojuje si základní měrné jednotky ▪ Měří délku, hmotnost, objem, teplotu a čas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje a zaznamenává změny počasí v průběhu roku do kalendáře přírody ▪ Pozoruje život rostlin a živočichů v průběhu roku, zformuluje a zapíše výsledky svého pozorování ▪ Provádí různé pokusy s růstem rostlin ▪ Určuje látky a jejich vlastnosti, třídí je do skupin ▪ Porovnává vlastnosti látek ▪ Seznámí se s působením magnetické a gravitační síly
<p>ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ</p>		
<p><i>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</i></p> <p><i>Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození .</i></p> <p><i>Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku.</i></p>		
<p>Lidské tělo Partnerství</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná základní životní funkce a projevy ▪ Osvojuje si denní režim, pitný režim, pohybový režim ▪ Objasní význam osobní a intimní hygieny, denního režimu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše a pojmenuje stavbu lidského těla ▪ Rozlišuje pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou ▪ Rozumí pojmům: kostra, svalstvo, orgány

Manželství Rodičovství Základy sexuální výchovy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s funkcí rodiny ▪ Má povědomí o partnerství, rodičovství, základech sexuální výchovy ▪ Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše způsob rozmnožování a charakterizuje hlavní etapy vývoje ▪ Úměrně věku se orientuje v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku ▪ Pojmy: HIV, AIDS (cesty přenosu) ▪ Rozliší části lidského těla, důležité orgány, smyslová ústrojí a popíše jejich funkci ▪ Seznámí se s kožní, oběhovou, dýchací, trávicí, vylučovací rozmnožovací a nervovou soustavou
<p><i>Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob. Rozlišuje příčiny úrazů, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence, případně léčby.</i></p>		
Péče o zdraví Zdravý životní styl, výživa Návykové látky Osob. bezpečí První pomoc Prevence rizik	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přivolá telefonem pomoc (150, 155, 156, 158) ▪ Chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ Přivolá pomoc dospělého k záchraně tonoucího ▪ Řídí se zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování, správné výživy ▪ Sestaví základní pravidla péče o zdraví (zdravá výživa, denní režim včetně relaxace, pitný režim, pohybový režim) a chování vedoucí k prevenci onemocnění ▪ Poskytne první pomoc při lehkých úrazech (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu) ▪ Na modelových příkladech předvede osvojené způsoby odmítání návykových látek ▪ Posoudí negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí na kvalitu lidského života ▪ Seznámí se s možnými riziky letních prázdnin: rizika u vody, nález neznámého předmětu (látky, munice, injekční jehla), sloupky a stožáry el. vedení, spadlé dráty el. vedení, 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jedná podle zásad první pomoci, poskytne a přivolá pomoc ▪ Sestaví zdravý jídelníček, denní, pitný a pohybový režim ▪ Posoudí škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu, gamblerství ▪ Uvede příklady pozitivních a negativních vlivů reklamy ▪ Rozpozná zneužívající osobu (blízkou i neznámou) ▪ Zjistí tel. číslo linky důvěry, krizového centra ▪ Objasní pojmy: týrání, zneužívání, šikana, kyberšikana, ochrana identity, přátelství, lhostejnost, diskriminace, linka důvěry, sebepoškození, sebevražda, terorismus, rasismus, skutečné hodnoty, násilí fyzické a psychické ▪ Nacvičuje správnou reakci na šikanu, týrání, zneužívání, nabídku drog, ... ▪ Pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče aplikuje zásady správné manipulace s el. spotřebiči, zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem ▪ Zná rizika v souvislosti s provozem plynových spotřebičů ▪ Chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ Uvědomuje si rizika letních a zimních sportů, snaží se předcházet úrazům (cyklistika, bruslení, výškové sporty, vodní sporty, horská

	transformátory, železniční vagony	turistika, lyžování, snowboarding aj. – chápe nutnost správné výstroje a výzbroje, dodržování bezpečnostních pravidel <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si rizika otrav, zná jejich příčiny a příznaky (léky, houby, jedovaté rostliny, zkažené potraviny, plyn, alkohol, cigarety, drogy, čisticí prostředky, chemické látky, látky neznámého původu)
	<i>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Bezpečně se pohybuje v budově školy i mimo ni. Zná nouzové východy, označené únikové cesty.</i>	
Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přivolá telefonem pomoc (150, 155, 156, 158) ▪ Orientuje se bezpečně v budově školy i mimo ni ▪ Seznámí se s označením hlavních uzávěrů vody a elektřiny, východů ve škole ▪ Rozpozná bezpečné chování v rizikovém prostředí a krizových situacích (nacvičuje chování v těchto situacích) ▪ Zvládá základní pravidla bezpečného zacházení s ohněm ▪ Uvede příčiny vzniku požárů (v domě, v přírodě) ▪ Objasní, co je terorismus a anonymní oznámení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Charakterizuje základní složky, funkce a činnosti integrovaného záchranného systému ▪ Rozpozná bezpečné chování v rizikovém prostředí a krizových situacích (nacvičuje chování v těchto situacích) ▪ Uvede možnosti hašení požáru ▪ Objasní význam značek označujících únikové cesty z budovy ▪ Objasní pojmy: evakuace, evakuační zavazadlo, orientace v cizím prostředí, strach, stres, zbabělost, statečnost (uvede příklad ze života) ▪ Rozliší varovné signály: všeobecná výstraha, zkouška sirén, požární poplach

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

PŘ

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje a praktická etika
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

5.8 Učební osnovy předmětu **VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

*Vzdělávací oblast:
Umění a kultura*

Charakteristika předmětu

Základním rysem předmětu je propojování smyslových, citových a myšlenkových složek psychiky žáka se schopností hlubokého prožívání a osobitého vyjadřování jevů a vztahů v mnohotvárném vnějším i vnitřním světě. Propojováním obrazného a verbálního vnímání, cítění, myšlení a projevu napomáhá výtvarná výchova vnitřní duchovní jednotě osobnosti, jejímu celistvému bytí a humanizaci světa. Výtvarná výchova rozvíjí specifické složky osobnosti orientované na vizuální vnímání, obraznost, vyjadřování a komunikaci.

Směřuje k podchycení a rozvoji zájmu žáků o výtvarné umění, vede je k chápání uměleckého procesu jako způsobu vyjádření vlastního pocitu, prožitku či jako způsobu komunikace. Žáci si postupně osvojují základní pojmy a výrazové prostředky výtvarného umění, seznamují se prostřednictvím tvůrčích činností s různými materiály, nástroji a technikami. Učí se citlivě vnímat výtvarná díla a respektovat různé způsoby jejich interpretace.

Obsahové vymezení

Předmět je tvořen třemi základními tematickými okruhy v souladu s RVP pro ZV:

- **Rozvíjení smyslové citlivosti -**
- **Uplatňování subjektivity**
- **Ověřování komunikačních účinků**

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	2 hodiny týdně	2 hodiny týdně

Organizace

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, je doplňována návštěvami výstav a prací v přírodě (školní zahrada, škola v přírodě). Při výuce se uplatňují různé formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání - skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty, tématické soutěže. Zařazovány jsou i činnosti s prvky dramatické výchovy - sebevyjádření pohybem vlastního těla, cvičení pro orientaci v prostoru (živé sochy), spojení výtvarné tvorby s hudbou a pohybem.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s encyklopediemi, slovníky, katalogy, časopisy, Internetem ▪ navštěvuje výstavy, galerie, muzea a sochy ve svém okolí ▪ rozvíjí představivost a imaginaci v reálném i duchovním prostoru ▪ rozvíjí a kultivuje citové a smyslové schopnosti vnímání a soustředěné pozorování ▪ využívá získané poznatky k aktivní tvorbě ▪ zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí a kultivuje u žáka citové a smyslové schopnosti vnímání a soustředěné pozorování ▪ umožní objevování výtvarných kvalit a hodnot ve světě přírody, kultury a umění ▪ obohacuje osobnost žáka o nové dojmy, prožitky, poznatky a hodnoty (výstavy, elektronické zdroje, literatura, výtvarná díla) ▪ vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality, k samostatnému řešení výtvarných problémů ▪ využívá kladného hodnocení žáků k motivaci pro další výtvarnou činnost
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se uvážlivému posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby ▪ kombinuje vizuálně obrazné prvky k dosažení originálních obrazných vyjádření ▪ přemýšlí o různých možnostech interpretace téhož výtvarného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj ▪ volí si možnost individuální či skupinové práce ▪ dle možnosti vybírá vhodné výtvarné techniky pro zpracování daného tématu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obnovuje a pěstuje představivost, imaginaci a fantazii, umožní radost z objevů a tvorby ▪ probouzí a kultivuje tvořivé osobité reakce na podněty a problémy ▪ vede žáky k tvořivému řešení konkrétních lidských problémů prostřednictvím výtvarně výrazových prostředků ▪ vede k experimentování s výtvarnými materiály a prostředky
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vystavuje svá díla ▪ osobní účastí v tvorbě vyjadřuje své pocity a prožitky ▪ zapojuje se do diskuse, respektuje názory jiných ▪ pojmenovává vizuálně obrazné elementy (tvar, objem, kvalita, textura), porovnává je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření ▪ vyjádří svůj postoj k výtvarnému dílu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákovi prezentovat výtvarný projev ▪ obnovuje a rozvíjí smyslovou a citovou vnímavost, kultivaci a obohacování prožitků ▪ vede ke komunikaci pomocí výtvarného díla ▪ vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti ▪ podporuje názory dětí a jejich vlastní vyjádření

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ hodnotí svou práci i práci druhých (i ve skupině) ▪ naslouchá druhým a sdílí své názory s ostatními ▪ vyjadřuje porozumění, toleranci a kritičnost k výtvarným projevům vlastním i k projevům ostatních ▪ tvořivě pracuje ve samostatně i ve skupině ▪ ve skupině komunikuje s ostatními, povzbuzuje ostatní k činnosti a kolegiálně jim pomáhá ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obohacuje žákovy citové i racionální vztahy k sobě samému, k ostatním lidem a okolnímu světu prostřednictvím výtvarné kultury a umění ▪ vede žáky ke vzájemné komunikaci, spolupráci a k odpovědnosti za svou práci ▪ zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků ▪ každému žákovi umožňuje zažít úspěch
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ na konkrétních příkladech výtvarných děl současnosti i minulosti vyhledává a srovnává různé způsoby uměleckého vyjádření ▪ chápe a respektuje estetické požadavky na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozvíjí pozitivní vztah k vlastní tvorbě žáků i ke kulturním hodnotám současnosti i minulosti, zvláště k jejich výtvarně estetickým aspektům ▪ pomáhá žákům vytvořit si postoj k výtvarným dílům, vede žáky k úctě k tradicím
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ připraví si potřebný materiál a pomůcky k vlastní práci ▪ po ukončení práce uklidí své pracovní místo ▪ osvojí si základní dovednosti práce s různými nástroji ▪ dokumentuje svou činnost, třídí obrazový materiál, vytvoří přehled nebo sborník svých prací ▪ experimentuje s různými výtvarnými technikami ▪ využívá dostupná média a technické prostředky (fotoaparát, skener, Internet) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kultivuje výtvarné dovednosti a schopnosti jako prostředky výtvarného vyjadřování ▪ zadává úkoly, které vedou ke konkrétním výtvarným činnostem ▪ učí žáky zacházet s prac. předměty a materiály vzhledem k jejich věku a schopnostem ▪ vede k upevnování pracovních postupů k přípravě a úklidu pracovního místa ▪ seznámí žáky s různými výtvar. technikami

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

I. období

Učivo	Očekávané výstupy		
	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</i>		
Prvky vizuálně obraz. vyjádření - barvy, tvary, linie, objemy a objekty	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje, zkoumá, vyhledává barvy, tvary, linie, objemy a objekty, které ho obklopují v ploše i prostoru, sleduje jejich výraz a působení v přírodě, v lidských výtvorech a umění - formou hry je zpracovává ▪ Tvořivě experimentuje s barvami (míchání, překrývání, barvy teplé a studené, světlé a tmavé, základní a podvojně) ▪ Učí se zachycovat postavy, postavy v pohybu, zvířata a přírodniny ▪ Vnímá odlišné odstíny, pojmenuje je ▪ Rozezná a charakterizuje základní plošné a prostorové tvary, používá je ve vlastním obrazném vyjádření ▪ Učí se rozeznávat typický autorský rukopis		
Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podle svých schopností a svého prožitku výtvarně vyjadřuje různé smyslové vjemy ▪ Nakreslí různé druhy linií a porovnává jejich výrazové prostředky (přítlak, křížení, zahušťování, zředování, rovnoběžnost a násobení linií) ▪ Rozeznává základní geometrické tvary a prostorové útvary, odlišuje je od přírodních (organických) ▪ Poznává vlastnosti tvarově proměnlivých materiálů a z nich vytváří modelováním objem (modelovací hmota, keramická hlína, modurit, těsto, sníh, papír)		
	UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace. Vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky.</i>		

<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností</p> <p>Typy vizuálně obraz. vyjádření</p> <ul style="list-style-type: none"> - jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba - vnímání (vizuální, haptické, statické) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje projevy člověka, gesta, pohyby, zkoumá sám sebe – svoje projevy, nálady a proměny podob ▪ Používá rozličné materiály, postupy, techniky a formáty - přechází od hry k experimentu ▪ Využívá přírodních materiálů, dotváří přírodniny, kombinuje různé materiály a zasazuje je do prostoru ▪ Cíleně pozoruje lidské výtvořiny v umění a v technice, porovnává přírodní a umělé tvary a struktury (např. lidová a místní architektura, řemesla – batika, modrotisk a další) ▪ Poznává možnosti volného lineárního a plošného vyjádření ve dvojrozměrném prostoru, volně experimentuje s linkou, tvarem nebo obrysem ▪ Osvojuje si základní dovednosti práce s různými s různými výtvarnými potřebami a pomůckami (drží náčiní, připravuje si materiál, míchá barvy...) ▪ Vyjádří podle zadání vlastní zkušenost prožitku reálného světa ▪ Při práci s uměleckým dílem (ilustrace, reprodukce uměleckých děl apod.) hledá, uvědomuje si a pojmenovává základní formotvorné prostředky (velké x malé, tmavé x světlé, měkké x tvrdé tvary a předměty) ▪ Učí se rozlišovat různé druhy výtvarného umění (malba, kresba, grafika, sochařství, architektura) na základě přímé zkušenosti a setkání s díly 	
<p><i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i></p>		
<p>1. ročník</p>	<p>2. ročník</p>	<p>3. ročník</p>
<p><i>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností.</i></p> <p><i>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</i></p>		
<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <ul style="list-style-type: none"> - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření - jejich utváření a zdůvodňování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává prostředí a okolí školy (detaily stavby, předměty, zařízení, barvy a tvary), hledá příjemná zákoutí, vymýšlí nová řešení, poznává a hodnotí vzhled jednotlivých prostor ▪ Vypráví o svých pocitech z konkrétního uměleckého díla ▪ Vyjadřuje se k tvorbě své a druhých na základě stanovených kritérií (např. použití barev, využití plochy, dosažení záměru, dokončenost práce...), toleruje jejich způsoby vidění a výtvarného vyjádření ▪ Vystavuje své práce, s pomocí učitele realizuje drobné výtvarné projekty ▪ Připravuje výtvarnou výzdobu, podílí se na zlepšení prostředí školy nebo své třídy ▪ Vnímá prostředí kolem sebe jako prostor pro prožívání a komunikaci - vnímá a vyjadřuje proměny prostředí a nálady ▪ K výtvarně vyjádřeným situacím dovede vyprávět příběh, naslouchá příběhům ostatních ▪ Odůvodní svoji oblibu konkrétních ilustrací, animovaných filmů, hraček, počítačových her a jejich hrdinů ▪ Učí se spolupracovat ve dvojici či skupině, vnímá vlastní přínos pro společnou práci 	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

II. období

Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i>	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné).</i></p> <p><i>Užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model.</i></p>	
<p>Prvky vizuálně obraz. vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hodnotí a využívá výrazové množnosti barev a jejich kombinace (míchání barev, odstín x sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly, světlo x stín) ve volné tvorbě i praktickém užítí (oděv, interiér) ▪ Linie vyjadřuje pohybovými etudami těla (hudba, stuha, provázek ...) a převádí do plochy ▪ Experimentuje s linií a hledá její uplatnění (různé materiály, nástroje, barvy) ▪ Uplatňuje různé typy linie při psaní písma ▪ Tvoří plošné kompozice z geometrických tvarů (mnohouhelníky, spirály, elipsy – řazení, rytmus, prolínání množení, vyvažování) ▪ Používá kompoziční přístupy a principy (horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie) při experimentálním řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů v ploše i prostoru ▪ Uspořádá objekty do různých celků podle velikosti, výraznosti, vzájemného postavení v pohybu i klidu ▪ Kombinuje různé materiály, barvu, linie ▪ Vyjadřuje kontrast přírodních forem a pozadí ▪ Modeluje z různých materiálů (keramické hmoty, sádky, polystyrenu, dřeva, drátu, pletiva, tvaruje papír) ▪ Poznává smysl, funkci, estetický účinek reliéfního řešení plochy v architektuře. ▪ Řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše i v prostoru (využívá písma, barvy, předmětů, přírodnin....) 	
	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i>	
	<p><i>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy.</i></p>	

	<p><i>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě.</i></p> <p><i>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění).</i></p>	
<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, ...</p> <p>Typy vizuálně obraz. vyjádření</p> <p>- jejich rozlišení, výběr a uplatnění</p> <p>- vnímání (vizuální, haptické, statické...)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vědomě volí techniky pro konkrétní výtvarná vyjádření ▪ Zachází s výtvarnými nástroji a prostředky pro kresbu, malbu, grafiku, plastickou i prostorovou tvorbu ▪ Seznamuje se s možnostmi instalace, akční tvorby, pracuje na velkých plochách, používá vlastního těla k výtvarné tvorbě ▪ Osvojí si schopnost používat různé technické zobrazovací prostředky dle možností školy (např. PC grafika, fotografie) ▪ Zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří předměty a souvislosti nové a neobvyklé, poznává trendy výtvarného umění, zaměřené na spojení s vědou a technikou ▪ Vyjadřuje děj, zpřesňuje vyjádření proporcí lidského těla, hlavy i na základě fantazie ▪ Vyjadřuje morfologii růstu při kresbě i malbě přírodnin ▪ Vědomě projevuje vlastní životní zkušenosti a fantazii, barevně vyjadřuje své pocity a nálady 	
	<p>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</p>	
	<p>4. ročník</p>	<p>5. ročník</p>
	<p><i>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace.</i></p> <p><i>Nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil.</i></p>	
<p>Osobní postoj v komunikaci</p> <p>- odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření</p> <p>- jejich utváření a zdůvodňování</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdůvodní, hodnotí a obhajuje své výtvarné pojetí ▪ Zamýšlí se nad vztahem člověka a přírody, vyhledává a verbálně vyjadřuje příklady souladu a nesouladu v přírodě ▪ Poznává nejbližší okolí školy (detaily stavby a zařízení – funkce, barvy a tvary), hledá příjemná zákoutí, vymýšlí nová řešení ▪ Hodnotí vzhled jednotlivých tříd ▪ Při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnává rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické apod.) ▪ Seznamuje se s pojmy výtvarného umění (zátiší, portrét, krajina, sousoší, socha, plastika) ▪ Hledá inspiraci ve svých příhodách, místních pověstech nebo v pohádkách a mýtech ▪ Vyjadřuje se k tvorbě své a druhých na základě stanovených kritérií, toleruje rozdílné způsoby vidění a výtvarného vyjádření ▪ Diskutuje o týmové práci - posuzuje přínos členů týmu ke společnému výtvarnému vyjádření ▪ Vystavuje své práce, realizuje výtvarné projekty, připravuje výtvarnou výzdobu, podílí se na zlepšení prostředí školy 	

VÝTVARNÉ TECHNIKY - NÁMĚTY

Malba	Temperové barvy Vodové barvy Pastel (<i>suchý, voskový</i>) Olejové barvy Kombinované techniky Vymývané techniky Mramorování
Kresba	<i>Techniky suchou stopou:</i> Kresba tužkou, rudkou, uhlem <i>Techniky mokrou stopou:</i> Perokresba, kresba dřívkem, štětcem, fixy
Grafika	Odkrývací technika na voskovém podkladu Monotyp Hry s otisky (<i>razítka, papír ...</i>) Tisk ze šablony Tisk z koláže Sádroryt (linoryt) Sítotisk Počítačová grafika Frotáž Papírořez
Prostorová tvorba	Modelování (modelovací hmota, sádra, dřevo, polystyrén, keramická hmota) Modelování z papíru a jiných plošných materiálů Tvarování hliníkové fólie, pletiva, drátu Práce s textilem, provázky, přírodninami, proutím Konstrukce z přírodnin, papíru, dřeva, krabiček, geometrických tvarů, z průmyslového odpadu (<i>špejle, PET lahve, zátky, hřebíky</i>)

Netradiční výtvarné techniky	Perforace materiálu Destrukce materiálu Kresba koulejícím se kamenem Plastická kresba (<i>vosk</i>) Koláž, dekoláž Muchláž Asambláž Roláž Vyklápění Rozhovory s přírodou (<i>kresba větvičkou, instalace umění v přírodě, prožívání krajiny, mozaiky</i>) Kresba do sněhu Procítění vlastního těla: - rytmy těla - stopy těla - zkoumání doteky
Nástroje a materiály	Grafické – tužka, štětec, dřívko, křídly, pastely, tempery Přírodní – ruka, kůra, zemina, písek Technické – nit, papír, plasty, látky, kovy, kůže

5.9 Učební osnovy předmětu HUDEBNÍ VÝCHOVA

Vzdělávací oblast:
Umění a kultura

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební výchova má komplexní charakter. Všechny hudební činnosti se navzájem prolínají a rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti. Prostřednictvím těchto činností může žák uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního hlasu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahové vymezení

Předmět je tvořen čtyřmi základními tematickými okruhy v souladu s RVP pro ZV:

- **Vokální činnosti** - práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
- **Instrumentální činnosti** - hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
- **Hudebně pohybové činnosti** - ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- **Poslechové činnosti** - aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně

Organizace

Výuka probíhá především v kmenové třídě. Mimo učebnu jsou realizovány akce vyžadující jiné prostředí: návštěva koncertního sálu, divadla, veřejná vystoupení (školní besídka). Součástí vyučovací hodiny je i hlasová výchova, intonační výchova a rytmický výcvik. Základem hodiny je upevňování správných pěveckých dovedností a návyků.

Metody práce: frontální, individuální i skupinová práce, projektové dny.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pracuje s různými informačními zdroji a hudebními materiály ▪ chápe znalost hudebního jazyka jako jeden z možných nástrojů dalšího vzdělávání ▪ zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase ▪ orientuje se v zápisech písní, skladeb a notové osnově ▪ rozumí základním pojmům z hudební nauky ▪ užívá základní znaky a symboly 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožňuje žákovi přístup k různým informačním zdrojům a hudebním materiálům (partitury, noty, písňové texty s akordy, hudební nosiče, Internet) ▪ vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky ▪ umožňuje každému žákovi zažít úspěch
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ při práci s notovým materiálem a hudebně vyjadřovacími prostředky se je učí posuzovat z různých úhlů pohledu ▪ uvědomuje si problémové situace při hudebně pohybových činnostech, hledá vhodné způsoby řešení (instrumentální, pohybový doprovod) ▪ nenechá se odradit neúspěchem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předkládá žákům přiměřeně náročné hudební ukázky, notové materiály a hudební nástroje podle vyspělosti ▪ seznamuje žáky s různými metodami práce, které vedou k porozumění a ke kritickému myšlení ▪ sleduje při hodině pokrok všech žáků ▪ vede žáky k vzájemnému naslouchání
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ má dostatečný prostor pro pěvecké, instrumentální i pohybové vyjadřování ▪ řídí se pravidly hudebního vyjadřování ▪ dodržuje pravidla komunikace při kolektivních hudebních činnostech (orchestrální hra, sborový zpěv) ▪ srozumitelně přednese písně, rozumí jejich obsahu, využívá notových zápisů ▪ získané dovednosti využívá k veřejným vystoupením v rámci reprezentace školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytuje žákům dostatečný prostor k projevu i k rozvoji hudebního myšlení a vyjadřování (vokálně instrumentální a pohybové hry) ▪ zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků ▪ vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky ▪ uspořádá veřejné vystoupení (besídka)
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sdílí zážitky z poslechu i vlastního hudebního projevu ▪ pozorně naslouchá ▪ posuzuje a analyzuje hudební projevy druhých ▪ dle svých možností se aktivně zapojuje do hudebně pohybové činnosti ▪ prezentuje svou práci ve školním kolektivu i na 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ čistě a kultivovaně zpívá, hraje alespoň na jeden hudební nástroj, používá hudební výrazové prostředky odpovídající jeho roli hudebního vzoru žáků ▪ podporuje žáky při kolektivních i sólových prezentacích, povzbuzuje je k získávání zdravé

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ veřejnosti ▪ respektuje pravidla práce v dané skupině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ sebedůvěry pro vystoupení na veřejnosti ▪ vede žáky k vzájemnému ohledu a naslouchání
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ odlišuje současnou hudbu a hudbu jiných časových období ▪ rozezná různé hudební formy a vyjadřovací prostředky ▪ rozvíjí své emocionální i estetické cítění ▪ zhodnotí hudební činnost nebo její výsledky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vhodným hudebním materiálem rozvíjí emocionální i estetické vnímání žáka ▪ podporuje národní uvědomění žáka ▪ přiměřeně k žakovým schopnostem vybírá vhodné hudební ukázky a notové materiály i autory z minulosti ▪ vede žáky ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl ▪ umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ používá jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře k doprovodné hře ▪ tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu ▪ využívá techniku (CD, TV, PC, mikrofon...) ▪ prakticky realizuje získané teoretické dovednosti (instrumentace, pohybový doprovod, dirigování) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poskytuje dostatečný prostor pro získání a rozvoj praktických dovedností, propojených s tělesnou, dramatickou a výtvarnou výchovou ▪ sleduje pokrok všech žáků ▪ vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů ▪ vede žáky k užívání hud. nástrojů a vybavení

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

HV

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Psychohygienu, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Objevujeme Evropu a svět
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti

HUDEBNÍ VÝCHOVA

I. období

Učivo	Očekávané výstupy		
	<i>VOKÁLNÍ ČINNOSTI</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem.</i>		
Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu Hudební rytmus - takt 2/4, 3/4, 4/4 Hudební hry - ozvěna, otázka, odpověď Záznam vokální hudby - notová osnova, noty, pomlky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaspívá v jednohlase jednoduché lidové a umělé písně ▪ Zaspívá vybrané vánoční koledy ▪ Seznámí se s českou národní hymnou ▪ Zpívá uvolněně, intonačně a rytmicky správně ve sboru, ve skupině, sólo ▪ Při zpěvu správně otvírá ústa, dokáže zaspívat brumendo ▪ Dbá na správné dýchání a pěvecký postoj ▪ Předvede správné rozezpívání + provádí dechová cvičení ▪ Seznámí se s pravidly hlasové hygieny ▪ Rozlišuje tón krátký a dlouhý, zvuk, hlas mluvený a zpěvní ▪ Rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování ▪ Vytleská rytmus podle říkadla a písní, vytleská a zataktuje dvoučtvrteční a tříčtvrteční takt ▪ Rozezná pojmy notová osnova, nota, pomlka, takt, taktová čára, houslový klíč ▪ Zapiše správně do notové osnovy houslový klíč a řadu not celých c1 - c2 ▪ Rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrt'ovou ▪ Podle zápisu not pozná stoupavou a klesavou melodii ▪ Melodizuje jednoduché texty (říkadla, rozpočítadla)		
	<i>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</i>		
	<i>Využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.</i>		
Hra na hudební nástroje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků hrou na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře ▪ Správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru písně nebo tance		

Hudební hry - ozvěna, otázka, odpověď	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává a pojmenuje dětské hudební nástroje (dřívka, triangel, tamburína, bubínek, ...) ▪ Zapojí se do instrumentálních her s doplňováním a obměňováním čtyrtaktové fráze ▪ Rozvíjí hudební představivost 			
<i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i>				
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 33%; text-align: center;">1. ročník</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">2. ročník</td> <td style="width: 33%; text-align: center;">3. ročník</td> </tr> </table>		1. ročník	2. ročník	3. ročník
1. ročník	2. ročník	3. ročník		
<i>Reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie.</i>				
Taktování Pohybový doprovod znějící hudby Orientace v prostoru	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapojuje se do hudebně pohybových her ▪ Doprovází zpěv nebo pohyb tleskáním, pleskáním, luskáním, podupy, hrou na jednoduché nástroje ▪ Pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby ▪ Rozlišuje hudbu mírnou a ráznou, pomalou a rychlou, tichou a hlasitou ▪ Rozlišuje tóny vysoké a hluboké, melodii stoupavou a klesavou ▪ Pohybově vyjádří charakter melodie, tempo, dynamiku a citový prožitek ▪ Vyjádří těžkou a lehkou dobu taktovou ▪ Seznámí se s některými tanci (polka, valčík, sousedská, mazurka) ▪ Nacvičuje krok poskočný, přísuvný, chůzi v průpletu ▪ Rozvíjí hudební paměť, hudební představivost a muzikální citění ▪ Taktuje dvoudobý a třídobý takt 			
<i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i>				
<i>Rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.</i>				
Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky Hudba vokální, instrumentální Hudební styly a	<ul style="list-style-type: none"> ▪ V klidu vyslechne ukázkou symfonické nebo nástrojové skladby ▪ Rozlišuje hlasy a zvuky kolem sebe, zvuk a tón, mluvu a zpěv, hlas mužský, ženský a dětský ▪ Rozliší zpěv sólový a sborový, hudbu vokální a instrumentální ▪ Rozliší píseň umělou a lidovou ▪ Rozliší hudbu podle její společenské funkce (hudba vážná, zábavná, slavnostní) ▪ Poznává a naučí se vybrané vánoční koledy ▪ Rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a uvede příklad ▪ Poznává vybrané hudební nástroje podle zvuku (kytara, klavír, flétna, housle, kontrabas, akordeon, trubka, buben, činely) 			

žánry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Poznává hymnu ČR a rozumí smyslu textu ▪ Seznámí se s vybranými skladbami českých hudebních skladatelů (B. Smetana, A. Dvořák)
-------	---

HUDEBNÍ VÝCHOVA		II. období
Učivo	Očekávané výstupy	
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti.</i></p> <p><i>Realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not.</i></p>	
<p>Pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti - hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - dvojhlas, vícehlas Hudební rytmus Intonace, vokální improvizace Hudební hry - ozvěna, otázka, odpověď Záznam vokální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zaspívá známé lidové i umělé písně v jednohlase, dvojhlas nebo jako kánon v rámci svých schopností ▪ Zaspívá z paměti známé lidové i umělé písně (s doprovodem i bez doprovodu) ▪ Zaspívá státní hymnu, vysvětlí, jak se chovat při hymně, zná její historii ▪ Dle individuálních dispozic intonuje - pokusí se zaspívat půltóny ▪ Tvoří hlavový tón, zpívá s oporou bránice ▪ Při zpěvu dbá na správnou výslovnost, dýchání, nasazení tónu ▪ Snaží se o rytmizaci a melodizaci textu ▪ Nacvičuje písně durové i mollové ▪ Vyzná se v notovém zápisu c1 - c2 (4. ročník), c1 - a2 (5. ročník), určí noty, zapíše noty do notové osnovy ▪ Rozlišuje notu a pomlku osminovou, čtvrtovou, půlovou, celou ▪ Rozlišuje synkopický rytmus (notu s tečkou) ▪ Seznamuje se s malou i velkou písňovou formou, rozpozná rondo ▪ Hraje hudební hry na ozvěnu, otázku a odpověď (zopakuje různé melodické motivy - vokály, brumendo, text) ▪ Pokusí se zapsat rytmus jednoduché písně ▪ Seznámí se s opěrnými písněmi pro 1. - 6. stupeň 	

hudby - notový zápis	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší v notovém zápisu repetici, pozná dynamická znaménka p, mf, f, crescendo <, decrescendo > a umí je v písni použít ▪ Rozliší houslový a basový klíč ▪ Provádí dechová cvičení ▪ Zazpívá stupnici C dur vzestupně i sestupně ▪ Seznámí se se solmizačními slabikami
<i>INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI</i>	
<i>Využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní. Vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace.</i>	
Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace Hud. improvizace Hudební hry - ozvěna, otázka, odpověď Jednodíl. písňová forma (a-b) Záznam instrument. melodie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmicky doprovází zpěv svůj nebo svých spolužáků hrou na jednoduché hudební nástroje z Orffova instrumentáře ▪ Správně zvolí improvizovaný nástroj podle charakteru písně nebo tance ▪ Pozná a pojmenuje dětské hudební nástroje (dřívka, triangel, tamburína, bubínek, ...) ▪ Rozlišuje rytmické a melodické nástroje ▪ Zapojí se do instrumentálních her s doplňováním a obměňováním čtyrtaktové fráze ▪ Rozvíjí hudební představivost ▪ Rozlišuje přede hru, mezihru, dohru ▪ Vytváří jednoduchou melodii na daný text ▪ Taktuje dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt ▪ Hraje hru na tělo ▪ Správně se zapojí do rytmické štafety ▪ Rytmizuje s důrazem na těžkou dobu ▪ Orientuje se v rytmickém kánonu ▪ Rytmizuje podle not s počítáním, dodržuje správně pomlky
<i>HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI</i>	
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> 4. ročník 5. ročník </div>	
<i>Ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace.</i>	

Taktování Pohyb. doprovod Pohyb. vyjádření a reakce na změny - pantomima - improvizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rytmicky správně se pohybuje v pohybových hrách nebo tancích (mazurka, menuet, valčík, mateník) ▪ Rozpozná rytmus valčíku a polky ▪ Rozlišuje tance společenské, moderní, lidové, balet, step ▪ Taktuje ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu ▪ Pohybově vyjadřuje charakter melodie, tempa, dynamiky a emocionálního zážitku ▪ Prokáže schopnost orientace v prostoru 	
<i>POSLECHOVÉ ČINNOSTI</i>		
	4. ročník	5. ročník
<i>Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby. Rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny.</i>		
Kvality tónů - délka, síla, barva, výška Hudební výrazové prostředky -rytmus, melodie, barva, kontrast, gradace, rytmické, dynamické změny Hudba vokální a instrumentální Hudební styly a žánry Hudební formy -malá a velká písňová forma -rondo, variace Interpretace hudby -slov. vyjád.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdůvodní, ▪ Poslechem pozná nástroje dechové, smyčcové, žesťové, bicí a uvede příklady ▪ Poznává hudební nástroje podle obrázku ▪ Seznámí se s životem a dílem B. Smetany, A. Dvořáka, L. Janáčka ▪ Určí takt jednoduché písně ▪ Poznává opakující se téma v poslouchané skladbě ▪ Rozlišuje kvality tónů - délka, síla, barva, výška ▪ Rozliší hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální ▪ Pojmy: symfonický orchestr, jazzový orchestr ▪ Poznává různé hudební styly a žánry (taneční hudba, vánoční, hudba jiných kontinentů, pochod, ukolébavka, opera, balet, fanfára, symfonická pohádka, koncert, ...) ▪ Rozlišuje zpěvní hlasy (soprán, alt, tenor, bas), typy pěveckých sborů (mužský, ženský, smíšený, dětský) ▪ Rozezná malou písňovou formu dvoudílnou (a, b - sloka, refrén) ▪ Seznámí se s velkou písňovou formou (A, B) 	

5.10 Učební osnovy předmětu **TĚLESNÁ VÝCHOVA**

Vzdělávací oblast:
Člověk a zdraví

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví, k poznávání vlastních pohybových možností a účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Charakteristické pro pohybové vzdělávání je diferenciací činností i hodnocení žáků v souladu s individuálními předpoklady jednotlivců. Veškeré tělesné pohybové aktivity vedou k všestrannému rozvoji žáka, nejen ke zvýšení jeho pohybových schopností a dovedností, ale i k posílení jeho charakterových vlastností (zodpovědnost, spolupráce, vytrvalost, odvaha, schopnost respektovat pokyny, umět se podřídit kolektivu). Tělesná výchova pěstuje u žáků kladný vztah ke sportu a pohybu vůbec, aby se sport stal běžnou součástí jejich zdravého životního stylu.

Obsahové vymezení

Předmět je tvořen třemi základními tematickými okruhy v souladu s RVP pro ZV:

- **Činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, koordinace, hygiena při TV, bezpečnost
- **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností** - pohybové hry, základy atletiky a gymnastiky, sportovní hry, pobyt v přírodě, plavání
- **Činnosti podporující pohybové učení** - zásady jednání, chování, komunikace v TV, pravidla pohybových činností, měření výkonů

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2 hodiny týdně	2 hodiny týdně	2 hodiny týdně	2 hodiny týdně	2 hodiny týdně

Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí ve školní tělocvičně, na školní zahradě, fotbalovém hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci hodiny dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Součástí TV je i každoroční účast žáků v atletických disciplínách na olympiádě malotřídních škol z blízkého okolí.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu ▪ rozumí základnímu tělocvičnému názvosloví dohodnutým povelům ▪ chápe a respektuje dohodnutá pravidla pohybových činností ▪ cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení ▪ změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími ▪ orientuje se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ▪ používá a žákům objasňuje základní tělovýchovné názvosloví, dohodnuté povely a pravidla činností ▪ umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost nebo soutěž na úrovni třídy ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ▪ řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, volí vhodnou taktiku při pohybové hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vytváří příležitost pro samostatnou činnost žáků při organizování sportovních činností ▪ vede žáky k dodržování pravidel u pohybových her a dalších sportovních činností ▪ dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává ▪ vysvětlí spolužákům dohodnutá pravidla ▪ vyhodnotí výsledky závodu, soutěže ▪ diskutuje o taktice 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dává dostatečný prostor ke komunikaci v rámci výkladu pravidel, vyhodnocování činnosti apod. ▪ vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích ▪ vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ samostatně ohodnotí úroveň své zdatnosti ▪ důvěřuje ve vlastní pohybové dovednosti ▪ řadí do denního režimu činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb a zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k úsilí o zlepšení tělesné zdatnosti, zlepšení výsledků úrovně vlastních výkonů v souladu s individuálními předpoklady ▪ umožňuje každému žákovi zažít úspěch

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině, přijímá různé role ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k jednání v duchu fair-play ▪ zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla bezpečnosti při pohybových činnostech ▪ dodržuje zásady jednání v duchu fair-play ▪ podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti ▪ spojuje svou pohybovou činnost se zdravím ▪ zařazuje si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontroluje dodržování pravidel bezpečnosti při pohybových činnostech ▪ vede žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, ohleduplnosti a taktosti ▪ umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje získanou pohybovou dovednost v běžných životních situacích ▪ udržuje bezpečné prostředí a k tělovýchovnému nářadí a náčiní se chová šetrně ▪ učí se správně užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní ▪ uplatňuje hlavní zásady hygieny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zadává úkoly, které vedou k lepší organizaci práce ▪ vyzývá žáky k šetrnému zacházení s tělovýchovným nářadím a náčiním ▪ vede žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

TV

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání ▪ Seberegulace a sebeorganizace ▪ Psychohygiena ▪ Mezilidské vztahy ▪ Kooperace a kompetice
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské vztahy
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí - životní styl, prostředí a zdraví ▪ Základní podmínky života

TĚLESNÁ VÝCHOVA

I. období

Učivo	Očekávané výstupy		
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti .</i>		
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí důležitost pohybu pro zdraví a ke zdravému růstu ▪ Aktivně se zúčastňuje pohybových činností ve škole i mimo hodinu TV		
Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Napodobuje cviky zaměřené na přípravu organismu na pohybovou činnost ▪ Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ▪ Předvede několik cviků zaměřených na správné držení těla ▪ Dbá na správné držení těla při různých činnostech ▪ Předvede, jak správně postupovat při zvedání zátěže ▪ Dbá na správné dýchání		
	<i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</i>		
Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Převléká se na sportovní aktivity do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv na TV ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru - cvičení v tělocvičně, na hřišti, pobyt v přírodě ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu na dopravním hřišti - nosí sportovní obuv, oděv, cyklistickou přilbu ▪ Podle pokynů připraví a uklidí nářadí, náčiní a pomůcky ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti v šatnách a umývárkách ▪ Ošetří drobná poranění a přivolá pomoc		
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník

	<p><i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení.</i></p> <p><i>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích.</i></p>
Pohybové hry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hraje hry s různým zaměřením: využití hraček a netradičního náčiní, hry koordinační, kondiční, pro získávání pohybových dovedností, soutěživé, bojové, pro rozvoj pohybové představitosti, kontaktní, relaxační, motivační, netradiční apod. ▪ Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti ▪ Dodržuje pravidla her jako možnou prevenci nebezpečí a úrazů
Základy gymnastiky	<p><u>Učivo:</u> kotoul vpřed, vzad, cvičení na lavičkách (kladině), žíněnkách a žebřinách, šplh na tyči, průpravná cvičení pro přeskok</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí prvky gymnastického učiva podle svých individuálních předpokladů, usiluje o zlepšení ▪ Osvojuje si názvosloví (postoje, pohyby, nářadí, náčiní) ▪ Zvládá základní gymnastické držení těla ▪ Soustředí se na cvičení, uvědoměle zpevňuje tělo ▪ Cvičí na žíněnce - provádí kotoul vpřed a vzad s dopomocí ▪ Provádí cvičení na lavičkách - zvládá základy chůze na lavičce, kladince ▪ Provádí skoky prosté s odrazem snožmo z trampolíny, výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu ▪ Provádí odraz z můstku (cvičení na švédské bedně nebo na koze) ▪ Podbíhá dlouhé lano ▪ Šplhá na tyči do výšky 2 m
Základy atletiky	<p><u>Učivo:</u> běh na krátké tratě, vytrvalostní běh, vysoký a nízký start, skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu, hod míčkem z místa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvojuje si základní pojmy (týkající se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště) ▪ Uplatňuje zásady bezpečnosti při atletických činnostech ▪ Reaguje na pokyny, startovací povely, signály a gesta učitele ▪ Vhodně se obléká pro atletické činnosti ▪ Podle svých předpokladů zvládá jednotlivé disciplíny ▪ Účastní se atletických závodů <p>Běh</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti ▪ Seznámí se s běžeckou abecedou ▪ Učí se připravovat start běhu (čára, bloky), vydávat povely pro start ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím s během ▪ Předvede nízký a polovysoký start

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Osvojuje si základní techniku běhu ▪ Předvede rychlý běh na 20, 40, 60 m ▪ Motivovaný vytrvalostní běh v terénu do 10 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka) ▪ Používá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami ▪ Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do pohybového režimu (s pomocí učitele a rodičů) ▪ Seznámí se s principem štafetového běhu ▪ Učí se měřit a zapisovat výkony v běžeckých disciplínách <p>Skok</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti (odrazy z místa) ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím se skokem ▪ Nacvičuje správnou techniku při skoku z místa ▪ Učí se měřit a zapisovat délku skoku ▪ <i>Dle možností školy:</i> Nacvičuje skok do dálky s rozběhem, upraví doskočiště <p>Hod</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím s hodem ▪ Provádí průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ Osvojuje si základní techniku hodu kriketovým míčkem z místa (z chůze, s rozběhem) ▪ Učí se měřit a zapisovat výkony při hodu míčkem
<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti</p>	<p><i>Možné učivo: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance, cvičení se švihadlem, posilování svalových skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládne základní kroky některých lidových tanců ▪ Seznámí se s dětských aerobikem ▪ Seznámí se s kondičním cvičením s hudbou ▪ Reaguje na pokyny, gesta, signály učitele ▪ Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho části (chůze, běh, poskoky) ▪ Zvládá rytmizovaný pohyb, nápodobu pohybem ▪ Pokusí se vyjádřit melodii a rytmus pohybem ▪ Uvědomuje si, že pohyb může spojit s představou, rytmem, příběhem a pohádkou
<p>Průpravné úpoly</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí přetahy a přetlaky v rámci úpolových her
<p>Základy sportovních her</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Hry: vybíjená, fotbal, přehazovaná</i> ▪ Zvládá herní činnosti s míčem jednotlivce podle svých možností

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nacvičuje přihrávky jednoruč, obouruč, driblink ▪ Rozlišuje míč na basketbal a volejbal ▪ Nacvičuje střelbu na koš ▪ Nacvičuje přehazovanou ▪ Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji ▪ Spolupracuje při hře s ostatními členy družstva ▪ Ovládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená ▪ Řídí se dohodnutými pravidly, hraje fair play ▪ Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo ▪ Je schopen soutěžit v družstvu
Turistika a pobyt v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládne chůzi v terénu i se zátěží ▪ Zná zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě - bezpečné táboření, ochrana přírody ▪ Jedná podle zásad první pomoci, přivolá telefonem pomoc ▪ Uvědomuje si možná nebezpečí ▪ Zná zásady chování v dopravních prostředích při přesunu (do terénu)
Plavecký výcvik	<p><i>Učivo: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Překonává ostych z vodního prostředí, procvičuje základní plavecké dovednosti ▪ Otužuje se pobytem ve vodě ▪ Zvládne techniku jednoho plaveckého stylu tak, aby byl schopný pohybovat se v hluboké vodě ▪ Provádí skoky do vody ▪ Uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil ▪ Zvládá jeden plavecký styl, uplave 100 m ▪ Dovede reagovat na překážku v cestě (plavce) a dosáhne břehu z kteréhokoli místa bazénu
Bruslení , hry na sněhu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá základní techniku pohybu na bruslích
ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
<i>Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</i>	

Komunikace a organizace při TV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní rozpozná pojmy z pravidel sportů a soutěží ▪ Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti v daném prostoru
Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohyb. činností	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje základní pravidla her soutěží v družstvu ▪ Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích ▪ Rozpozná porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo, jedná v duchu fair-play ▪ Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti ▪ Respektuje zdravotní handicap ▪ Rozpozná význam sportování pro zdraví ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě ▪ Užívá a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti v daném prostoru ▪ Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv
Měření a posuzování pohyb. dovedností	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se měřit a zapisovat výkony při hodu, běhu, skoku, ... ▪ Porovnává a hodnotí své výkony
<i>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA</i>	
<p><i>Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech (správné základní cvičební polohy). Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením. Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování. Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením. Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací jeho zdravotního oslabení.</i></p>	
Činnosti a informace Korekce zdravot. oslabení Speciální cvičení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Definuje vlastní zdravotní oslabení ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru ▪ Dodržuje zásady správného držení těla ▪ Provádí relaxační a dechová cvičení ▪ Vnímá pocity při cvičení ▪ Rozpozná nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení), zná možné důsledky ▪ Provádí speciální cvičení (podpora pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí)

TĚLESNÁ VÝCHOVA

II. období

Učivo	Očekávané výstupy	
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
	4. ročník	5. ročník
	<i>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>	
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si důležitost pohybu pro své zdraví a vývoj organismu ▪ Chápe preventivní význam pohybu ▪ Aktivně se zúčastňuje pohybových činností ve škole i mimo hodinu TV ▪ Rozvrhne si množství pohybu během dne	
Příprava organismu Zdravotně zaměřené činnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou ▪ Provádí protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění ▪ Předvede několik cviků zaměřených na správné držení těla ▪ Zná průpravné, kompenzační a relaxační cviky ▪ Dbá na správné dýchání a držení těla při různých činnostech i provádění cviků ▪ Předvede, jak správně postupovat při zvedání zátěže ▪ Rozlišuje cviky zaměřené na protahování, uvolnění, rovnováhu	
	<i>Uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</i>	
Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Převléká se na sportovní aktivity do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv na TV ▪ Dodržuje pravidla chování při TV ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru - cvičení v tělocvičně, na hřišti, pobyt v přírodě ▪ Podle pokynů připraví a uklidí náradí, náčiní a pomůcky ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti v šatnách a umývárkách ▪ Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, ošetří drobná poranění a přivolá pomoc	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
4. ročník	5. ročník
<p><i>Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohyb. dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her. Jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti. Jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje.</i></p> <p><i>Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví.</i></p> <p><i>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení.</i></p> <p><i>Zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy.</i></p>	
<p>Pohybové hry</p> <p>Rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hraje hry s různým zaměřením: s využitím různého náčiní, hry koordinační, kondiční, pro získávání pohybových dovedností, soutěživé, pro rozvoj pohybové představivosti, kontaktní, relaxační, motivační, netradiční apod. ▪ Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti ▪ Dodržuje pravidla her jako možnou prevenci nebezpečí a úrazů ▪ Zná základní pojmy související s osvojovanými hrami a používaným náčiním ▪ Rozumí organizačním povelům během her ▪ Využívá předměty denní potřeby k pohybovým hrám ▪ Podbíhá dlouhé lano
<p>Základy gymnastiky</p>	<p><u>Učivo:</u> kotoul vpřed, vzad, cvičení na lavičkách (kladině), žíněnkách a žebřinách, šplh na tyči, průpravná cvičení pro přeskok, stoj na ruce (na hlavě), přemet stranou</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí prvky gymnastického učiva podle svých individuálních předpokladů, usiluje o zlepšení ▪ Rozumí názvosloví (postoje, pohyby, náradí, náčiní) ▪ Zvládá základní gymnastické držení těla ▪ Soustředí se na cvičení, uvědoměle zpevňuje tělo ▪ Uplatňuje pravidla bezpečnosti při gymnastických cvičeních <p><u>Kotoul vpřed a vzad</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí průpravná cvičení pro rozvoj obratnosti a koordinace pohybu ▪ Cvičí na žíněnce - provádí kotoul vpřed a vzad s dopomocí ▪ Zvládne napojované kotouly ▪ Provádí kotouly vpřed a vzad s různým zakončením <p><u>Cvičení na lavičkách (kladině - převrácená lavička)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí cvičení na lavičkách s různými obměnami - chůze, přeskoky, přitahování

	<p><u>Šplh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí nácvik přírazu obounož ▪ Šplhá na tyči do výšky 3 m <p><u>Cvičení na žebřinách</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zdokonaluje se ve cvičení na žebřinách <p><u>Přeskok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá skoky přes švihadlo (snožmo) ▪ Provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu ▪ Provádí skoky prosté s odrazem snožmo z trampolíny, výskoky do vzporu dřepmo švédskou bednu ▪ Provádí odraz z můstku (prostý, při cvičení na švédské bedně) ▪ Užívá správné techniky odrazu z můstku při cvičení na koze (výskok do kleku, dřepu, roznožka, skrčka) <p><u>Stoj na rukou (na hlavě), přemet stranou</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí stoj na lopatkách ▪ Provádí průpravná cvičení pro stoj na rukou (na hlavě) ▪ Nacvičuje stoj na rukou (na hlavě) s dopomocí ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při nácviku přemetu stranou
Základy atletiky	<p><u>Učivo:</u> <i>běh na krátké tratě, vytrvalostní běh, vysoký a nízký start, hod míčkem z místa, skok daleký z místa, skok daleký z rozběhu (dle možností školy)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí základním pojmům (týkajících se běhů, skoků a hodů, názvy částí atletického hřiště) ▪ Uplatňuje zásady bezpečnosti při atletických činnostech ▪ Reaguje na pokyny, startovací povely, signály a gesta učitele ▪ Vhodně se obléká pro atletické činnosti ▪ Podle svých předpokladů zvládá jednotlivé disciplíny ▪ Účastní se atletických závodů <p><u>Běh</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti a vytrvalosti (běžecká abeceda) ▪ Připraví start běhu (čára, bloky), vydá povely pro start ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím s během ▪ Předvede nízký a polovysoký start ▪ Osvojuje si základní techniku běhu ▪ Předvede rychlý běh na 60 m ▪ Motivovaný vytrvalostní běh v terénu do 15 minut (běh prokládaný chůzí, souvislý běh podle úrovně žáka) ▪ Používá taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Chápe význam vytrvalostního běhu pro rozvoj zdatnosti a snaží se ho spontánně i uvědoměle řadit do pohybového režimu ▪ Zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami ▪ Uběhne 400 m (na dráze) ▪ Nacvičuje štafetový běh ▪ Učí se měřit a zapisovat výkony v běžeckých disciplínách <p><u>Skok</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí průpravná cvičení pro ovlivňování odrazové síly a obratnosti (odrazy z místa) ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím se skokem ▪ Užívá správnou techniku při skoku z místa ▪ Učí se měřit a zapisovat délku skoku ▪ Nacvičuje skok do dálky s rozběhem, upraví doskočiště (dle možností školy) <p><u>Hod</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí základním pojmům souvisejícím s hodem ▪ Provádí průpravná cvičení pro hod kriketovým míčkem ▪ Používá správnou techniku hodu kriketovým míčkem z místa (z chůze, s rozběhem) ▪ Učí se měřit a zapisovat výkony při hodu míčkem
Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti	<p><i>Možné učivo: kondiční cvičení s hudbou nebo rytmičkým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance, cvičení se švihadlem, posilování svalových skupin</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládne základní kroky některých lidových tanců ▪ Rozliší 2/4 a 3/4 takt, kroky poskočné, přísunné, přeměnné ▪ Seznámí se s dětských aerobikem ▪ Seznámí se s kondičním cvičením s hudbou ▪ Reaguje na pokyny, gesta, signály učitele ▪ Zvládá základní estetický pohyb těla a jeho části (chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla) ▪ Zvládá rytmizovaný pohyb, nápodobu pohybem
Průpravné úpoly	<ul style="list-style-type: none"> ▪ provádí přetahy a přetlaky v rámci úpolových her
Základy sportovních her	<p><i>Hry: vybíjená, fotbal, přehazovaná, ringo, minibasketbal - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si význam sportovních her pro rozvoj herních dovedností a herního myšlení ▪ Zvládá herní činnosti s míčem jednotlivce podle svých možností ▪ Používá cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti ▪ Chytá a přihrává míč jednoruč, obouruč, používá dribling

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí střelbu na koš ▪ Hraje přehazovanou, vybíjenou družstev, ringo, minibasketbal, fotbal ▪ Dohodne se na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržuje ji ▪ Spolupracuje při hře s ostatními členy družstva ▪ Ovládá základní pojmy označující náčiní, osvojované dovednosti, části hřiště a základní sportovní hry jako je vybíjená ▪ Řídí se dohodnutými pravidly, hraje fair play ▪ Chápe základní role a hráčské funkce v družstvu a dodržuje je v utkáních za pomoci učitele ▪ Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo ▪ Je schopen soutěžit v družstvu
Turistika a pobyt v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládne chůzi v terénu i se zátěží ▪ Zná zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě - bezpečné táboření, ochrana přírody ▪ Jedná podle zásad první pomoci, přivolá telefonem pomoc ▪ Uvědomuje si možná nebezpečí ▪ Zná zásady chování v dopravních prostředích při přesunu (do terénu) ▪ Používá znalosti orientace v terénu
Plavecký výcvik	<p><i>Učivo: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Procvičuje základní plavecké dovednosti ▪ Otužuje se pobytem ve vodě ▪ Zvládne techniku dvou plaveckých stylů prsa a kraul ▪ Provádí skoky do vody ▪ Uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil ▪ Uplave 100 - 200 m ▪ Dovede reagovat na překážku v cestě (plavce) a dosáhne břehu z kteréhokoli místa bazénu
Bruslení , hry na sněhu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá základní techniku pohybu na bruslích ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu na sněhu a na ledě
Dopravní výchova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu na dopravním hřišti - nosí sportovní obuv, oděv, cyklistickou přilbu ▪ Zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti ▪ Zná základní pravidla silničního provozu

ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
4. ročník	5. ročník
	<p><i>Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví. Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení. Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky. Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace. Spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. Reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci.</i></p>
Komunikace a organizace při TV	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní ▪ Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží ▪ Reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti v daném prostoru
Zásady jednání a chování Pravidla zjednodušených osvojovaných pohyb. činností	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje základní pravidla her soutěží v družstvu ▪ Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích ▪ Rozpozná porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo, jedná v duchu fair-play ▪ Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti ▪ Respektuje zdravotní handicap ▪ Uvědomuje si význam sportování pro zdraví ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě ▪ Užívá smluvené povely a reaguje na ně (gesta, signály pro organizaci činnosti v daném prostoru) ▪ Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv
Měření a posuzování pohyb. dovedností	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Měří a zapisuje výkony při hodů, běhu, skoku, ... ▪ Hodnotí svůj výkon a porovná ho s předchozími výsledky
Zdroje informací o pohyb. činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Učí se získávat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště

ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

4. ročník

5. ročník

*Uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech (správné základní cvičební polohy).
Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením.
Zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti jednostrannou zátěží nebo vlastním oslabením v optimálním počtu opakování.
Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením.
Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací jeho zdravotního oslabení.*

Činnosti a informace
Korekce zdravot. oslabení
Speciální cvičení

- Definuje vlastní zdravotní oslabení
- Převléká se na sportovní aktivity do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv na TV
- Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru
- Podle pokynů připraví a uklidí nářadí, náčiní a pomůcky
- Dodržuje zásady správného držení těla
- Provádí relaxační a dechová cvičení
- Vnímá pocity při cvičení
- Rozpozná nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení), zná možné důsledky
- Provádí speciální cvičení (podpora pohybového systému, oslabení vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí)

5.11 Učební osnovy předmětu PRACOVNÍ ČINNOSTI

*Vzdělávací oblast:
Člověk a svět práce*

Charakteristika předmětu

Předmět vychází z konkrétních životních situací, ve kterých žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Zahrnuje rozvoj praktických pracovních dovedností a návyků, které v budoucnosti jsou využitelné v dalším životě jedince ve společnosti. Žáci pracují s různými materiály, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Učí se orientovat se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce. Osvojují si potřebné poznatky a dovednosti významné pro volbu vlastního profesního zaměření.

Obsahové vymezení

Předmět je tvořen čtyřmi základními tematickými okruhy. Okruh Práce s drobným materiálem je dále členěn dle druhu použitého materiálu.

- **Práce s drobným materiálem**
  - Práce s přírodním materiálem
  - Práce s modelovací hmotou
  - Práce s papírem a kartonem
  - Práce s textilem
  - Práce s plastem a kovem
- **Konstrukční činnosti**
- **Pěstitelské práce**
- **Příprava pokrmů**

Časové vymezení

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně	1 hodina týdně

Organizace

Vyučování probíhá ve kmenové třídě, v kuchyni, na školní zahradě a v dalších místech v závislosti na dané činnosti. Je možné organizovat exkurze do různých výrobních i v souvislosti s prvoukou (návštěvy zahradnictví, lesních školek, dílen lidových řemesel), s cílem seznámit žáky s různými obory lidské činnosti. Výuku předmětu a učivo je možné realizovat i formou projektů. Vhodné je propojování s prvoukou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Výběr a plánování témat se v průběhu roku řídí zařazovanými tématy. Učitel předmětu pracovní činnosti se seznámí také s obsahem předmětu výtvarná výchova, aby nedocházelo ke shodě nebo křížení učiva. Předmětem plánování cílů a hodnocení žáka jsou závazné výstupy v jednotlivých tematických okruzích. Učivo je rozděleno shodně s rozdělením ročníků do tříd. V daném období se výběr učiva řídí vyspělostí a schopnostmi žáků. Během výuky na 1. stupni by žák měl projít učivem všech čtyř základních okruhů.

Náměty činností se váží k zařazenému učivu a respektují věkovou přiměřenost i metodické postupy. Jsou však nezávazné, je možné je obměňovat a doplňovat dle zkušeností. Před započítím nové činnosti, práce s novou pomůckou učitel seznámí žáky s bezpečnostními pravidly, způsobem dodržování hygieny i první pomoci. Věnuje alespoň jednu vyučovací hodinu nácviku první pomoci při možných poranění při pracovních činnostech – ošetření drobných ran.

Vyučující dbá na dodržování pořádku v pomůckách. Důsledně učí žáky připravovat i uklízet potřebné pomůcky tak, aby se učili systému třídění materiálů a pořádku, v duchu zásady: „Každá věc má své místo“. Při promýšlení stavby hodiny dbá na časovou rezervu potřebnou na úklid pomůcek.

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se plánovat pracovní činnost v závislosti na času, prostoru a dalších podmínkách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabízí žákům i takové situace, kdy si musí činnost naplánovat a provést její realizaci sami, postupuje přiměřeně ke zkušenostem i věku žáků, tuto dovednost rozvíjí postupně ▪ pozoruje a hodnotí pokroky u všech žáků
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ učí se volit správné postupy a pomůcky vzhledem ke zvolenému materiálu a činnosti ▪ uplatňuje tvořivost a vlastní nápady při pracovních činnostech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabízí žákům různé materiály a pomůcky tak, aby si mohly sami vybrat a dosáhnout tak stanoveného cíle ▪ kromě řízených činností se společným postupem i výstupem, poskytuje žákům prostor k rozvoji vlastní tvořivosti a uplatnění vlastních nápadů

Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozumí pracovním návodům ▪ učí se popsat postup práce ▪ rozšiřuje si slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek ▪ spolupracuje ve dvojicích i ve skupině 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ předvádí žákům názorně pracovní postupy ▪ řídí činnost žáků postupně ústními pokyny bez demonstrace ▪ předkládá žákům jednoduché pracovní postupy v písemné formě a umožní jim samostatnou práci bez soustavného vedení ▪ vede žáky k užívání správné terminologie
Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje samostatnou i týmovou pracovní činnost, hodnotí její výsledky ▪ usiluje o dosažení kvalitního výsledku ▪ využívá dovednosti získané v předmětu k aktivnímu rozvoji i využití volného času 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje výuku tak, aby žák měl možnost pracovat individuálně i ve skupině ▪ snaží se nabízet různé činnosti tak, aby vyhovovaly rozdílným zájmům žáků i složení skupiny
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ poznává a pozoruje různé oblasti lidské práce ▪ učí se vážit si práce druhých a neničí ji ▪ odpovědně usiluje o kvalitu společné práce i individuální 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ organizuje návštěvy a exkurze v různých pracovních prostředích dle možností školy, nabízí besedy s ukázkami lidové tvorby ▪ promýšlí další využití výsledků pracovních činností (výzdoba školy, dárek, výstavka) a volí takové umístění, aby zbytečně nedocházelo k ničení práce dětí ▪ seznámí žáky předem s využitím jejich prací tak, aby mohli usilovat o kvalitu ▪ vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce ▪ učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ osvojují si základní dovednosti a návyky při práci s pomůckami ▪ používá techniku k usnadnění práce ▪ dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci ▪ rozvíjí svoji profesní orientaci ▪ chrání životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabízí žákům různé činnosti i s možností opakování tak, aby docházelo k upevnění pracovní dovednosti a návyku ▪ seznamuje žáky s možnostmi využití techniky k usnadnění lidské práce ▪ vede žáky soustavně k dodržování pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních pomůcek ▪ zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání ▪ Seberegulace a sebeorganizace ▪ Kreativita ▪ Mezilidské vztahy ▪ Komunikace ▪ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí

PRACOVNÍ ČINNOSTI		I. období		
Učivo	Očekávané výstupy			
	<i>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</i>			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
	<i>Vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů. Pracuje podle slovního návodu a předlohy.</i>			
Vytváření předmětů Poznávání vlastností materiálů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje různé druhy materiálu ▪ Poznává a porovnává vlastnosti různých druhů materiálu ▪ Předvede správné způsoby zacházení s materiálem ▪ Zhotoví jednoduché výrobky ▪ Rozpozná jednoduché nářadí a nástroje, předvede zacházení s nimi 			

<p>Prac. pomůcky Pracovní postupy Organizace práce</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyrobí jednoduché výrobky podle slovního návodu a předlohy ▪ Napodobí předváděnou práci, učí se organizovat vlastní práci ▪ Podle jednoduchého návodu vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období ▪ Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa ▪ Udržuje pořádek a čistotu při práci ▪ Ošetří lehká zranění <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s různými <u>přírodninami</u> podle slovních návodů a ukázek činností <i>Činnosti: spojování, propíchování, navlékání, slepování, třídění</i> ▪ Pracuje s <u>modelovací hmotou</u> podle slovních návodů a ukázek ▪ Poznává vlastnosti různých modelovacích hmot (tvrdost, soudržnost, tvárnost) <i>Činnosti: hnětení, válení, stlačování, ohýbání, přidávání a ubírání hmoty</i> ▪ Poznává různé druhy <u>papíru</u> (novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton) a učí se je pojmenovávat <i>Činnosti: mačkání, překládání, skládání, stříhání, trhání, vystřihování, nalepování, slepování</i> ▪ Pracuje s <u>textilem</u> <i>Činnosti: stříhání, lepení, odměřování a navlečení nitě, přední steh, přišívání knoflíků, uzlík</i> ▪ Pracuje s <u>plastem a kovem</u> <i>Činnosti: stříhání, lepení, ohýbání</i>
	<p>Náměty: Brouk z přírodních materiálů, koláže z přírodnin Zvířátka ze skořápek od ořechů (želva, myška) Zdobení velikonočních vajec Zvířátka z kaštanů Výrobky z drátků Modelování šňůrovou technikou – modelování z válečku (plochá zvířátka, ptáčky, nádobka, miska, hrneček) Modelování z hroudy (ovoce, zelenina) Brož z moduritu – otisk krajky, knoflík Vykrajování ze slaneého těsta (srdíčko) Vizovické pečivo Skládanky z papíru, origami (pohárek, hlava žabky) Loutky z ruliček od toaletního papíru Práce s krepovým papírem (mačkání kuliček, nalepování)</p>

	Ozdoby z proužků papíru, záložky do knihy Přišívání knoflíků se dvěma dírkami Výšivka předním stehem Záložka do knihy z plsti Koláž ze zbytků látek Tkaní na papírové osnově		
	<i>KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi.</i>		
Práce se stavebnicí Sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Předvede bezpečné zacházení s elementárními nástroji, pomůckami stavebnic ▪ Sestaví plošné tvary i jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí a fantazie ▪ Seznamuje se s návodem a předlohami stavebnice a jejími částmi ▪ Sestaví modely dle návrhu, plánu ▪ Provede demontáž modelu a uklidí součásti stavebnice 		
	<i>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování. Pečuje o nenáročné rostliny.</i>		
Pěstování rostlin Péče o rostliny Půda, osivo Druhy rostlin	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozoruje růst rostlin v přírodě a poznává některé zákonitosti a podmínky života (výživa, voda, slunce, teplo) ▪ Seznamuje se s pěstováním nenáročných plodin - setí, sázení, úprava půdy (rytí, kypření, hnojení, odstraňování plevelů) ▪ Pojmenuje některé plody ▪ Seznamuje se s pěstováním nenáročných pokojových rostlin ▪ Pojmenuje některé pokojové rostliny ▪ Provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popisuje výsledky pozorování 		

	<i>PŘÍPRAVA POKRMŮ</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Připraví tabuli pro jednoduché stolování. Chová se vhodně při stolování.</i>		
Vybavení kuchyně Potraviny Správné stolování Technika v kuchyni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje zásady správného stolování ▪ Připraví jednoduchou tabuli ▪ Zorganizuje svou práci ▪ Dodržuje organizační řád ▪ Dodržuje bezpečnost práce s jednoduchými nástroji ▪ Prokáže samostatnost v úpravě pracovního místa ▪ Udržuje čistotu při práci ▪ Ošetří lehká zranění 		

PRACOVNÍ ČINNOSTI		II. období
Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM</i>	
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. Využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic. Volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu. Udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při úrazu.</i></p>	

<p>Vytváření předmětů Poznávání vlastností materiálů</p> <p>Prac. pomůcky Pracovní postupy Organizace práce</p> <p>Lidové zvyky, tradice a řemesla</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváří různé výrobky z daného materiálu podle návodu i své představivosti ▪ Seznámí se se základy aranžování ▪ Upevňuje si znalosti ve stříhání, rozměřování, spojování, lisování a slepování různých materiálů ▪ Používá vhodné nástroje a pomůcky vzhledem k použitému materiálu ▪ Udržuje pořádek na pracovním místě ▪ Upevňuje si návyky organizace a plánování práce ▪ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Poskytne a přivolá první pomoc při úrazu ▪ Poznává na základě přímých ukázek lidové tradice, zvyky a řemesla <p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pracuje s různými <u>přírodninami</u> <i>Činnosti: spojování, propichování, navlékání, slepování, aranžování, opracování</i> ▪ Pracuje s <u>modelovací hmotou</u> <i>Činnosti: práce s keramickou hlinou, samotvrdnoucí modelovací hmotou</i> ▪ Pracuje s <u>papírem</u> (novinový, balicí, kancelářský, kreslicí, karton) <i>Činnosti: vyřezávání, děrování, polepování, tapetování, kaširování, vytváření prostorových konstrukcí, výroba ručního papíru</i> ▪ Pracuje s <u>textilem</u> - pracuje s jednoduchým stříhem, šije výrobky z textilu ▪ Rozlišuje různé textilie (bavlna, len, hedvábí, vlna, chemické vlákno - vytváření třídního vzorníku) ▪ Rozliší a pojmenuje textilní materiály (nit, bavlnka, šňůrka, stuha, plst, knoflík, háček, spínací špendlík) ▪ Seznámí se s různými druhy šicích stehů (přední, zadní, křížkový, smyčkový, ozdobný) ▪ Měří a zarovnáva a třepí tkaninu ▪ Přišije různé druhy knoflíků (dvoudírkový, čtyřdírkový, s očkem) ▪ Seznámí se s technikami lidových tradic (háčkování, tkaní, drhání, batikování) <i>Činnosti: stříhání, přišívání knoflíků, vyšívání křížkovým stehem, náramky přátelství, postavičky z vlny a příze</i> ▪ Pracuje s <u>plastem a kovem</u> <i>Činnosti: stříhání, lepení, tvarování kovových fólií a drátů, rytí, vyhlazování, tvorba oděvu z plastů, vytváření prostorových objektů z plastů</i>
KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	
4. ročník	5. ročník
<i>Provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž.</i>	

	<p><i>Pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu.</i> <i>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.</i></p>	
<p>Práce se stavebnicí Sestavování modelů Práce s návodem, předlohou, náčrtem</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Montuje a demontuje stavebnici ▪ Sestavuje složitější stavebnicové prvky, prostorové a pohyblivé modely ▪ Sestavuje modely podle předlohy i svých představ, využívá logiky ▪ Zkontroluje výrobek zda odpovídá modelu předlohy ▪ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Poskytne první pomoc při úraze <p><i>Činnosti: stavby z dřevěných kostek, stavby z kartonu (hrad, domy, mosty, nábytek pro panenky), výrobky ze zápalkových krabiček (vláček, kočárků, stojánek se zásuvkami na drobnosti), stavby ze stavebnic typu Cheva, Lego (domek se střechou, dopravní prostředky), hry se zbytky dřeva (spojování, zatloukání hřebíků), stavby ze špejlí a zápalek (model plotu)</i></p>	
	<h2><i>PĚSTITELSKÉ PRÁCE</i></h2>	
	<p>4. ročník</p>	<p>5. ročník</p>
	<p><i>Provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování.</i> <i>Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny.</i> <i>Volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní.</i> <i>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.</i> <i>Poskytne první pomoc při úrazu.</i></p>	
<p>Pěstování rostlin Půda, osivo Druhy rostlin</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Provádí jednoduché pokusy a pozorování přírody (klíčení semen, rozmnožování rostlin listovým nebo stonkovým řízkem) ▪ Zaznamenává výsledky pozorování do tabulky ▪ Zná základy péče o pokojové rostliny - samostatně pečuje o nenáročnou pokojovou rostlinu ▪ Pojmenuje vybrané pokojové rostliny, rozlišuje jedovaté a nebezpečné pokojové rostliny ▪ Vysvětlí rozdíl mezi setím a sázením ▪ Připravuje půdu, přesazuje rostliny ▪ Seznámí se se způsoby množení rostlin (odnože, řízkování) ▪ Zvolí si při péči o rostliny správné pomůcky, nástroje a nářadí ▪ Suchá vazba ▪ Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ▪ Poskytne první pomoc při úrazu 	

PŘÍPRAVA POKRMŮ	
4. ročník	5. ročník
<p><i>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm. Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch. Dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni.</i></p>	
<p>Vybavení kuchyně Potraviny Správné stolování Technika v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní vybavení kuchyně ▪ Připraví tabuli pro slavnostní stolování u příležitosti významné oslavy (dětské narozeniny, Vánoce, Velikonoce) ▪ Připraví samostatně pokrm studené kuchyně (podle jednoduchého receptu - pomazánky, saláty) ▪ Dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování u stolu (zasedací pořádek, vstávání od stolu, kladení příboru, držení sklenice, servírování pokrmu, co dělat v případě rozlití nápoje) ▪ Používá zdobné prvky při úpravě stolu (květiny, skládané ubrousky) ▪ Seznamuje se se skladováním různých potravin ▪ Pojmenuje základní vybavení kuchyně ▪ Učí se udržovat čistotu pracoviště ▪ Dodržuje zásady bezpečnosti při práci v kuchyni ▪ Ošetří drobná zranění

5.12 Začlenění dopravní výchovy do vzdělávacích oblastí

Charakteristika dopravní výchovy

Dopravní výchova připravuje žáky na bezpečný pohyb v silničním provozu jak v roli chodce, cyklisty, účastníka silničního provozu, tak i budoucího řidiče motorového vozidla. V teoretické i praktické části žáci získávají schopnosti a dovednosti uvědomělého chování, které jim pomáhají udržet sebe i okolí v bezpečí. Žáci se učí vnímat dopravní prostředí všemi smysly, bezpečně předvídat a vyhodnocovat dopravní situace, chápat nutnost dodržování pravidel silničního provozu. Dopravní výchova rozvíjí u žáků nejen dopravní znalosti, ale také sociální dovednosti, fyzickou a psychickou zdatnost a obratnost.

Obsahové vymezení

Dopravní výchovu začleňujeme v souladu s RVP pro ZV do těchto vzdělávacích oblastí:

- **Člověk a jeho svět** - prvouka, přírodověda, vlastivěda
- **Člověk a zdraví** - tělesná výchova
- **Další oblasti**

Organizace

- 1. - 3. roč.** - **Problematika chodce** - Učivo je začleněno do vzdělávacího obsahu předmětu prvouka. Výuku doplňují vycházky, didaktické hry, projektové vyučování.
- 4. - 5. roč.** - **Problematika cyklisty** - Žáci navštěvují školní dopravní kroužek, kde se podrobněji seznamují s pravidly silničního provozu. Nacvičují jízdu na dopravním hřišti v Rychnově nad Kněžnou. Zde také plní Průkaz mladého cyklisty. Školní družstvo reprezentuje školu v okresním kole dopravní soutěže. Výuka je doplněna prací na PC nebo promítáním na interaktivní tabuli.

Výukové portály: <http://www.ibesip.cz/cz/dopravni-vychova>
www.skodahrou.cz

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí

Kompetence	Co by měl zvládnout žák?	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ pozoruje dění v dopravní situaci a výsledky porovnává s dosavadními zkušenostmi ▪ kriticky hodnotí výsledky svých dosavadních zkušeností s dopravní problematikou a diskutuje o nich s ostatními ▪ aktivně se zajímá o problematiku, vyhledává informace o dopravě ▪ objasní, proč je dobré dodržovat zásady silničního provozu ▪ rozpozná správné a špatné chování v silničním provozu ▪ plánuje si, jak se bude v rámci dopravní výchovy dále rozvíjet 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty ▪ umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky ▪ učí práci s chybou, rozvíjí sebehodnocení žáků ▪ posiluje pozitivní vztah k učení ▪ učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ uplatňuje zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí ▪ adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ▪ odhadne míru nebezpečí a adekvátně reaguje tak, aby neohrozil sebe ani jiné osoby ▪ řeší vhodným způsobem vzniklé dopravní situace ▪ uvědomuje si svoji zodpovědnost za svá rozhodnutí a činy při řešení dopravní situace ▪ poskytne první pomoc při úrazu, přivolá pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k dodržování pravidel silničního provozu ▪ dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá ▪ podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení, týmovou spolupráci při řešení problémů ▪ předkládá takové úkoly, jejichž řešení vyžaduje znalosti z více vzdělávacích oblastí
Kompetence komunikativní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává ▪ vysvětlí spolužákům základní silniční pravidla ▪ diskutuje o problematice dopravní situace a bezpečnosti z pohledu chodce, cyklisty i řidiče ▪ učí se formulovat své myšlenky o dopravní situaci v kultivovaném ústním i písemném projevu ▪ naslouchá názorům ostatních ▪ obhájí svůj názor o zásadách silničního provozu ▪ pracuje samostatně i ve skupinách 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dává dostatečný prostor ke komunikaci v rámci výkladu silničních pravidel, vyhodnocování dopravních situací ▪ vede žáky ke spolupráci ▪ vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci ▪ rozvíjí komunikační dovednosti žáků

Kompetence sociální a personální	<ul style="list-style-type: none"> ▪ důvěřuje vlastním dovednostem ▪ dodržuje pravidla, označí přestupky, respektuje opačné pohlaví, zvládá pohybové činnosti ve skupině, přijímá různé role ve skupině ▪ zajímá se o řešení dopravní situace v rámci bezpečnosti v okolí školy ▪ přivolá první pomoc při nehodě či úrazu, optimálně komunikuje a dbá pokynů operátora záchranné služby ▪ oceňuje zkušenosti a práci lidí z řad policie, záchranářů, lékařů, účastníků dopravního provozu ▪ čerpá poučení ze svých dosavadních zkušeností a prožitků v silničním provozu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vede žáky k úsilí o zlepšení tělesné zdatnosti, zlepšení úrovně vlastních vědomostí ▪ umožňuje každému žákovi zažít úspěch ▪ zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, zastávat různé role ▪ podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují ▪ učí žáky kriticky hodnotit práci svoji i ostatních členů skupiny
Kompetence občanská	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dodržuje pravidla silničního provozu ▪ odmítá nevhodné chování v dopravních prostředcích a poukazuje na ně ▪ rozhoduje se zodpovědně a bezpečně za sebe i za jiné účastníky v dopravním prostředí ▪ učí se být vzorem správného chování a jednání pro mladší a nezkušenější účastníky silničního provozu ▪ pomáhá handicapovaným či jinak zdravotně oslabeným lidem v rámci dopravní situace ▪ využívá a také si je vědom svých práv chodce, cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kontroluje dodržování pravidel bezpečnosti při pohybu v dopravním prostředí ▪ vede žáky ke kritickému myšlení, hodnocení cvičení, ohleduplnosti a taktosti ▪ učí žáky kamarádskému chování a poskytnutí požadované pomoci ▪ vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
Kompetence pracovní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ aplikuje získané znalosti a dovednosti v běžných dopravních situacích ▪ používá povinného vybavení kola, lékárničky ▪ dodržuje a chápe pravidla silničního provozu z pohledu chodce, cyklisty a jiného účastníka silničního provozu ▪ ovládá jízdu na jízdním kole ▪ podílí se na řešení krizových a jiných nebezpečných situací v rámci pracovní skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zadává úkoly, které vedou k lepší organizaci práce ▪ vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky a vede žáky k adaptaci na ně ▪ vede žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností

Začlenění průřezových témat:

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností poznávání ▪ Seberegulace a sebeorganizace ▪ Sebepoznání a sebepojetí ▪ Poznávání lidí, Mezilidské vztahy ▪ Kooperace a kompetice ▪ Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občan, občanská společnost a stát
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Lidské vztahy
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vztah člověka k prostředí - životní styl, prostředí a zdraví ▪ Základní podmínky života
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení ▪ Fungování a vliv médií ve společnosti

PRVOUKA - začlenění témat dopravní výchovy*Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět*

Učivo	Očekávané výstupy		
	<i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i>		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí.</i>		
Domov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozná svůj dům ▪ Uvede adresu svého bydliště ▪ Orientuje se v místě bydliště	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zapiše adresu svého bydliště ▪ Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy ▪ Zapiše adresu svého bydliště, sdělí spojení na rodiče
Škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět ▪ Sdělí svá přání, názory, problémy ▪ Požádá o pomoc, poděkuje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět (rozliší množství nebezpečí v nejbližším okolí) ▪ Chová se ukázněně ve škole i mimo školu, rozliší nežádoucí formy chování ▪ Předvede v dramatické hře správné chování v různých situacích	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná bezpečnou cestu do školy a zpět (rozliší množství nebezpečí v nejbližším okolí) ▪ Zná název školy, jméno tř. učitele a ředitele školy, zapiše adresu školy ▪ Upevňuje si vhodné způsoby chování ke spolužákům, učitelům a cizím osobám ▪ Sdělí svá přání, názory, problémy
Obec Okolní krajina Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje obec a ulici, ve které žije, název státu a hlavní město ▪ Pojmenuje významná místa v obci (škola, kino, divadlo, lékárna, policie, městský úřad,..) ▪ Slovně popíše krajinu v okolí obce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje důležité části obce, významné orientační body v obci ▪ Rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ▪ Vyjmenuje dopravní prostředky v obci, dodržuje v nich pravidla slušného chování ▪ Všímá si značení nejbližších ulic, informačních a orientačních tabulí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v obci, určí základní směry do jiných částí obce, do jiných obcí ▪ Zná dopravní prostředky v obci a umí jimi bezpečně cestovat ▪ Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

*Dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.
Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě.
Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.*

Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s čísly tísňového volání ▪ Ví, že existují lidé, kteří jsou schopni záměrně ublížit ▪ Neodchází nikam bez svolení, především s neznámou osobou, nebere nic od neznámého člověka, chová se obezřetně (zahraje scénku) ▪ Adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech ▪ Bezpečně dojde nejkratší cestou do školy a domů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede čísla tísňového volání (150, 155, 156, 158), přivolá telefonem pomoc ▪ Při nácvičku chování v mimořádných situacích dbá pokynů dospělých ▪ Svěří se rodičům, učiteli, příbuzným s případy ohrožování, šikanování 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede čísla tísňového volání, přivolá telefonem pomoc ▪ Vyjmenuje situace hromadného ohrožení (požár, výbuch plynu, povodeň,...), odhadne možná nebezpečí ▪ Při mimořádných situacích se řídí pokyny dospělých
<i>Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu.</i>			
Dopravní výchova	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje základní pravidla pro chodce, k chůzi využívá chodník ▪ Chápe pojmy křižovatka, cyklista, chodec, dopravní prostředek, policista ▪ Rozliší různé druhy vozidel (motorová, nemotorová, osobní, dopravní, autobusy, tramvaje, trolejbusy, ...) ▪ Poznává důležité dopravní značky (stop, hlavní silnice, ...) ▪ Řídí se podle světelné signalizace na přechodu pro chodce ▪ Používá jako cyklista ochranné pomůcky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná význam a název dopravních značek v okolí školy a bydliště, řídí se podle světelné signalizace ▪ Respektuje pravidla silničního provozu (dodržuje zákl. pravidla pro chodce, cyklisty) ▪ Rozezná základní části a vybavení jízdního kola, vybavení pro cyklisty 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržuje dopravní pravidla pro chodce, cyklisty, dbá na svoji osobní bezpečnost, určí nebezpečná místa v obci ▪ Roztřídí dopravní značky podle druhu ▪ Pojmenuje základní části a vybavení jízdního kola, vybavení pro cyklisty

PŘÍRODOVĚDA - začlenění témat dopravní výchovy

Vzdělávací oblast:
Člověk a jeho svět

Učivo	Očekávané výstupy	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ	
	4. ročník	5. ročník
	<i>Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života.</i>	
Lidské tělo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná životní potřeby a projevy ▪ Osvojuje si denní režim, pitný režim, pohybový režim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše a pojmenuje stavbu lidského těla ▪ Rozumí pojmům: kostra, svalstvo, orgány ▪ Rozliší části lidského těla, důležité orgány, smyslová ústrojí a popíše jejich funkci ▪ Seznámí se s kožní, oběhovou, dýchací, trávicí, vylučovací rozmnožovací a nervovou soustavou
	<i>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události. Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou. Ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</i>	
Péče o zdraví Zdravá výživa Osob. bezpečí Situace hromadného ohrožení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Přivolá telefonem pomoc (150, 155, 156, 158) ▪ Chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ Řídí se zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování, správné výživy ▪ Sestaví základní pravidla péče o zdraví (zdravá výživa, denní režim včetně relaxace, pitný režim, pohybový režim) a chování vedoucí k prevenci onemocnění ▪ Poskytne první pomoc při lehkých úrazech (dezinfikuje a ošetří drobná poranění, ošetří opařeniny a popáleniny, zastaví krvácení, zafixuje zlomenou končetinu)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jedná podle zásad první pomoci ▪ Poskytne první pomoc ▪ Uvede čísla tísňového volání, přivolá telefonem pomoc ▪ Při mimořádných situacích se řídí pokyny dospělých ▪ Chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce a cyklisty ▪ Uvědomuje si rizika letních a zimních sportů, snaží se předcházet úrazům

VLASTIVĚDA - začlenění témat dopravní výchovy

Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>MÍSTO, KDE ŽIJEME</i>	
	4. ročník	5. ročník
	<i>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu. Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</i>	
Domov Škola	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná prostředí domova, orientuje se v místě bydliště ▪ Orientuje se v prostředí školy, rozlišuje její části 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí pojmy: domov, národ, vlast, vlastenectví, cizina, národnost, státní příslušnost
Obec Místní krajina Okolní krajina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Začlení svou obec do příslušného kraje ▪ Výstižně charakterizuje místní a okolní krajinu (povrch, vodstvo, podnebí) ▪ Poznává životní prostředí místní krajiny a regionu, uvede příkl. poškozování, ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje výrobní podniky a služby v okolí ▪ Dle jízdního řádu se dopraví na smluvené místo v blízkém okolí ▪ Orientuje se v silniční síti obce, rozliší silnice 1. třídy, polní a lesní cesty, stezky pro cyklisty, pěší zónu
Regiony ČR Naše vlast	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na mapě ČR vyhledá významná města a oblasti ČR ▪ Pojmenuje a ukáže na mapě kraje ČR, krajská města ▪ Seznámí se s Prahou a vybranými regiony ČR 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Na mapě ukáže a stručně popíše kraje ČR (povrch regionů, řeky, přehrady, jezera, významná města, údaje o přírodních podmínkách a hospodářství, zajímavosti, ...)
Evropa a svět	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyhledá na mapě Evropy ČR ▪ Charakterizuje zážitky a zkušenosti ze svých cest a porovná způsoby života v zahraničí s naším 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozšiřuje si poznatky o sousedních státech ČR, podle mapy tyto státy vyhledá, stručně je charakterizuje ▪ Zprostředkuje ostatním zkušenosti ze svých cest po ČR, po Evropě a porovná způsoby života v zahraničí s naším
Mapy, plány	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří svými slovy územní pojmy ▪ Pracuje s turistickou mapou místní krajiny a rozumí její barevné grafice a smluvním značkám (práce s buzolou) ▪ Na mapě vyhledá, ukáže a pojmenuje nejvýznamnější řeky, přehrady, rybníky, jezera, NP, CHKO,... ▪ Vyhledá na mapě město, v němž žije 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se na mapě Evropy - ukáže její hranice ▪ Vyhledá hlavní města vybraných států Evropy, významná pohoří, nížiny, řeky, oceány, moře, průlivy, ostrovy, poloostrovy, ... ▪ Vyhledá na mapě země EU

LIDÉ KOLEM NÁS		
	4. ročník	5. ročník
	<p><i>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).</i></p> <p><i>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky</i></p>	
Rodina Soužití lidí Chování lidí Práce, zaměstnání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje druhy zaměstnání a vysvětlí nutnost a potřebnost práce ▪ Vyjadřuje vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektuje názory druhých ▪ Dodržuje pravidla soužití ve škole (školní řád) a pravidla slušného chování ▪ Vysvětlí význam spolupráce, pomoci a odpovědnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině ▪ Dokáže vyjádřit vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektuje názory druhých ▪ Odhadne, jak může vzhledem k svému věku pomáhat nemocným a sociálně slabým lidem
	<p><i>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy.</i></p>	
Právo a spravedlnost Vlastnictví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se se základními lidskými právy a právy dítěte ▪ Zná práva a povinnosti žáků školy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší způsoby chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy ▪ Vysvětlí pojem demokracie a zná základní principy demokracie
	<p><i>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města).</i></p>	
Základní globální problémy Kultura	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše současný stav životního prostředí v obci a navrhuje možnosti zlepšení ▪ Chová se ohleduplně k životnímu prostředí a krajině ▪ Seznamuje se se sociálními problémy, nesnášenlivostí mezi lidmi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí základní sociální problémy naší společnosti ▪ Popíše stav a problémy životního prostředí ▪ Chová se ohleduplně k životnímu prostředí a krajině

TĚLESNÁ VÝCHOVA - začlenění témat dopravní výchovy

Vzdělávací oblast:
Člověk a zdraví

Učivo	Očekávané výstupy		
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
	<i>Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti .</i>		
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí důležitost pohybu pro zdraví a ke zdravému růstu. ▪ Aktivně se zúčastňuje pohybových činností ve škole i mimo hodinu TV.		
	<i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</i>		
Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Převléká se na sportovní aktivity do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv na TV. ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru - cvičení v tělocvičně, na hřišti, pobyt v přírodě ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu na dopravním hřišti - nosí sportovní obuv, oděv, cyklistickou přilbu ▪ Podle pokynů připraví a uklidí nářadí, náčiní a pomůcky ▪ Ošetří drobná poranění a přivolá pomoc		
Turistika a pobyt v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě ▪ Uvědomuje si možná nebezpečí ▪ Jedná podle zásad první pomoci, přivolá telefonem pomoc ▪ Zná zásady chování v dopravních prostředích při přesunu (do terénu)		
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ		
	4. ročník	5. ročník	
	<i>Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti</i>		
Význam pohybu pro zdraví	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvědomuje si důležitost pohybu pro své zdraví a vývoj organismu ▪ Chápe preventivní význam pohybu ▪ Aktivně se zúčastňuje pohybových činností ve škole i mimo hodinu TV		

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvrhne si množství pohybu během dne
	<i>Uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.</i>
Hygiena při TV Bezpečnost při pohybových činnostech	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Převléká se na sportovní aktivity do cvičebního úboru, nosí vhodnou obuv na TV ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti ve cvičebním prostoru - cvičení v tělocvičně, na hřišti, pobyt v přírodě ▪ Dodržuje pravidla bezpečnosti při pobytu na dopravním hřišti - nosí sportovní obuv, oděv, cyklistickou přilbu ▪ Podle pokynů připraví a uklidí nářadí, náčiní a pomůcky ▪ Ošetří drobná poranění a přivolá pomoc
Turistika a pobyt v přírodě	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zná zásady bezpečnosti při pobytu v přírodě - bezpečné táboření, ochrana přírody ▪ Jedná podle zásad první pomoci, přivolá telefonem pomoc ▪ Uvědomuje si možná nebezpečí ▪ Zná zásady chování v dopravních prostředích při přesunu (do terénu) ▪ Používá znalosti orientace v terénu

Začlenění témat dopravní výchovy do dalších vzdělávacích oblastí

Vzdělávací oblast	Učivo - náměty
Jazyk a jazyková komunikace	<p><u>Český jazyk a literatura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Slova nadřazená, podřazená - dopravní prostředí ▪ Slovní druhy, abeceda (a - automobil, b - benzinka, c - cyklista, č - čerpadlo, ...) ▪ Vyjmenovaná slova - vymýšlení vět týkající se dopravního prostředí ▪ Využití mluvnických cvičení s dopravní tematikou (p_ší zóna, za mlh_, v_h_bat se, ...) ▪ Opozita (vlevo x vpravo), předpona (doprava, přeprava) ▪ Práce s textem s dopravní tematikou - vyhledávání ▪ Popis - jízdní kolo, cesta z domova do školy, oprava jízdního kola, dopravní nehoda ▪ Práce s příběhem a zážitky ▪ Vlastní dokončení příběhu - dopravní nehoda ▪ Dovyprávění nedokončeného příběhu - varianty s pozitivním i negativním dopadem ▪ Tvorba osnovy - řazení událostí do časové posloupnosti ▪ Vyprávění podle obrázkové osnovy ▪ Diskuse - řešení dopravní situace ▪ Dramatizace - inscenační hry - hraní rolí ▪ Psaní dopisu - návrh žádostí na úpravu rizikového místa ▪ Zpráva - vyhledávání informací (zpráv) o dopravních nehodách (zprávy na internetu, v tisku) ▪ Nácvič telefonního rozhovoru při hlášení dopravní nehody ▪ Tvorba básniček (téma: auto, semafor, chodec, cyklista, ...) ▪ Tvorba myšlenkové mapy na téma Dopravní výchova, Doprava, ... <p><u>Anglický jazyk:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozšiřování slovní zásoby - dopravní prostředky, plánec města, dopravní nehoda ▪ Rozšiřování slovní zásoby - slovesa: go, ride, fly, travel, ... ▪ Konverzace - popis cesty (budovy, místa) ▪ Pokyny - Stůj, otoč se, zahni doleva, jdi rovně, dívej se, buď opatrný ... ▪ Písničky vztahující se k dopravě
Matematika a její aplikace	<p><u>Matematika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvorba slovních úloh s dopravní problematikou ▪ Sběr statistických dat - práce s tabulkou

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyznačování údajů na číselné ose ▪ Porovnávání čísel (počet motorových vozidel, vzdálenosti v km, spotřeba benzinu, nafty, oleje) ▪ Orientace v jízdnicích řádech, ▪ Geometrické tvary - dopravní značky ▪ Přímký, křivky (cesta po silnici, vzdušná čára), plná čára, přerušovaná čára
Informační a komunikační technologie	<p><u>Informatika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Práce na PC (programy pro výuku dopravní výchovy), řešení cvičných testů ▪ Promítání videí se situacemi z dopravního prostředí ▪ Program kreslení - značky, plán města / školy, jízdní kolo ▪ Vyhledávání legislativy (cyklista, chodec), statistiky (nehodovost) ▪ Orientace v portálech o dopravní problematice (např. www.besip.cz, www.skodahrou.cz)
Umění a kultura	<p><u>Výtvarná výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kresba komiksu z dopravního prostředí, dokreslování druhé poloviny obrázku ▪ Návrhy dopravního řešení - Beznehodové město ▪ Návrhy piktogramů, kresba vymyšlených dopravních značek ▪ Nehoda - Dopravní chaos očima malíře <p><u>Hudební výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjení sluchového vnímání - senzibilita na důležité zvukové vjemy ▪ Poslech zvukových nahrávek z dopravního prostředí - význam světelných a zvukových signálů ▪ Pohyb po prostoru jako naložený vlak (pomalu, středně rychle, rychle) - rytmické pulzace bubínku ▪ Vliv reprodukováné hudby (ve sluchátkách) na chování cyklisty nebo řidiče v dopravním provozu ▪ Zhudebnění příběhu, sloganu, říkanky s dopravní tematikou
Člověk a zdraví	<p><u>Tělesná výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chůze v organizované skupině, chůze v silničním provozu ▪ Jízdy zručnosti, jízda na dopravním hřišti, výlet na kole ▪ Hry motivované dopravní tematikou (Na autíčka, Semafor) ▪ Zkoušení setrvačné síly (táhnutí na dece) ▪ Ztvárnění dopravního prostředku jen svými těly
Člověk a svět práce	<p><u>Pracovní vyučování</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Modelování dopravních značek z různých materiálů, tvorba modelů (dop. prostředky, budovy, silnice) ▪ Tvorba reflexních nášivek na oděv ▪ Montáž a demontáž jízdního kola

6 HODNOCENÍ ŽÁKŮ

Předmětem školního hodnocení je průběh činnosti, výsledek nebo chování. Při hodnocení je třeba oprostit se od emocionální stránky, předmětem hodnocení není žák a jeho vlastnosti a schopnosti. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování každého žáka je plně v kompetenci příslušného vyučujícího, který zodpovídá za jeho správnost, spravedlivost a objektivitu. Vyučující se při hodnocení řídí závazně těmito pravidly a odbornými zkušenostmi s hodnocením.

Každému hodnocení musí bezpodmínečně předcházet jasné a srozumitelné seznámení žáka s cíli vzdělávání a k nim náležejících kritérií hodnocení. Žák má právo vědět, v čem a proč bude vzděláván a kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude hodnocen. Kritéria hodnocení stanovuje vyučující ve vztahu ke klíčovým kompetencím rozvíjeným v daném předmětu a očekávaným výstupům na konci daného období.

6.1 Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka v průběhu roku (průběžné hodnocení) a závěrečné hodnocení na vysvědčení je vyjádřeno **klasifikačním stupněm**.

Skupinová práce se zásadně nehodnotí známkou, známku získává žák pouze za individuální výkon.

Průběžné hodnocení žáka se zachycuje do **Žákovské knížky**. Vyučující jej zapisuje **nejpozději do jednoho týdne** od zkoušení nebo vzniku důvodu pro hodnocení.

Každé pololetí se vydává žákovi **vysvědčení**.

6.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Nedílnou součástí procesu hodnocení je **sebehodnocení žáka**, které je zároveň významnou kompetencí, kterou chceme žáka naučit. K rozvíjení žákovy dovednosti sebehodnocení používají pedagogičtí pracovníci různé metody a formy práce přiměřené věku a individuálním schopnostem žáků. Ačkoliv závěrečné hodnocení za určité období je na vyučujícím, děti se od začátku přibírají k diskusi, aby jim byla jasná **hodnotící kritéria** a dál se posilovala jejich dovednost sebehodnocení.

Sebehodnocení žáků se realizuje ústní nebo písemnou formou. Žáci se vyjadřují například k tomu, jak vidí své zvládnutí učiva.

Součástí vyučování je tzv. **reflexe procesu** (vyučující zařazuje čas na reflexi do plánu dne), tj. žáci hovoří o tom, jaké dovednosti (kompetence) potřebovali ke zvládnutí úkolu, co příště musí udělat jinak, jak a proč. Také se učí shodnout se ve skupině v názoru na kvalitu výsledku či efektivitě postupu.

6.3 Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

Klasifikační stupeň chování žáka	Charakteristika
1	Chování je v souladu s pravidly chování danými školním řádem nebo dalšími platnými dohodnutými pravidly, např. žákovská pravidla, třídní pravidla. Drobné přestupky se snaží žák napravit.
2	V chování žáka se často objevují přestupky proti pravidlům chování danými školním řádem nebo dalšími platnými dohodnutými pravidly a žák nemá snahu o zlepšení svého chování.
3	Žák závažně porušil pravidla chování daná školním řádem.

Hodnocení chování žáka na vysvědčení navrhuje třídní učitel.

Klasifikace zahrnuje úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, přihlíží k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka, obsahuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu 1, 2, 3, 4 nebo 5. Nepovinné předměty se hodnotí stupni 1 (pracoval úspěšně) a 2 (pracoval).

Základní kritéria klasifikačních stupňů:

Klasifikační stupeň	Charakteristika
1	Výsledky vzdělávání žáka jsou v souladu s učebními osnovami předmětu, žák zvládá výstupy daného ročníku v podstatě v plném rozsahu, jeho píle a přístup ke vzdělávání je hodnocena jako výborná, žák pracuje často i nad rámec základních požadavků.
2	Výsledky vzdělávání žáka jsou většinou v souladu s učebními osnovami předmětu, žák zvládá výstupy daného ročníku s méně častými obtížemi, jeho píle a přístup ke vzdělávání je hodnocena jako velmi dobrá, žák plní svědomitě zadané úkoly.
3	Výsledky vzdělávání žáka jsou v podstatě v souladu s učebními osnovami předmětu, žák zvládá výstupy daného ročníku s častými obtížemi, které má snahu napravit, jeho píle a přístup ke vzdělávání je hodnocena jako dobrá, žák plní zadané úkoly s nepravidelnými výkyvy.
4	Výsledky vzdělávání žáka jsou často v rozporu s učebními osnovami předmětu, žák s obtížemi zvládá výstupy daného ročníku, jeho píle a přístup ke vzdělávání je hodnocena jako dostatečná, žák má časté výkyvy v přístupu k zadaným úkolům.
5	Výsledky vzdělávání žáka nesplňují učební osnovy předmětu, žák nezvládá výstupy daného ročníku, jeho píle a přístup ke vzdělávání je hodnocena jako nedostatečná, žák odmítá plnit i základní úkoly ve výuce.

6.4 Zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s §15 odst. 2, včetně předem stanovených kritérií

V případě použití slovního hodnocení musí být výsledky vzdělávání žáků popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení musí být jednoznačné, srozumitelné, v případě potřeby srovnatelné s klasifikačními stupni, věcné a všestranné, bez srovnávání s ostatními dětmi. Nejčastěji se použije zpráva nebo popis výsledků vzdělávání, který musí být obsahově přiměřený věku žáka, kterého se týká, a srozumitelný i jeho zákonnému zástupci. Součástí může být i naznačení další práce.

Slovně průběžně hodnotíme i chování. Třídní učitel i ředitel může udělit výchovná opatření: pochvalu, napomenutí, důtku, a to i mimo pololetní hodnocení. Součástí udělení opatření musí být stručný slovní komentář s odůvodněním (např. reprezentace školy v..., porušení školního řádu).

Hlavní zásady:

- V 1. pololetí zásadně hodnotíme pouze REALIZOVANÉ učivo a výstupy, tj. to, co jsme skutečně dělali.
- Ani na konci roku nehodnotíme učivo, které jsme nestihli. Hodnocení splnění osnov je předmětem sebehodnocení učitele.
- Vycházíme z podkladů za dané pololetí: průběžného slovního hodnocení, záznamů učitele, práce žáka, portfolio, fotodokumentace apod.
- Využíváme Bloomovy taxonomie (viz. kap.3 ŠVP): sloves ve spojení s vhodnými přídavnými jmény a příslovci (zcela samostatně, s pomocí, s menšími obtížemi, dobře, ne-, nechce, dostatečně, výborně...).
- Dodržujeme pravidlo převahy kladného hodnocení s prvky povzbuzení pro další práci žáka. Text začínáme pozitivním hodnocením. Zaměřujeme se opravdu na výrazné projevy u každého žáka.
- Délka slovního hodnocení žáka musí být přiměřená s ohledem na možnosti tiskopisu vysvědčení.
- Text slovního hodnocení píšeme ve 2. osobě jednotného čísla; u žáků 1. ročníku používáme v 1. pololetí velkých tiskacích písmen.

Náměty, možnosti formulací

Hodnocení vychází z cílů základního vzdělávání:

- ***umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení***
  - připravoval se na vyučování systematicky x s výkyvy
  - mobilizuje se k výkonu pod hrozbou sankcí
  - učí se jen z učebnic a sešitů x využívá jiné zdroje (Internet, četba)
  - dovede se soustředit; dovede rozdělovat pozornost
  - učí se spíše na základě logických souvislostí x převažuje pamětní učení
  - umí vytáhnout z textu podstatné myšlenky
- ***podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů***
  - přichází s nápady, jak věci dělat jinak
  - ptá se na možnosti jiných řešení
  - poukazuje na nesrovnalosti v...
  - umí sám vytvořit něco nového, zajímavého
  - vytváří varianty osvojených pohybových her

- ***vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci***
  - vyjadřování je plynulé x neuspořádané; stručné x bohaté
  - myšlenky jsou v logickém sledu x v řeči zabíhá a obtížně se vrací k tématu
  - ústní projev je lepší x horší než písemný
  - potřebuje zlepšit naslouchání, často přerušuje v řeči druhého
  - slovní zásoba je bohatá x přiměřená věku x promítá se do ní záliba ve čtení
  - vyjádří názor, který se neshoduje s názorem většiny a dá pro něj argumenty
  - ptá se, když nerozumí
- ***rozdíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých***
  - pomůže jen, když je požádán x sám nabídne pomoc
  - pracuje raději sám x ve dvojici x ve skupině
  - ve skupině čeká spíš na pokyny x organizuje práci skupiny
  - potřebuje se ještě učit zvládnout nepřijetí svých nápadů skupinou
  - spolupracuje při pohybových činnostech a soutěžích
- ***připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti***
  - reaguje na základní pokyny a povely k pohybové činnosti a její organizaci
  - dodržuje pravidla her a soutěží
  - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje
  - na hodinu bývá vždy připravený...
- ***vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě***
  - jednoduše zhodnotí kvalitu práce, výtvarné práce nebo pohybové činnosti spolužáka
  - jedná v duchu fair play
- ***učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný***
  - zvládá jednoduché pohybové činnosti
  - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
  - uplatňuje správné zásady držení těla v různých polohách a pracovních činnostech
  - zaujímá správné cvičební polohy
  - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech (převlékání)
  - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- ***vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učít je žít společně s ostatními lidmi***
- ***pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci***
  - umí zacházet s jednoduchými nástroji (nůžky, jehla)

- při práci dodržuje bezpečnostní pravidla, při práci i po skončení dodržuje pořádek
- používá účinně vhodné materiály
- práce bývá provedena pečlivě a čistě
- používá netradiční techniky (ubrousková technika apod.)

Možné významové „stupně“ slovního hodnocení

(vhodné pro volbu příslovcí a přídavných jmen, event. převedení slovního hodnocení na známku)

Významový stupeň slovního hodnocení	Charakteristika
pracoval(a) výborně	Je-li v činnostech velmi aktivní, pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně, podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah.
pracoval(a) dobře	Je-li v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou kulturu.
pracoval(a) uspokojivě	Je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je málo uspokojivý. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje jen velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

6.5 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

Základem hodnocení je poskytování zpětné vazby: informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku (správně, nesprávně, málo, příliš atd.), nikoliv však posuzování kvalit žáka (šikovný, schopný, pilný atd.) **Okamžitou zpětnou vazbu** považujeme za jeden ze stěžejních faktorů efektivního učení, zatímco posuzování kvalit žáka je naopak rizikovým postupem, který může učení blokovat. Při poskytování zpětné vazby (popisem nebo konstatováním) je kladen důraz na vhodnou formulaci - přednost se dává **pozitivnímu vyjadřování**. Učitelé se snaží získávat také zpětnou vazbu od žáků, tj. žáci mají prostor k vyjádření k průběhu výuky (např. vyjádření v komunitním kruhu, formou ankety apod.).

Odehrává se zpravidla ve dvou hlavních rovinách. V té první, okamžité, se jedná o neustálou komunikaci mezi učitelem a žákem, která probíhá při výuce. Jedná se většinou o hodnocení na úrovni ústní komunikace a má hlavně hodnotu motivační pro další činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání, které mají významnou vypovídající hodnotu pro hodnocení žáka na vysvědčení, jsou v rovině druhé, a tato hodnocení učitel zaznamenává písemně do týdenních plánů. Vyučující se snaží v tomto hodnocení zachytit všestrannost žákovy práce. Žakovy práce (napříč předměty), ukázky, co dítě zvládlo (vše nebo jen výběrově, doklady o rozdílu na začátku a po dokončení učení) se průběžně zakládají do tzv. **portfolia**. Žáci jsou bráni jako spoluvůrci svého portfolia, tj. spolurozhodují, které ukázky budou do něj zařazeny. Portfolia jsou nepostradatelnou součástí rozhovorů s rodiči o vzdělávání jejich dětí.

Písemné zkoušení žáků ročníku musí být přiměřené zvládnuté úrovni čtení s porozuměním a písemnému vyjadřování. Žákům jsou zadávány klasické písemné práce; zkoušení probíhá např. na konci tématického celku. Souhrnnější písemné práci předchází důkladné opakování látky.

Při rozhodování o výsledné známce za klasifikační období nemůže výsledek zásadně ovlivňovat jedna práce žáka, rozhodující je **výkon během celého období**. Podklady pro klasifikaci a slovní hodnocení žáka jsou shromažďovány v průběhu celého období školního vyučování. Frekvence je v kompetenci příslušného vyučujícího tak, aby byl žák hodnocen z daného předmětu nejméně jednou za měsíc. Výjimku tvoří žakova dlouhodobá nepřítomnost ve výuce.

Na vysvědčení, která jsou vydávána pololetně, jsou vždy hodnoceny výsledky práce žáka za příslušná období. Podklady jsou zaznamenávány do Žakovské knížky, která je významným dokumentem hodnocení žáka. Vyučující si vedou duplicitně svoji evidenci hodnocení, aby v případě ztráty dokumentu mohli objektivně hodnotit žáka na vysvědčení. Vyučující není povinen dopisovat žákovi ztracené hodnocení za delší období než jeden týden.

6.6 Podrobnosti o přezkoumání výsledků hodnocení žáka a o opravných zkouškách

- Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Přezkoumání se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- Žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky podle § 52 odst. 4 na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Dodatek k ŠVP ZV č. 1

Název školního vzdělávacího programu: Škola plná pohody

Škola: Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Klugerová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2013

Dodatek k ŠVP ZV č. 1 byl projednán pedagogickou radou dne 24. 6. 2013 a školskou radou dne 28. 8. 2013.

V Rovni 30. 8. 2013

razítko školy

.....
Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Tímto dodatkem se upravuje školní vzdělávací program ZŠ ve znění platných dodatků od 1. 9. 2013 takto:

Učivo	Očekávané výstupy	
	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE	
	4. ročník	5. ročník
	<i>Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku.</i>	
Desetinná čísla Zlomky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života (půlení chleba, čtvrt hodiny, dělení dortu, zlomkovnice) ▪ Využívá obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku ▪ Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny
	<i>Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel.</i>	
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje
	<i>Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.</i>	
		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života ▪ Přečte, zapíše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu
<i>Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.</i>		

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100 ▪ Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě (měření teploty, vyjádření dluhu)
--	--	---

ANGLICKÝ JAZYK   *Verze s přepracovanými výstupy platná od 1. 9. 2013*   **I. období**

Učivo	Očekávané výstupy		
	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI		
	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Zvuková a grafická podoba jazyka	<p><i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně.</i></p> <p><i>Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.</i></p> <p><i>Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.</i></p>		
Pozdravy, představení se	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se ▪ Zeptá se kamaráda na jméno 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, řekne svoji národnost ▪ Zeptá se na jméno <i>What's your name?</i>
Pokyny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas ▪ Poprosí, poděkuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně <i>stand up, sit down, put up, put down, open, close</i> ▪ <i>Předvede: to take, put, catch, throw, kick the ball</i> ▪ Poprosí, poděkuje ▪ Vyjádří souhlas, nesouhlas
Podstatná jména, přídavná jména	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, zvířata 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše jednoduše obrázek ▪ Užívá <i>big, small, short, long, colours</i>
Zájmena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá zájmena <i>I, you</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s <i>he, she, it</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá zájmena <i>I, you, he, she, it</i> ▪ Používá <i>this is</i>, seznámí se s <i>these are</i>
Číslovky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 10 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla 1-20, napíše čísla od 1 do 12 ▪ Přečte čísla od 1 do 12, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk <i>I am eight.</i>

Slovesa Tvorba otázky, záporu	▪ Seznámí se s některými slovesy	▪ Používá jednoduchá slovesa	▪ Používá významová slovesa ▪ Tvoří jednoduchou větu ▪ Seznámí se s modálním slovesem <i>can</i>
	▪ Seznámí se s <i>to be</i> ▪ Seznámí se s <i>to have got</i>	▪ Používá sloveso <i>to be</i> ▪ Používá <i>to have got</i>	▪ Časuje sloveso <i>to be</i> (v osobách č. j.) ▪ Časuje sloveso <i>to have got</i> (v osobách č. j.) ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like, I don't like</i>
	▪	▪	▪ Tvoří otázku u slovesa <i>to be</i> : <i>Are you Czech? Is it big?</i>
	▪	▪	▪ Tvoří zápor slovesa <i>to be</i> (<i>am not / isn't / aren't</i>)
Předložky, spojky	▪ Seznámí se s vybranými předložkami	▪ Používá vybrané předložky	▪ Používá spojky <i>and, or</i> ▪ Používá předložky <i>in, on, under</i>
Množné číslo	▪ Seznámí se s množným číslem	▪ Rozliší jednotné a množné číslo	▪ Tvoří pravidelné množné číslo (<i>-s, -es</i>)
Člen určitý, neurčitý	▪	▪ Seznámí se s určitým a neurčitým členem	▪ Používá člen určitý <i>the</i> , člen neurčitý <i>a/an</i>
Poslechové dovednosti	▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje slova ▪ Poslouchá a učí se říkadla, písně	▪ Poslouchá CD nahrávky, rozumí jim, opakuje slova a věty ▪ Poslouchá a učí se říkadla, písně	▪ Poslouchá CD nahrávky a rozumí čtenému textu ▪ Poslouchá pohádku, pozná název pohádky
<u>SLOVNÍ ZÁSOBA</u>	<i>Přihradí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.</i>		
Čísla	▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 10	▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20	▪ Vyjmenuje čísla od 1 do 20 ▪ Přečte čísla od 1 do 12, píše čísla podle diktátu ▪ Odpoví na otázku <i>How old are you? - I am eight.</i>
Barvy	▪ Pojmenuje základní barvy	▪ Rozliší všechny barvy ▪ Odpoví na otázku <i>What colour is it?</i>	▪ Pojmenuje všechny barvy, rozliší <i>light / dark</i> ▪ Zeptá se na barvu předmětu <i>What colour is it?</i>
Hláskování	▪	▪ Seznámí se s abecedou	▪ Vyjmenuje abecedu ▪ Hláskuje své jméno a jiná slova ▪ Používá abecední slovník učebnice

Škola, třída, školní potřeby	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní školní potřeby 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní školní potřeby Určí jejich barvu, počet, umístění 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje školní potřeby a třídní vybavení Určí jejich barvu a velikost <i>big, small, long, short</i>
Hračky	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje alespoň 5 hraček 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje alespoň 5 hraček Určí jejich barvu, počet, velikost 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje oblíbené hračky, třídí je podle barev, počtu a velikosti Dává pokyny: <i>take, put, catch, throw, kick the ball</i>
Zvířata	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje alespoň 5 zvířat 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje 10 zvířat a části jejich těla 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje alespoň 10 zvířat (domácí, exotická,...) Pojmenuje domácí mazlíčky <i>cat, dog, mouse, fish, budgie</i>, určí jejich barvu, velikost, počet
Rodina, domov Osłavy, narozeniny	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se základními členy rodiny 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní členy rodiny (mum, dad, granny, grandpa, sister, brother) Zazpívá písničku <i>Happy birthday</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní členy rodiny Popřeje k narozeninám Zazpívá písničku <i>Happy birthday</i>
Dům, můj pokoj	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní nábytek v domě, pokoji
Tělo, obličej	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s částmi těla 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje části těla Zpívá písničku <i>Head and shoulders</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje části obličeje, určí barvu a velikost <i>I have got two blue eyes. My mouth is small.</i> Popíše části těla
Ovoce, zelenina	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny Seznámí se s <i>I like / I don't like</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny Určí barvu, velikost, počet Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Potraviny, nápoje, jídlo	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje některé potraviny, jídlo, pití Vyjádří libost a nelibost Seznámí se se základními frázemi při nakupování 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje základní potraviny a své oblíbené nápoje <i>bread, cheese, egg,... milk, water, tea,...</i> Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Oblékání	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje některé oblečení 	<ul style="list-style-type: none"> Pojmenuje oblečení, určí barvu <i>This cap is blue.</i> Rozumí pokynům: <i>put on, take off</i>
Čas, dny v týdnu, denní režim	<ul style="list-style-type: none"> 	<ul style="list-style-type: none"> Seznámí se s pozdravy užívanými během dne Seznámí se s názvy dnů týdne 	<ul style="list-style-type: none"> Užívá pozdravy během dne Rozumí pokynům: <i>get up, go to bed</i> Vyjmenuje dny v týdnu ve správném pořadí

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ Určí celé hodiny <i>It is five o'clock.</i>
Roční období, měsíce, počasí, příroda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s názvy ročních období ▪ Pojmenuje věci v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje čtyři roční období ▪ Pojmenuje věci na obloze (sky, sun, moon, cloud, rainbow, snow, rain, star)
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některé dopravní prostředky (car, train, bike, boat, plane), určí jejich barvu a počet
Volný čas, sporty, koníčky, hudba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní sporty <i>football, ice hockey, tennis, basketball, chess, cards,...</i> ▪ <i>Tvoří věty: I can play football. I like ice hockey.</i>
Česká republika Evropa, svět Svátky, tradice a zvyky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s vybranými tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích - Halloween, Christmas, Easter ▪ Pojmenuje některé z tradičních symbolů 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uvede země, ve kterých se mluví anglicky ▪ Rozezná vlajku ČR, USA, Velké Británie ▪ Rozumí pojůmům: <i>Czech, English, American</i> ▪ Odpoví na otázku: <i>Are you Czech / English?</i> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky svátků v anglicky mluvících zemích, porovnává je s tradicemi a zvyky u nás (Halloween, Christmas, Easter)

ANGLICKÝ JAZYK	<i>Verze s upravenými výstupy platná od 1. 9. 2013</i>	II. období
Učivo	Očekávané výstupy	
	<i>POSLECH S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, PSANÍ</i>	
	4. ročník	5. ročník
Zvuková a grafická podoba jazyka	<p><i>Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.</i></p> <p><i>Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.</i></p> <p><i>Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.</i></p> <p><i>Vyplní osobní údaje do formuláře.</i></p>	

Pozdravy, představení se	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se, poděkuje ▪ Pozdraví a osloví spolužáka, učitele, cizí osobu ▪ Zeptá se na jméno <i>What's your/his/her name?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pozdraví, představí se, rozloučí se, poděkuje, zeptá se na jméno ▪ Používá pozdravy a oslovení v písemném projevu ▪ Vyplní své osobní údaje do dotazníku ▪ Napíše dopis o sobě, svých zájmech a své rodině
Pokyny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Hraje hru, reaguje na pokyny ve hře 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozumí pokynům učitele a reaguje na ně ▪ Hraje hru, reaguje na pokyny, dává pokyny, hodnotí hru
Podstatná jména, přídavná jména	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje věci, popíše obrázek ▪ Vyjádří existenci objektu v místě <i>There is / are</i> ▪ Používá <i>přivlastňovací pád</i>, určí majitele věci 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše obrázek, popíše situaci na obrázku ▪ Vyjádří neexistenci objektu v místě <i>There is no...</i> ▪ Stupňuje pravidelná přídavná jména pomocí přípon <i>-er, -est</i>, (porovná stáří, velikost, kvalitu), nepravidelná příd. jm. <i>good, bad</i>
Zájmena	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá osobní zájmena <i>I, you, he, she, it, we, they</i> ▪ Používá přivlastňovací zájmena <i>my, your, her, his, its</i> ▪ Používá <i>this is, these are</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá osobní zájmena po předložkách <i>me, him, her, us, them</i> ▪ Používá přivlastňovací zájmena <i>our, your, their</i> ▪ Seznámí se se samostatnými zájmeny <i>mine, yours</i> ▪ Používá <i>this, that, these, those</i> ▪ Používá <i>some, any</i>
Číslovky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 0 do 20, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk, své telefonní číslo ▪ Zeptá se kamaráda na věk, telefonní číslo 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje čísla od 0 do 100, píše čísla podle diktátu ▪ Řekne svůj věk, své telefonní číslo ▪ Zeptá se kamaráda na věk, telefonní číslo ▪ Seznámí se s řadovými číslovkami <i>the first, second, third,...(-th)</i> ▪ Používá <i>How much / How many</i>
Slovesa	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Časuje významová slovesa ▪ Seznámí se s nepravidelnými slovesy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Časuje významová slovesa ▪ Vyjádří časovou posloupnost ▪ Vypravuje příběh podle obrázkové osnovy, popisuje probíhající děj
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří přítomný čas prostý ▪ Časuje sloveso <i>to be, have got, like</i> ve všech osobách ▪ Tvoří zápor pomocí <i>not</i>, otázku pomocí <i>do</i> ▪ Tvoří krátkou odpověď <i>Yes, I do. No, I don't.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří přítomný čas průběhový <i>-ing</i> ▪ Tvoří budoucí čas prostý pomocí <i>will</i> ▪ Tvoří minulý čas prostý u pravidelných sloves <i>-ed</i> ▪ Tvoří minulý čas prostý u sloves <i>to be, have, do</i> + zápor a otázku ▪ Převede pohádku (příběh) v minulém čase

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Tvoří plné a stažené tvary sloves ▪ Tvoří věty rozkazovací ▪ Vyjádří zákaz <i>Don't</i> ▪ Vyjádří libost, nelibost <i>I like / I don't like</i> ▪ Vyjádří přání <i>I would like</i> ▪ Používá modální sloveso <i>I can (play)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří domněnku <i>I think</i> ▪ Vyjádří jistotu <i>I know</i> ▪ Sdělí záměr nebo přání <i>I want, I wish</i> ▪ Vyjádří stupeň libosti, nelibosti ▪ Vyjádří vlastní potřebu něco mít nebo konat <i>I need</i> ▪ Zeptá se na příčinu <i>Why</i>, doporučí a odůvodní řešení <i>Because</i> ▪ Tvoří otázku začínající tázacím zájmenem <i>What</i>
Příslovce	▪	▪ Seznámí se s některými příslovci
Předložky, spojky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Používá <i>with, or, from, for, but</i> ▪ Používá předložky <i>in, on, under</i> 	▪ Používá předložky <i>in, on, under, behind, in front of, opposite, next to</i>
Množné číslo	▪ Seznámí se s nepravidelnými tvary množného čísla (<i>mice, men, women</i>)	▪ Tvoří pravidelné i nepravidelné množné číslo
Člen určitý, neurčitý	▪ Používá člen určitý <i>the</i> , člen neurčitý <i>a/an</i>	▪ Používá člen určitý <i>the</i> , člen neurčitý <i>a/an</i>
Poslechové dovednosti	▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje věty, odpovídá na otázky	▪ Poslouchá CD nahrávky, opakuje věty, rozumí dialogům
<i>POSLECH A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM</i>		
<i>Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i>		
Čtenářské dovednosti Dramatizace	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v textu ▪ Vyhledá potřebné informace v textu ▪ Odpoví na otázky vztahující se k textu ▪ Doplnuje vynechaná slova v krátkém textu podle poslechu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Orientuje se v textu ▪ Čte plynule a foneticky správně texty se známou slovní zásobou ▪ Reprodukuje ústně i písemně obsah přečteného textu ▪ Domýšlí obsah textu v případě nemožnosti doslovného překladu ▪ Odpovídá na otázky k textu, doplňuje vynechaná slova v textu
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dramaticky předvede text (říkanku) - z paměti ▪ Čte pohádku a zahraje pohádku ▪ Poslouchá pohádku, čte pohádku ▪ Rozpozná názvy klasických pohádek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dramaticky předvede text (říkanku) - z paměti ▪ Čte, vypráví a zahraje pohádku ▪ Poslouchá pohádku, čte pohádku, snaží se porozumět jejímu obsahu ▪ Poznává a pojmenuje klasické pohádky

POSLECH A ČTENÍ S POROZUMĚNÍM, MLUVENÍ, PSANÍ

SLOVNÍ ZÁSoba	<p><i>Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.</i></p> <p><i>Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.</i></p> <p><i>Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.</i></p> <p><i>Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.</i></p>	
Čísla	viz číslovky	viz číslovky
Barvy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje všechny barvy, zapíše je podle diktátu ▪ Zeptá se na barvu předmětu ▪ Zeptá se spolužáka na oblíbenou barvu ▪ Popíše barevný obrázek 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje barvy, zapíše barvy podle diktátu ▪ Zeptá se na barvu předmětu ▪ Zeptá se spolužáka na oblíbenou barvu <i>What colour do you like?</i> ▪ Užívá barev při popisech
Hláskování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje abecedu, hláskuje své jméno ▪ Píše písmena abecedy podle diktátu ▪ Zapíše slova podle hláskování ▪ Zpívá písničku: <i>Alphabet song</i> ▪ Používá dvojjazyčný slovník 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje abecedu, hláskuje své jméno ▪ Zapíše slova podle hláskování ▪ Hraje hru: <i>Hangman, Shark</i> ▪ Používá dvojjazyčný slovník
Škola, třída, školní potřeby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje a popíše školní potřeby a vybavení třídy ▪ Nakreslí a popíše jednoduchý plán třídy 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nakreslí a popíše plán třídy, školy ▪ Požádá o zapůjčení školní potřeby ▪ Vyjmenuje názvy předmětů ve svém rozvrhu
Hračky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje a popíše hračky (barvu, velikost) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje a popíše hračky (barvu, velikost)
Zvířata	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše zvířata domácí, cizokrajná, zvířata v ZOO 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše a porovná zvířata domácí, cizokrajná, zvířata v ZOO
Rodina, domov Oslavy, narozeniny	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše členy rodiny (jejich jméno věk, vzhled, záliby, schopnosti) ▪ Popřeje k narozeninám ▪ Vyrobí anglické blahopřání k narozeninám ▪ Zpívá písničku <i>Happy birthday</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypráví o členech své rodiny ▪ Popřeje k narozeninám ▪ Zpívá písničku <i>Happy birthday</i> ▪ Pozve na oslavu, vyrobí pozvánku
Dům, můj pokoj	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje nábytek ve svém pokoji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje místnosti v domě (kitchen, living room, bedroom,...)

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje předměty ve svém pokoji (hračky, ...) ▪ Nakreslí a popíše plán svého pokoje ▪ Používá vazbu <i>There is / There are</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše vybavení bytu nábytkem, doplňky a domácími přístroji ▪ Pojmenuje části domu a věci nacházející se v jeho blízkém okolí ▪ Nakreslí a popíše plán svého domova a jeho okolí ▪ Hovoří o domácích činnostech
Lidské tělo, obličej	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše části těla, obličej - přiřadí jim vlastnosti <i>big, small, long, short,...</i>, Popíše části těla zvířat ▪ Popíše ztracenou osobu ▪ Zpívá písničku <i>Head and shoulders</i> ▪ Hraje hru: <i>Simon says</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše části těla, obličej - přiřadí jim vlastnosti <i>big, small, long, short,...</i> ▪ Popíše ztracenou osobu, požádá o pomoc při jejím hledání ▪ Zpívá písničku <i>Head and shoulders</i> ▪ Hraje hru: <i>Simon says</i>
Ovoce, zelenina	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy ovoce a zeleniny ▪ Vyjádří libost a nelibost <i>I like / I don't like</i>
Potraviny, nápoje, jídlo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje různé druhy potravin, nápojů a jídla ▪ Vyjádří libost, nelibost ▪ Vyjádří pocit hladu a žízně ▪ Zeptá se kamaráda na oblíbené jídlo <i>Do you like ...?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některá tradiční jídla v anglicky mluvících zemích ▪ Požádá o jídlo a pití ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny, určí chuť jídla ▪ Sestaví jídelníček dne
Oblékání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše oblečení osob (barvy, velikost, počet) ▪ Používá sloveso <i>to have got</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše oblečení osob (barvy, velikost, počet) ▪ Odpoví na otázku: <i>What are you wearing today? I am wearing ...</i>
Čas, hodiny, dny v týdnu, denní režim	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje dny v týdnu ▪ Určí celé hodiny ▪ Pojmenuje části dne <i>morning, afternoon, evening, night</i> ▪ Popíše svůj denní program (obvyklý den) ▪ Pojmenuje hlavní jídla dne <i>breakfast, lunch, dinner</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpoví na otázku: <i>What time is it?</i> ▪ Určí hodiny na digitálních i analogových hodinách ▪ Řekne datum a rok ▪ Popíše denní režim - různé činnosti
Roční období, měsíce, počasí, příroda	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje měsíce v roce ve správném pořadí ▪ Pojmenuje čtyři roční období ▪ Pojmenuje věci na obloze (sky, sun, moon, cloud, rainbow, snow, rain) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjmenuje měsíce v roce, pojmenuje čtyři roční období ▪ Charakterizuje roční období ▪ Popíše stav počasí <i>It is sunny, cloudy, rainy, windy, cold, hot, ...</i>
Doprava	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje dopravní prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje dopravní prostředky v anglicky mluvících zemích

Volný čas, sporty, koníčky, hudba	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje sporty, své oblíbené koníčky, záliby ▪ Vyjádří oblibu sportu ▪ Hovoří o sportovních aktivitách svých spolužáků 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hovoří o svých zájmech a koníčcích, o zimních a letních sportech, činnostech ve volném čase ▪ Vyjádří své schopnosti a dovednosti: <i>I can (play), I am good at, I love, I am intrested in ...</i> ▪ Pojmenuje hudební nástroje ▪ Seznámí se se sporty v anglicky mluvících zemích ▪ Orientuje se v televizním programu
Zdraví a nemoci	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny ▪ Rozliší zdraví prospěšné a neprospěšné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vyjádří názvy některých chorob a nemocí ▪ Rozliší zdravé a nezdravé potraviny
Práce, povolání	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje některá povolání (teacher, driver, ...) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní povolání
Tvary, vzory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní geometrické tvary 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozlišuje vzory na oblečení (dot, stripe)
Město, bydliště, nakupování	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řekne, kde bydlí <i>I live in...</i> ▪ Určí měnu ve Velké Británii, USA ▪ Pojmenuje některé obchody (<i>clothes shop, grocery</i>) ▪ Seznámí se s dialogy při nakupování v obchodě 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje základní budovy, obchody ve městě ▪ Popíše cestu, zeptá se na cestu, orientuje se na mapě, plátku ▪ Popíše své bydliště ▪ Zeptá se na cenu zboží <i>How much is it?</i> ▪ Předvede rozhovor prodavače a zákazníka
Česká republika Zeměpisné údaje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Řekne, odkud pochází <i>I am from the Czech Republic.</i> ▪ Zeptá se, odkud kdo pochází <i>Where are you from?</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše území ČR (pohoří, řeky, města) ▪ Pojmenuje nejvýznamnější památky v Praze
Česká republika Tradice a zvyky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s českými tradicemi a zvyky 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznamuje se s českými tradicemi a zvyky - porovnává je s tradicemi v anglicky mluvících zemích
Evropa, svět Zeměpisné údaje	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje anglicky mluvící země, najde je na mapě ▪ Pozná státní vlajky anglicky mluvících zemí ▪ Určí českou, evropskou, britskou a americkou měnu 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojmenuje anglicky mluvící země, uvede jejich hlavní města ▪ Pozná státní vlajky anglicky mluvících zemí ▪ Vyhledá základní informace o anglicky mluvících zemích, jejich hlavních městech (pojmenuje významná města, pohoří, řeky,...) ▪ Pojmenuje země Velké Británie ▪ Seznámí se s psaním anglických adres ▪ Určí českou, evropskou, britskou a americkou měnu ▪ Seznámí se s Londýnem a dalšími britskými městy ▪ Seznámí se s názvy památek Prahy v anglickém jazyce

Evropa a svět Tradice a zvyky Svátky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Seznámí se s tradicemi a zvyky v anglicky mluvících zemích <u>Halloween</u> ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem ▪ Hraje hru: <i>Trick or treat</i> <u>Christmas</u> ▪ Popřeje veselé Vánoce a nový rok, vyrobí blahopřání ▪ Zpívá písničku: <i>We wish you ...</i> <u>St Valentine's Day</u> ▪ Vyrobí valentýnku, řekne říkanku <i>Roses are red...</i> <u>Easter</u> ▪ Popřeje veselé Velikonoce ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popíše rozdíly mezi oslavami v ČR a v anglicky mluvících zemích, vyjmenuje základní symboly svátků <u>Halloween</u> ▪ Zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem ▪ Hraje hru: <i>Trick or treat</i> <u>Christmas</u> ▪ Popřeje veselé Vánoce a nový rok, vyrobí anglické blahopřání ▪ Zpívá písničku: <i>We wish you ..., Twinkle, twinkle...</i> ▪ Napíše dopis Santovi <i>Letter to Santa (I wish)</i> <u>St Valentine's Day</u> ▪ Vyrobí valentýnku, řekne říkanku <i>Roses are red...</i> <u>Easter</u> ▪ Popřeje veselé Velikonoce, zná 10 slov souvisejících s tímto svátkem
---	--	--

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části vzdělávacích obsahů průřezových témat:

AJ

Průřezové téma	Tematický okruh
Osobnostní a sociální výchova (OS)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoj schopností a poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova demokratického občana (VO)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Občanská společnost a škola
Výchova k myšlení v evrop. a globál. souvislostech (GV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané
Multikulturní výchova (KV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kulturní diference, Lidské vztahy, Etnický původ, Multikulturalita, Princip soc. smíru a solidarity
Environmentální výchova (EV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí
Mediální výchova (MV)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Fungování a vliv médií ve společnosti, Tvorba mediálního sdělení

PRVOUKA		<i>Přepřacované výstupy platné od 1. 9. 2013</i>		
Přepřacované výstupy	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	
	<i>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.</i>			
VLASTIVĚDA		<i>Přepřacované výstupy platné od 1. 9. 2013</i>		
Přepřacované výstupy	LIDÉ KOLEM NÁS			
	4. ročník	5. ročník		
	<i>Rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení. Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.</i>			
PŘÍRODOVĚDA		<i>Doplněné a přepřacované výstupy platné od 1. 9. 2013</i>		
Doplněn nový výstup	ROZMANITOST PŘÍRODY			
	4. ročník	5. ročník		
	<i>Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit.</i>			
Přepřacované výstupy	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ			
	<i>Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista. Rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.</i>			

Dodatek k ŠVP ZV č. 2

Název školního vzdělávacího programu: Škola plná pohody

Škola: Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Klugerová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2016

Dodatek k ŠVP ZV č. 2 byl projednán pedagogickou radou dne 25. 8. 2016 a schválen školskou radou dne 22. 9. 2016.

V Rovni 31. 8. 2016

razítko školy

.....
Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Tímto dodatkem se od 1. 9. 2016 upravuje školní vzdělávací program ZŠ ve znění platných dodatků v uvedených kapitolách takto:

3.3 Zabezpečení výuky žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Na základě novely školského zákona č. 82/2015 Sb. a v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, byl zahájen proces nového způsobu podpory vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, tzv. společné vzdělávání, které je zaměřeno na vytvoření podmínek pro všechny žáky, bez ohledu na jejich znevýhodnění.

V celém textu ŠVP se nahrazuje označení „žák se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním“ termínem „žák s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo žák s podpůrnými opatřeními prvního až pátého stupně“. Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP) je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními žáky potřebuje poskytnutí podpůrných opatření (dále jen PO). Přehled podpůrných opatření prvního až pátého stupně podpory vymezuje Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. V rámci PO dochází k nezbytným úpravám organizace, obsahu, metod, forem, hodnocení a podmínek vzdělávání a školských služeb, které se člení do stupňů podle organizační a finanční náročnosti, odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka. Poskytování těchto podpůrných opatření realizuje škola nebo školské zařízení bezplatně.

3. 3. 1 Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

Pro žáky s počínajícími výukovými nebo výchovnými potížemi, u nichž nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb při vzdělávání, sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu písemný Plán pedagogické podpory pro žáka s PO 1. stupně, jehož cílem je stanovení vhodných metod práce s žákem a způsoby kontroly osvojení jeho znalostí a dovedností. Třídní učitel také organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným a vyhodnocuje měsíčně účinnost kompenzace potíží žáka. Pokud podpora na úrovni PO 1. stupně není úspěšná, doporučí škola zákonným zástupcům návštěvu školského poradenského zařízení (dále jen ŠPZ). Na základě jeho doporučení a přiznaného stupně podpory (též u rediagnostikovaných žáků se SVP) sestaví škola (učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP

ve spolupráci s ředitelkou školy) Plán pedagogické podpory (dále jen PLPP) pro daný stupeň PO a seznámí s ním žáka a jeho zákonného zástupce, od kterého si vyžádá informovaný souhlas. Po získání informovaného souhlasu zaznamená ředitelka školy údaje do školní matriky. Navržená a vzájemně odsouhlasená PO škola realizuje neprodleně, nejpozději do 4 měsíců ode dne jejich nastavení. V naší škole jsou využívána následující podpůrná opatření:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- vložení krátké přestávky do vyučovací hodiny (v případě doporučení)

c) zařazení předmětů speciálně pedagogické péče

Předměty jsou zařazeny jako forma intervence a je možné je poskytovat již od 2. stupně PO. Mohou mít podobu:

- vyučovacího předmětu (např. zdravotní TV) – škola zapracuje předmět do ŠVP a žáci jsou hodnoceni formou slovního hodnocení – předmět je realizován v disponibilních hodinách daných RUP a započítává se do maximálního počtu povinných vyučovacích hodin (v souladu s § 26 odst. 2 školského zákona) – výuku vede učitel, který získal kvalifikaci podle § 7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb.
- formy další péče o žáka ve škole, dříve tzv. nápravy (např. reedukace SPU) – přispívá ke zlepšení aktuálních potíží žáka – nemá povahu povinné vyučovací hodiny ve smyslu § 26 odst. 2 školského zákona a nezapočítává se do maximálního týdenního počtu povinných vyučovacích hodin – výuku může vést učitel s kvalifikací pro práci se žáky se SVP

S ohledem na odstranění Přílohy 2 RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (LMP) může dojít na základě doporučení ŠPZ k zavedení minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů v rámci PO a možnosti vzdělávat žáky s LMP v běžné škole (s využitím IVP), pokud takový způsob vzdělávání zvolí zákonný zástupce žáka. V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se výstupy minimální doporučené úrovně využijí v případě PO třetího stupně pouze u žáků s LMP. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání těchto žáků jsou předmětem metodické podpory. Při tvorbě IVP bude škola vycházet z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke SVP žáka a využívá metodického průvodce rámcovým vzdělávacím programem, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník.

3.3.2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků se SVP

Plán pedagogické podpory pro žáky s PO 1. stupně, nepostačuje-li samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáka při vyučování, zpracovává třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími v dané třídě. PLPO nebo IVP pro žáky s PO od 2. stupně vypracovává kvalifikovaný učitel. V současné době má naše škola pouze pedagoga s kvalifikací pro práci se žáky se SVP, který pracuje se skupinou žáků se SVP (max. do 4 žáků) jednou týdně v hodině tzv. reedukace. Škola nemá pedagoga s kvalifikací ve smyslu §7 odst. 2 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících (tzv. speciálního pedagoga), nastalou situaci se snaží ředitelka školy řešit.

Za spolupráci se ŠPZ (většinou PPP v Rychnově n. Kn.) v souvislosti s doporučením podpůrných opatření žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá ředitelka školy.

3. 4 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

3. 4. 1 Pravidla tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáků nadaných a mimořádně nadaných

IVP mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka. Je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení poradenského zařízení. Má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci mimořádně nadaného žáka, od kterých po jeho sestavení získá informovaný souhlas s poskytovanými PO podle IVP. Informace o zahájení poskytování těchto PO předá neprodleně ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky. IVP může být v průběhu školního roku na základě individuálních potřeb mimořádně nadaného žáka doplňován nebo upravován.

3. 4. 2 Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu žáků nadaných a mimořádně nadaných

Mezi základní úpravy směřující k pozitivní motivaci a podpoře specifických zájmů žáků v naší škole patří:

- možnost předčasného nástupu dítěte ke školní povinné docházce
- účast žáka na výuce jednoho nebo více předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- obohacování vzdělávacího obsahu jednotlivých předmětů
- zadávání specifických úkolů, projektů atd.
- příprava a účast na vědomostních nebo dovednostních soutěžích
- nabídka zájmových aktivit

K podpoře specifického nadání či zájmu žáků, na základě přiznaného PO, využije škola disponibilní časovou dotaci v ŠVP pro zařazení předmětu speciálně pedagogické péče, jsou-li tato PO žákovi doporučena školským poradenským zařízením a zákonný zástupce žáka souhlasil s jejich poskytnutím (pokud škola disponuje pedagogem s kvalifikací učitele žáků se SVP).

Dodatek k ŠVP ZV č. 3

Název školního vzdělávacího programu: Škola plná pohody

Škola: Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Klugerová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2017

Dodatek k ŠVP ZV č.3 byl projednán pedagogickou radou dne 30. 8. 2017, členové školské rady s ním byli seznámeni dne 4. 9. 2017 a byl schválen školskou radou dne 27. 9. 2017.

V Rovni 31. 8. 2017

razítko školy

.....
Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Tímto dodatkem se od 1. 9. 2017 upravuje školní vzdělávací program ZŠ ve znění platných dodatků takto:

4 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň						
		1.	2.	3.	4.	5.	Naše dotace	Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	<i>Český jazyk</i>	9	9	9	8	7	42	33
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	3	3	3	11	9
Matematika a její aplikace	<i>Matematika</i>	4	5	5	5	5	24	20
Informační a komunikační technologie	<i>Informatika</i>					1	1	1
Člověk a jeho svět	<i>Prvouka</i>	2	2	2				
	<i>Vlastivěda</i>				2	2		12
	<i>Přírodověda</i>				1	2	13	
Umění a kultura	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1	2	2		12
	<i>Hudební výchova</i>	1	1	1	1	1	12	
Člověk a zdraví	<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	<i>Pracovní činnosti</i>	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata	Využití:							
Disponibilní časová dotace	volná							
	<i>Český jazyk</i>	1	2	2	2	2	9	16
	<i>Přírodověda</i>				1		1	
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1				2	
<i>Matematika</i>		1	1	1	1	4		
Celková povinná časová dotace								118
<i>minimální počet hodin v ročníku</i>		18	18	22	22	22	102	
<i>maximální počet hodin v ročníku</i>		22	22	26	26	26	122	
Naše dotace hodin v ročníku		21	22	24	25	26	118	

1) Na základě Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Č. j. MSMT-7019/2017 ze dne 3. května 2017 se v souladu s §4 odst. 4 školského zákona mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání. **Výuka plavání** je od školního roku 2017/2018 zařazena mezi závazné očekávané výstupy pro 2. období a proto se do kapitoly Tělesná výchova doplňují následujícími výstupy:

„TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti“

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy. Povinnou výuku plavání splňují žáci naší školy na základě rozhodnutí ředitelky školy ve 3. a 4. ročníku. V ostatních ročnících probíhá přípravná (1. a 2. roč.) nebo prohlubující (5. roč.) výuka.

Vzhledem k tomu, že ŠVP naší školy již obsahuje tyto očekávané výstupy, upravuje se tímto dodatkem školní vzdělávací program ZŠ pouze v terminologii, a to následovně:

v kapitole 5. 10. TĚLESNÁ VÝCHOVA - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – odstavec Plavecký výcvik

- pro I. i II. období se slova „prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucím“ nahrazují slovy „prvky sebezáchrany a bezpečnosti“.

I. období

Plavecký výcvik	<p><i>Učivo: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Překonává ostych z vodního prostředí, procvičuje základní plavecké dovednosti ▪ Otužuje se pobytem ve vodě ▪ Zvládne techniku jednoho plaveckého stylu tak, aby byl schopný pohybovat se v hluboké vodě ▪ Provádí skoky do vody ▪ Uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil
------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvládá jeden plavecký styl, uplave 100 m ▪ Dovede reagovat na překážku v cestě (plavce) a dosáhne břehu z kteréhokoli místa bazénu
--	---

II. období

Plavecký výcvik	<p><i>Učivo: hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Procvičuje základní plavecké dovednosti ▪ Otužuje se pobytem ve vodě ▪ Zvládne techniku dvou plaveckých stylů prsa a kraul ▪ Provádí skoky do vody ▪ Uvědomuje si nebezpečí plavání v neznámé vodě a přeceňování vlastních sil ▪ Uplave 100 - 200 m ▪ Dovede reagovat na překážku v cestě (plavce) a dosáhne břehu z kteréhokoli místa bazénu
------------------------	--

2) Na základě opatření ministra školství Č. j. MSMT – 11076/2017-2 ze dne 29. 6. 2017 došlo s účinností od 1. 9. 2017 k zpřesnění RVP ZV v části C a D, v kapitolách 5 a 8, které se týkají výstupů minimální doporučené úrovně v případě PO od třetího stupně u žáků s lehkým mentálním postižením (dále LMP), dále pojetí vzdělávání těchto žáků a systému péče o ně.

Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení, prostřednictvím podpůrného opatření IVP.

V současné době nedocházejí do naší školy žádní žáci diagnostikovaní s PO od 3. stupně nebo žáci s LMP a momentálně naše škola nemá vytvořené podmínky pro vzdělávání těchto žáků. V případě úprav podmínek a s ohledem na aktuální situaci bude ŠVP školy okamžitě uveden do souladu s RVP ZV, ve znění tohoto opatření, v novém samostatném dodatku k tomuto školnímu vzdělávacímu programu.

Dodatek k ŠVP ZV č. 4

Název školního vzdělávacího programu: Škola plná pohody

Škola: Základní škola a mateřská škola Rychnov nad Kněžnou, Roveň 60

Ředitelka školy: Mgr. Jindřiška Klugerová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

Dodatek k ŠVP ZV č.4 byl projednán pedagogickou radou dne 30. 8. 2023 a byl schválen školskou radou dne 30. 8. 2023.

V Rovni 31. 8. 2023

razítko školy

.....
Mgr. Jindřiška Klugerová, ředitelka školy

Tímto dodatkem se od 1. 9. 2023 upravuje školní vzdělávací program ZŠ ve znění platných dodatků takto:

4 UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	1. stupeň						
		1.	2.	3.	4.	5.	Naše dotace	Minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	<i>Český jazyk</i>	9	9	9	8	7	42	33
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1	3	3	3	11	9
Matematika a její aplikace	<i>Matematika</i>	4	5	5	5	5	24	20
Informační a komunikační technologie	<i>Informatika</i>				1	1	2	2
Člověk a jeho svět	<i>Prvouka</i>	2	2	2				12
	<i>Vlastivěda</i>				2	2		
	<i>Přírodověda</i>				1	2	13	
Umění a kultura	<i>Výtvarná výchova</i>	1	1	1	2	2		12
	<i>Hudební výchova</i>	1	1	1	1	1	12	
Člověk a zdraví	<i>Tělesná výchova</i>	2	2	2	2	2	10	10
Člověk a svět práce	<i>Pracovní činnosti</i>	1	1	1	1	1	5	5
Průřezová témata	Využití:							
Disponibilní časová dotace	volná							16
	<i>Český jazyk</i>	1	2	2	2	2	9	
	<i>Přírodověda</i>				1		1	
	<i>Anglický jazyk</i>	1	1				2	
	<i>Matematika</i>		1	1	1	1	4	
Celková povinná časová dotace								119
<i>minimální počet hodin v ročníku</i>		18	18	22	22	22	102	
<i>maximální počet hodin v ročníku</i>		22	22	26	26	26	122	
Naše dotace hodin v ročníku		21	22	24	26	26	119	

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku:

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Počet hodin	-	-	-	1 hodina týdně	1 hodina týdně

Učivo obsahuje tematické celky v souladu s RVP pro ZV:

4. ročník	5. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • Digitální technologie	<ul style="list-style-type: none"> • Informační systémy
<ul style="list-style-type: none"> • Data, informace a modelování	<ul style="list-style-type: none"> • Algoritmizace a programování
	<ul style="list-style-type: none"> • Informační systémy
	<ul style="list-style-type: none"> • Data, informace a modelování

Kompetence	Co nabízí učitel?
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nabízí různé možnosti a způsoby učení vzhledem ke znalosti schopností žáků (různé požadavky na žáky s ohledem na jejich schopnosti a dovednosti) ▪ zařazuje takové metody, aby žáci pracovali co nejvíce samostatně (kombinace informací, vzájemná komunikace) ▪ nabídne jiný zdroj poznatků než učebnici a vede žáky k plánování úkolů a postupů, kontrole a sebehodnocení a vyžaduje plnění úkolů v termínu ▪ umožňuje prezentovat výsledky práce žáků, zhodnotit si práci navzájem (využití školní počítačové sítě) ▪ vytvoří prostor pro to, aby dítě dokázalo chybu přijmout, odstranit ji a poučit se z ní a přitom ho neodradila od dalšího učení ▪ snaží se, aby každý žák pochopil, že se učí pro sebe a pro svůj život (využití konkrétních situací a postupů pro výuku)
Kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> ▪ umožní žákům vyjádřit jejich názor a nabídne možnost účastnit se řešení problémových situací samostatně i ve skupině a také umožní žákům sdílet zkušenosti ▪ bude povzbuzovat žáky při překonávání potíží (práce s chybou), ale zároveň bude důsledně požadovat dokončení práce ▪ povede žáky k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení ▪ zaměří se na využitelnost učiva v praktickém životě ▪ povede žáky k osobní odpovědnosti za jejich práci a chování ▪ jasně stanoví mantinely povinností a práv (co se od koho čeká)

**Kompetence sociální a
personální**

- umožní pracovat žákům ve skupinách, střídání rolí při spolupráci ve skupině
- bude klást důraz na prezentaci a zhodnocení práce skupiny včetně respektování názoru druhých
- bude jasně formulovat zadaný úkol
- umožní prezentovat žákovi svůj názor (i negativní) a povedeme žáky i k přiznání chybného názoru
- přátelským a otevřeným přístupem bude povzbuzovat i méně aktivní žáky a podporovat rovnost názoru všech
- povede žáky ke kladnému sebehodnocení a ocenění jeho práce a zároveň k výběru sobě dosažitelných cílů a úkolů
- praktickým příkladem bude vést žáky ke zdravému životnímu stylu (ergonomie práce s PC)
- bude žáka podporovat v jeho úsilí a v činnostech, ve kterých vyniká, bude oceňovat jeho jednotlivé dílčí úspěchy

<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ seznámí žáky s různými pracovními postupy (menu, lokální nabídky, myš, klávesové zkratky) ▪ podporuje činnostní učení, přičemž podněcuje žáky k hledání různých řešení ▪ povede žáky k ochraně zdraví jejich i druhých při vlastní práci, a to nejen ve výuce, ale i mimo ni (ergonomie práce s PC) ▪ podporuje pocit úspěšnosti u žáků jinde selhávajících, všímá si ho a vyzdvihuje ▪ klade důraz na kvalitní práci ▪ vysvětlí žákům smysl a cíl jejich práce ▪ dává žákům prostor k samostatné práci ▪ pěstuje u žáků základní pracovní návyky (pečlivost, výdrž, trpělivost, systematickosti, zodpovědnost) a vede žáky k dodržování časového rozvrhu, ukončení uložené práce v zadaném termínu ▪ učí žáky vhodně prezentovat hotovou práci, dbát na obsahovou a formální úroveň (kultura projevu) ▪ objasňuje žákům důležitost hospodárného zacházení s pracovními prostředky (šetrné chování k zařízení)
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ povede žáky k tomu, aby běžně používali digitální zařízení, aplikace a služby, využívali je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti, samostatně rozhodovali, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít ▪ povede žáky k tomu, aby získávali, vyhledávali, kriticky posuzovali, spravovali a sdíleli data, informace a digitální obsah, aby volili postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu ▪ povede žáky k tomu, aby vytvářeli a upravovali digitální obsah, vyjadřovali se s pomocí digitálních prostředků ▪ povede žáky k tomu, aby využívali digitální technologie k usnadnění práce, zautomatizování rutinních činností i ke zkvalitnění výsledků své práce ▪ povede žáky k tomu, aby chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost,

	<p>kriticky hodnotili přínosy nových technologií a reflektovali rizika jejich využívání</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ povede žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, aby při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednali eticky
--	---

INFORMATIKA 4. ročník	
Konkretizované výstupy	Učivo
<i>Ovládání digitálního zařízení</i>	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží ▪ vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem ▪ edituje digitální text, vytvoří obrázek ▪ přehraje zvuk či video ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá krok zpět, zoom ▪ řeší úkol použitím schránky ▪ dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením 	<p>Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otvírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program</p>

<i>Výukové metody a formy: Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa</i>	
<i>Práce ve sdíleném prostředí</i>	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého 	<p>Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení</p>
<i>Výukové metody a formy: Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa</i>	
<i>Úvod do kódování a šifrování dat a informací</i>	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček 	<p>Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce</p>
<i>Výukové metody a formy: Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách</i>	

INFORMATIKA 5. ročník

Konkretizované výstupy

Učivo

Úvod do práce s daty

Žákyně/žák:

- pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
- doplní posloupnost prvků
- umístí data správně do tabulky
- doplní prvky v tabulce
- v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Data, druhy dat
Doplňování tabulky a datových řad
Kritéria kontroly dat
Řazení dat v tabulce
Vizualizace dat v grafu

Výukové metody a formy: Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
- v programu najde a opraví chyby
- rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
- vytvoří a použije nový blok
- upraví program pro obdobný problém

Příkazy a jejich spojování
Opakování příkazů
Pohyb a razítkování
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
Vlastní bloky a jejich vytváření
Kombinace procedur

<i>Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</i>	
<i>Úvod do informačních systémů</i>	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ▪ určí, jak spolu prvky souvisí 	<p>Systém, struktura, prvky, vztahy</p>
<i>Výukové metody a formy: Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor</i>	
<i>Základy programování – vlastní bloky, náhoda</i>	
<p>Žákyně/žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů 	<p>Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt</p>
<i>Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</i>	

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

Žákyně/žák:

- pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
- pomocí obrázku znázorní jev
- pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy

Graf, hledání cesty
Schémata, obrázkové modely
Model

Výukové metody a formy: Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách

Základy programování – postavy a události

Žákyně/žák:

- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav
- v programu najde a opraví chyby
- používá události ke spuštění činnosti postav
- přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
- upraví program pro obdobný problém
- ovládá více postav pomocí zpráv

Ovládání pohybu postav
Násobné postavy a souběžné reakce
Modifikace programu
Animace střídáním obrázků
Spouštění pomocí událostí
Vysílání zpráv mezi postavami
Čtení programů
Programovací projekt

Výukové metody a formy: Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka